לציונות–לסוציאליזם–לאחוות עמים

על המשמר

יום ה', ו' בתשרי תשמ"ז, 9 באוקטובר 1986 / שנת מ"ד מס' 13161 / המחיר 75 אג' כולל מע"מ

חיפושים אחר צעירה נעדרת מירושלים

איילת אלמוג בת 21, נעדרת מאז יום ג' בבוקר מביתה בירושלים. הצעירה יצאה מביתה בשכונת קריית היובל והתכוונה לנסוע באוטובוס לסבתה בנס־ציונה. „בצהריים היא התקשרה הביתה והודיעה לאמה כי היא נמצאת במדרחוב במרכז ירושלים", סיפר אתמול אביה של הנעדרת איתן אלמוג, איש „קול ישראל" ויו"ר אגודת העתונאים בירושלים. האם הציעה לבת לא לנסוע לנס־ציונה ולחזור הביתה. בשעות אחה"צ התברר להורים המודאגים, כי בתם לא הגיעה לבית הסבתא ובשעות הערב הודיעו על העדרותה למשטרה וזו פתחה בחקירה. איילת אלמוג השתחררה לפני 7 חודשים מן הצבא.

להלן תיאורה: גובה 169 ס"מ, שיער חום, עיניים חומות, אף רחב מעט, לבשה חולצה צהובה מעל טריקו לבן מודפס, מכנסי ג'ינס תכלת דהויים. מדברת עברית ומעט אנגלית. כל היודע דבר על מקום הימצאה, מתבקש לדווח על כך מייד לתחנת משטרה קרובה. (עתים)

הצוללת „דקר" לא נמצאה — החיפושים הופסקו

החיפושים נמשכו כחודש ימים ולא העלו דבר ● דובר צה"ל והצי האמריקני פירסמו אמש הודעה משותפת בה נאמר כי איזורי החיפוש, שכללו גם את חופי מצרים, נסרקו בקפדנות באמצעים שונים, אך ללא תוצאות

מאת אבי בניהו, כתבנו הצבאי

לאחר חודש של חיפושים רצופים אחר צוללת חיל הים „דקר", סיים השבוע הצי האמריקני את הסריקות והחיפושים ללא כל תוצאות. החיפושים (המשך בעמוד 14)

לוויה זועמת באשקלון ● עמוד 4
מצרים הזמינה משלחת מהשטחים ● עמוד 3
האחיות ידונו בהחרפת המאבק ● עמוד 16
יחסר כסף לשלם למורים ● עמוד 16
התפטר דובר מחלקת המדינה ● עמוד 14
שולץ הבטיח ללחוץ על גורבאצ'וב ● עמוד 2

יורי אורלוב בבית הלבן — הלוחם לזכויות האדם בבריה"מ, שהותר לו לצאת מגבולות רוסיה נפגש אתמול עם הנשיא רייגן (צילום אי. פי.)

הסקר של גלוברזון מעורר סערה במערכת הבנקאית והפוליטית ● מצא כי בכירים בבנקים משתכרים בין 10 אלפים עד 25 אלף דולר לחודש

מנהלי הבנקים "יאלצו לחשוף שכרם"

בתגובה ראשונה אמר יו"ר איגוד הבנקים אלי הורביץ: הפירסום שערוריה — נשקול תביעת דיבה ● פרופ' גלוברזון: הדבר היחיד שהבנקאים יכולים לעשות — לפרסם שכרם

מאת אודי נחשון, כתבנו הכלכלי בת"א

סערה התחוללה אתמול במערכת הבנקאית והפוליטית בעקבות הפרסומים על שכרם הגבוה של בכירי הבנקים. יו"ר מועצת המנהלים של בנק־לאומי ויו"ר איגוד הבנקים, אלי הורביץ, אמר בתגובה ראשונה כי הפרסום הוא „שערורייה" ובאיגוד ישקול לתבוע את האחראים לו. הסערה החלה אתמול עם פרסום סקר שערך פרופ' אריה גלוברזון מהחוג ללימודי עבודה באוניברסיטת תל־אביב, ובו נאמר כי כ־200 פקידים בבנקים המסחריים מרוויחים בין 10,000 ל־25,000 דולר בחודש.

ויאלצו לחשוף שכרם

בתגובה לאשמותיו של אלי הורביץ אמר אתמול פרופ' גלוברזון: „הדבר היחיד שיכול אלי־הורביץ לעשות הוא לפרסם את הנתונים שלו. אלי הורביץ צריך לפנות למפקחת על הבנקים ולבקש ממנה למנות רואי חשבון שיבדקו את סה"כ התקבולים בכל הצורות המשונות האלה, שמקבלים בכירי הבנקים. אני לא מאמין שאפשר לחקור את הנושא בלי חשיפה (המשך בעמוד 2)

צבן: לקבוע שכר מקסימום לבנקאים

שריד: פושטי הרגל משלמים לעומדים בראשם שכר לא להם

מאת מוטי בסוק, כתב „על המשמר" בכנסת

ביקורת חריפה ביותר על המשכורות הגבוהות של ראשי הבנקים השמיעו אתמול ח"כים מכל גווני הקשת הפוליטית.

יאיר צבן (מפ"ם) קרא לכינוס דחוף של הוועדה לביקורת המדינה כדי לברר ביסודיות את הנושא וכדי להסיק את המסקנות המתבקשות, גם לאור רו"ח „הערת כייסקי".

תקרה לבכירים

צבן גם הכין הצעת חוק שכר־מקסימום שתקבע תקרה למשכורותיהם ולתגמוליהם של מנהלים בכל מוסד בו המשכורת ממומנת מכיסוים של אזרחי (המשך בעמוד 2)

אקט חינוכי: אסיפות מחאה של המורים נגד שכר הבכירים בבנקים

מאת יצחק שור, כתבנו לענייני חינוך

מזכ"ל הסתדרות המורים יצחק גלבר ביקש מן המורים לקיים הבוקר, לפני פתיחת יום הלימודים, עצרות מחאה כנגד „השכר האסטרונומי של 200 בכירים בבנקים". כן ביקש מן המחנכים לקיים שיחות עם תלמידיהם על הנושא. פנייתו באה בעקבות פרסום מחקרו של אריה גלוברזון מאוניברסיטת תל־אביב, לפיו משתכר כל אחד מ־200 הבכירים בין 10,000–25,000 דולר לחודש.

ולבר שלח מברקי מחאה לרה"מ, לשרי האוצר והחינוך ולנגיד בנק ישראל. לפי חשבונו מגיעה משכורת בכירים אלה ל־35 מיליון דולר לשנה. בסכום זה ניתן היה להוסיף למערכת החינוך 90,000 שעות שבועיות, שהן תוספת של 3 שעות לימוד לשבוע לכל ילד בישראל.

פרס מציע בצרפת פתרון פונקציונלי תלת־צדדי

מאת ארנון יפה, כתב „על המשמר" בצרפת

פאריס. — ראש הממשלה שמעון פרס הציג אתמול בפיסגה ארבע עיניים עם ראש הממשלה הצרפתי ז'אק שיראק, את סוריה, לוב ואיראן כמפעילות הטרור הבינלאומי, והישווה עימו מידע על מפעילי [illegible] הפצצות בפאריס.

בתום פגישה של שעה ו־40 דקות עם שיראק בארמון מטיניון, מסר פרס לכתבים ישראלים כי ישראל וצרפת משתפות פעולה בלחימה נגד הטרור.

פרס ושיראק התייחדו ל־40 דקות, בשיחה שהוקדשה לחילופי מידע והידוק שיתוף הפעולה. פרס מסר, כי הם בחנו איך מדינה אחת עשויה לסייע לרעותה במלחמה זו.

הטרור הפך למוקד הביקור. פרס הציע להקים אירגון בינלאומי ללחמה בו, אך צרפת אינה רוצה בזה, מחשש שמא ילבה רגשות נגד המערב. (המשך בעמוד 2)

בפרקליטות המדינה הוחל בהכנת כתב־אישום נגד ח"כ שלמה עמר

הח"כ מסיעת „יחד" יואשם במתן שוחד במטרה להשתמט ממילואים ■ היועץ המשפטי יבקש מהכנסת להסיר חסינותו ■ ההחלטה נמסרה בפגישה סודית לראש הסיעה וייצמן

מאת מוטי בסוק, כתב „על המשמר" בכנסת

בפרקליטות המדינה מכינים כתב אישום נגד ח"כ „יחד" שלמה עמר, בגין מתן שוחד. בקרוב יבקש היועץ המשפטי לממשלה, יוסף חריש, מהכנסת כי תסיר את חסינותו של עמר. לפני כחודש התקיימה פגישה סודית, בנושא זה, בין ראש „יחד" עייזר וייצמן לבין אחד מבכירי פרקליטות המדינה.

שלמה עמר יואשם כי השתמט משרות, מילואים בלבנון באמצעות מתן שוחד לאלברט אזולאי.

השתמטו ממילואים

שלמה עמר, עד להבחרו לכנסת, יו"ר מזכירות אגד, השתמט במשך שנים ארוכות משרות מילואים. צה"ל החליט לבלום את התופעה. עמר גוייס לשירות מילואים ושובץ כנהג רכב כבד בלבנון, היה זה בימים בהם הצבא שיווע לנהגים בעלי ניסיון בלבנון. למרבה הפלא, עמר לא הגיע ללבנון. את שרות המילואים שלו הוא עשה במקום זאת, במחנה גיבור שליד קריית־שמונה. מחקירת המשטרה הצבאית התברר, כי עמר הצליח להערים גם הפעם על שלטונות הצבא באמצעות תשלום שוחד לאלברט אזולאי, שהיה „מעאכר" בנושאים אלה.

חשיפה ב„ידיעות אחרונות"

לאחר חשיפת הפרשה ב„ידיעות אחרונות" לפני כ־10 חודשים הוטל בדיקתה על צוות מיוחד של מצ"ח בראשותו של סא"ל יצחק כהנא. המשטרה הצבאית החוקרת קבעה חד־משמעית, כי עמר השתמט במשך שנים ארוכות (המשך בעמוד 14)

„שינוי" תשתתף בממשלת שמיר מבלי להציב כל „קווים אדומים"

רובינשטיין: הממשלה הזו היא סכר בפני אנרכיה ● וירשובסקי: לא אצביע אמון בשמיר

מאת דוריה גפן, כתבנו לענייני מפלגות

בתום דיון שנמשך כ־4 שעות, החליטה אמש מועצת „שינוי" ברוב קולות גדול להמשיך ולהשתתף בממשלת האחדות הלאומית, גם לאחר הרוטציה, בראשותו של יצחק שמיר. מספר הצעות להציב קווים אדומים לגבי המשך השתתפות בממשלה הוסרו מסדר היום. ח"כ מרדכי וירשובסקי שהיה מראשי המתנגדים להמשך ישיבת „שינוי" בממשלה, אמר לאחר (המשך בעמוד 14)

סכינים בעזה

שוב נדקר למוות תושב אשקלון שביקר בעזה לצורך תיקון רכבו. נהג המונית ישראל קיטורו נפל קרבן למחבל־סכינאי, אולי אותו מחבל שרצח לפני עשרה ימים בנסיבות דומות את חיים עזרן. אפשר בהחלט להבין את סערת הרוחות של תושבי אשקלון. את כאבם וזעמם על מעשי הנבלה, שתוך עשרה ימים קטעו את חייהם של שניים מתושבי עירם.

עם זאת יש לראות את המעשים הללו, מבלי שנפחית מחומרתם, בפרופורציות נכונות. על־פי כל הסימנים נראה, כי מדובר בפעולות פושעת של יחיד, או של חוליה מחבלים קטנה. השימוש בסכין אינו אופייני בדרך כלל לפעולות טרוריסטית מאורגנת, המכוונת לפיגוע המוני. מבחינה זו אין בשלב זה סימנים לפעילות כזאת ברצועת עזה. תושביה שרבים מהם באים מדי יום לעבודה בארץ אינם נושאים באחריות למעשי היחידים. דברים אלה חייבים להאמר נוכח הנסיונות של חמומי מוח או של גורמים מסיתים לפגוע בתושבים אלה.

לא רק בעזה, אך גם בגדה היו מקרים של פגיעה רצחנית בישראלים בודדים, המבקרים במקומות אלה לרוב לצורך „קניות זולות", או קבלת שירותים במחירים נמוכים בהרבה מאלה הנהוגים בישראל. חובה להזהיר את אזרחינו שלא לחפש „מציאות" כאלה, שכן מדובר בסביבה עויינת והרווח בשקלים עלול לעלות בחיי האדם. אומנם יש הטוענים, כי במידה שאנו נותנים לתושבי עזה והשטחים בכלל לבוא באופן חופשי לתחום ישראל, מבלי שיסכנו את חייהם, כך גם השטחים הללו צריכים להיות פתוחים לתנועת הישראלים, מבלי שיצטרכו לחשוש מפגיעה בחייהם. אבל במציאות צריך לזכור, כי רצועת עזה והגדה המערבית הם שטחי כיבוש, ומעשי העויינות כולל פגיעות חבלניות הם תופעה שחובה לצפות כאפשרות בכל ביקור ישראלי בשטחים אלה.

יש מי שמציע כמענה על מעשי הרצח לפתוח בהתיישבות יהודית בתחום רצועת עזה. זוהי הצעה בלתי שפויה. יש לזכור כי רצועת עזה שייכת לאזורים צפופי האוכלוסין ביותר בעולם. כל נקודת התיישבות יהודית ברצועה רק תגביר את התסיסה בקרב האוכלוסיה המקומית, שלא לדבר על כוחות הבטחון שצריך יהיה להשקיע לשמירה על בטחונם של המתיישבים.

הכיבוש צופן בחובו מעשי טרור לא רק בעזה אלא גם בגדה המערבית. כוחות הבטחון עושים כמיטב יכולתם כדי להיאבק במעשי הטרור. אך לא ניתן למנוע לחלוטין כל עוד יימשך שלטון הכיבוש הישראלי בשטחים.

ומעל לכל יש למנוע נסיון להתנכל לתושבי עזה בשל פשע של יחיד. עקרון „האחריות הקולקטיבית" נוגד את סדרי החוק והצדק במדינה דמוקראטית. זרועות הבטחון חייבות להבטיח את בטחונם של תושבי עזה נוכח חמומי מוח המנסים להתנכל להם.

על המשמר

ביקורת חצות

אינפנטילי ונדוש — אבל אינטליגנטי

יונתן גפן, שהופיע אמש בהופעת בכורה בבית החייל בתל־אביב עם תוכניתו „על הפנים", הוא בדראם מצחיק מאוד. למרות שהיה קצין בחיל רגלים, הוא מדבר עברית, ובכל זאת נשמע טבעי, הוא גם אינפנטילי, אבל נחמד. הוא ציוני, הוא נדוש, אבל הוא אינטליגנטי.

אז במקום לבכות על המלחמות, על הכלכלה ועל האנשים שאיתם הוא חי בארץ הזאת, הוא מצחיק אותם. והם מוחאים כפיים במקומות שבהם הם מזדהים איתו בבאור שלו בנתניה „על הפנים".

אלון אולארצ'יק — גיטרה באס, גיטרה חשמלית סינטיסייזר ושירה, ורמי לוין — קלידים, עוזרים לו לשתות אלכוהול ולשכוח הכל — „על הפנים".

עמית רוט

אנשי „אומץ" הוכו בהפגנה למען חנינת אסירי המחתרת

מוחים על חד־צדדיות המשטרה שעצרה שניים מהם ■ ח"כ רובינשטיין: ההפגנה — תקדים מסוכן ■ תלמידי ישיבות בני־עקיבא הגיעו להפגנה בהסעות מאורגנות

מאת כתב „על המשמר" לענייני חוק ומשפט

„יש לראות בחומרה רבה את ההפגנה שהיתה הערב בעד שיחרור אסירי המחתרת. זהו תקדים מסוכן ואני משוכנע שהנשיא ידע כיצד לנהוג בעניין זה" — כך הגיב אמש השר אמנון רובינשטיין על הפגנת אלפים מאנשי גוש אמונים ותומכים למען שיחרור אסירי המחתרת, שהתקיימה ברחובות ירושלים.

סמוך לשעה 5 אחה"צ התכנסו כ־6000 מפגינים בכיכר „גן המנורה" במרכז ירושלים. ביניהם נראו אסירים של אירגון הטירור היהודי שהשתחררו כבר מן הכלא, כמו נתן נתנזון וזאב פרידמן. היו גם בין המפגינים עולים חדשים מבריה"מ וכן תלמידי ישיבות ההסדר וישיבות „בני עקיבא" מכל רחבי הארץ, שהגיעו בהסעות מאורגנות.

כשעה לאחר מכן קיימו המפגינים צעדה לאורך רחוב המלך ג'ורג' עד הרחבה שמול „היכל שלמה". כאן קיימו את העצרת. בזה אחר זה עלו על הבמה הרב משה לוינגר, ח"כ רב שילנסקי, הרב צבי נריה, עורך־הדין עוזיאל ברק ששיכל את בנו וכלתו שנרצחו בידי מחבל וציפי לבני, רעייתו של מנהיג אירגון הטירור היהודי, מנחם לבני.

כל אחד מהם קרא „לשחרר מייד את אסירי המחתרת" ומוטב לעשות כן, לדברי הרב לוינגר, „עד ליום הכיפורים". אחדים מן הדוברים תקפו בחמת זעם את כלי התקשורת השמאלניים וטענו כי יש להם חלק במערכה המתנהלת למניעת מתן חנינה לאסירי אירגון הטרור היהודי.

זמן קצר לאחר שהחל המצעד התארגנו כמה סטודנטים של תא הסטודנטים „אומץ" (המייצגים את מפ"ם ור"ץ) באוניברסיטה העברית, ובעת שהמפגינים הגיעו אליהם הניפו שלט גדול: „הרצחת וגם ניחונית". במקום פרצה תיגרה. המפגינים קרעו את השלט והחלו להכות את הסטודנטים. מפקד משטרת ירושלים החדש תת־ניצב יוסף יהודאי, שהיה עד למתרחש, התערב אישית והפריד בין הניצים. בהרחיקו את הסטודנטים מן המקום. שניים מן הסטודנטים נכלאו לחקירה בחשד להפרעת הסדר. המשטרה עצרה אדם נוסף, שבא למחות נגד המפגינים.

תא הסטודנטים „אומץ" מוחה בכל תוקף על ההתפרעות שלוחת הרסן של מפגיני „גוש אמונים" ופלגים ימניים נוספים. „לא מפתיע שאנשים אלה, המשתמשים באלימות על מנת להשתיק אנשים בעלי דיעות שונות, יתמכו בשיחרור רוצחים שהשתמשו באלימות להשגת מטרותיהם. כמו כן, אנו מביעים פליאה ומוחים על חד־צדדיות המשטרה וכוחות הבטחון בעוצרם מפגינים שלא הרימו יד וניסו למחות בעוד שנגד מעשה התוקפים וגילויי האלימות מצידם נמנעו מלהגיב", אמרו אנשי „אומץ".

עימות בין אנשי „אומץ" ו„גוש אמונים" בהפגנה בירושלים. (צילום: יצחק הורן)

„אנו רוצות גט" — קראו מאה מסורבות־גט שהפגינו בירושלים

„אנו רוצות גט" — קראו כמאה נשים שהפגינו אתמול בחסות תנועת נעמ"ת מול משרדי הרבנות הראשית בהיכל שלמה בירושלים. הדרישה מן הרבנים הראשיים לפתור את בעייתן של הנשים אשר בעליהן מסרבים לתת להן גט במשך שנים.

כמה מן המפגינות סיפרו סיפורים אישיים קשים. איריס לוי, מסורבת גט 15 שנים, היתה נשואה לבעלה 24 שנים עד שב־1972 חל משבר והיא ביקשה להתגרש ממנו. „חטאי היחיד שלא רציתי לחיות בדרכו של בעלי שהסתבך וסטה מן הדרך הישרה. מאז אני לכודה בסבך התדיינות ללא מוצא", היא אומרת. לדבריה כבר נפתחו בעניינה 9 תיקים ברבנות. לפני תשע שנים נצטוותה לעזוב את ביתה בירושלים ועברה לגור ברמת גן. „נגזרו עלי חיי בדידות ומחסור", אמרה איריס לוי, „והגיע הזמן לשים קץ לכל הסבל האנושי הזה".

אשה אחרת, שסרבה להזדהות, סיפרה כי נישאה כבר בגיל 6 בתימן וכל חייה הם סבל ועינוי מתמשך. „אני חיה 20 שנה בנפרד מבעלי. הוא חי עם אשה אחרת ואפילו ניסה לרצוח אותי".

דבורה חיון מצפת נישאה לפני 11 שנים אך כעבור שנתיים נפרדה מבעלה. „בעלי לא מוכן לתת לי גט כבר 9 שנים. הוא חזר בו מהסכם הגירושין". כל אותן שנים היא חיה לבד בתנאי מחסור. תיק הגירושין שלה נמצא ברבנות כבר כשנה. „אני מבקשת מהרבנים שיעזרו לי להתגרש, אני רוצה להתחתן שוב וללדת ילדים" היא מתחננת.

דניאלה ולנסי, אשר זכתה לא מכבר בגירושין לאחר שנים ממושכות של מאבק, העומדת בראש האגודה למסורבות גט, תבעה מן הרבנים הראשיים למצוא ולחדש פתרונות בהתאם להלכה, כמו כפיית גט, על מנת שיהיה לנשים הרוצות בגט סיכוי לקבלו תוך תקופה קצרה ללא הסבל הכרוך בכך.

מזכירת נעמ"ת מאשה לובלסקי, אמרה בהפגנה, כי יש בישראל שבעת אלפים נשים מסורבות גט ומספרן גדל מדי שנה. לדבריה הפתרון לבעייה הוא כפיית גט על בעלים המסרבים לתת אותו. „נישואים אינם כלא. אסור להכריח אנשים לחיות יחד אם אינם רוצים בכך בעצמם", אמרה. (עתים)

ולד: רמת הביצועים בצה"ל יורדת ביחס להיקף „ההשקעות"

מאת אבי בניהו, כתבנו הצבאי

„ככל שהתוצאות הכספיות בצה"ל עולות, התוצאות של המלחמות הן טובות פחות", גם היום המחיר הכלכלי של צה"ל הולך ועולה ויש למצוא רמת סבירות של הוצאות בטחון. הכנסת משאבים ללא סוף לתוך תבנית שלא השתנתה, לא הגדילה את התפוקה הבטחונית". דברים אלה אמר אמש אלוף משנה (מיל) עמנואל ולד, ברב שיח שהתקיים במועדון צוותא בראשון לציון, בנושא „צה"ל לאן?"

עמנואל ולד טען שבצה"ל הושקעו כספים בלי גבול, והצטבר בו שומן רב. „סוגי נשק שונים מתלידים במחסנים ולעומת זאת ניתן פחות ופחות דגש באימונים ובמקצועיות הפיקוד". הוא קורא לשינוי אירגוני רציני בצה"ל כשם שעשו זאת צבאות זרים.

הוא טוען כי אנשים לא הותאמו לשירות הקבע בגלל „הסתאבות שפוקדת את הצבא". סגן אלוף (מיל) אלישע שפירא טען כי אחלי במלחמת לבנון משול לסטטיסטיקה של 80 מיל שנסע למכולת להביא בקבוק חלב. עם זאת הוא טען כי צה"ל זקוק לרעננות אולם לשיטות אחרות. אלישע שפירא גורס כי בעיית הצבא טמונה ברמת את האדם: „חיילי הצבא מגאישים תועד מוצא עניין וגובה אותו לפי ערכיו הא[illegible] מוצא מענה".

אלי לוינסון מהמרכז למחקרים אסטרטגיים באוניברסיטת תל־אביב טען כי יש לשנות את החשיבה ולמצוא פתרון שאינו צבאי לטווח במסורת התיכון. הוא טען עוד כי ניהול מלחמה בשיטת המלחמות [illegible] לנגעים רבים וכי האוייב מצא מענה [illegible] שבה נוהל צה"ל מלחמות עד עתה.

נמשכת מגמת השיפור במאזן המסחרי שנרשמה במחצית '86

מאת כתבנו הכלכלי בירושלים

עודף של 384 מיליוני דולר נרשם בעיסקאות של הסקטור הפרטי עם חו"ל על בסיס מזומנים — כך עולה מנתונים שמסר אתמול בנק ישראל. מהנתונים עולה - שהתקבולים של מטבע חוץ במחצית הראשונה של 1986 הסתכמו בכ־6.7 מיליארד דולר ואילו התשלומים בכ־5.4 מיליארד דולר. יצויין שהעודף של הסקטור הפרטי הלא פיננסי במחצית הראשונה של השנה הגיע ל־529 מיליוני דולר.

נתוני בנק ישראל הראו שהעודף של תקבולים על תשלומים בא לאחר שב־1984 נרשם גרעון של 1.2 מיליארד דולר בחשבונות של הסקטור הפרטי, וב־1983 נרשם גרעון של 1.4 מיליארדי דולר.

מקורות בבנק ישראל אמרו אתמול שהנתונים משקפים לא רק את השיפור הרב במאזן התשלומים של ישראל אלא גם העוברה שאמון הציבור בתוכנית הכלכלית, הירידה בערך הדולר, הביאו לשימוש הולך וגובר בדולרים שנצברו בשנים שלפני התוכנית הכלכלית על ידי פרטיים ופירמות למימון עיסקאות שונות.

המקורות אמרו שהנתונים שפורסמו אתמול אינם יכולים „לתפוס" את ממות הדולרים שהוצאו מהכלטות בשנה האחרונה שכן הם מתבססים רק על סכומים שעברו דרך המערכת הבנקאית.

מונו 7 מנהלי מחלקות ודובר במשרד־החוץ

מאת דליה שחורי, הכתבת המדינית של „על המשמר"

ועדת המינויים במשרד החוץ התכנסה שלשום, בראשות מנכ"ל משרד החוץ דוד קמחי, והחליטה על שבעה מינויים חדשים של מנהלי מחלקות ודובר משרד החוץ. כינוס ועדת המינויים בא תוך היענות קמחי לתביעת ועד העובדים בעניין זה.

מיכאל שילה, שכיהן כקונסול הכללי של ישראל בבוסטון, מונה למנהל מחלקת אוקיאניה. סגן דובר משרד החוץ, אהוד גול, מונה לדובר משרד החוץ ומנהל מחלקת העתונות. המינוי ייכנס לתוקפו ביום הפעלת הרוטאציה. גדעון תדמור מונה למנהל מחלקת תפוצות. יעקב אביעד, שכיהן כקונסול הכללי במונטריאול, מונה למנהל המחלקה הקונסולרית. יחזקאל ברנע מונה למנהל המחלקה לקשרי תרבות. אבי סיטון מונה למנהל מחלקת ירדן־במרכז למחקר מדיני, ודן כירם מונה למנהל מחלקת מחשב.

עדיין [illegible] בהקפאה מספר מינויים של סמנכ"לים, וזאת על־פי בקשת ראש הממשלה, שמעון פרס, העומד להכנס לתפקיד שר החוץ באמצע השבוע הבא. כתוצאה מעיכוב מינויי הסמנכ"לים, חל עיכוב גם במינויים של מספר ראשי מחלקות נוספים.

תעודת בגרות „חדשה" תבטיח רישום באוניברסיטה

מאת יצחק שור, כתבנו לענייני חינוך

כל מי שמחזיק בתעודת בגרות לפי המתכונת החדשה, יהיה רשאי להרשם לאוניברסיטה — אמר אתמול שר החינוך והתרבות, יצחק נבון, באשרו את השינויים במתכונת הבחינות.

השינויים יכנסו לתוקף החל בשנת הלימודים תשמ"ט.

כתבנו מסביר, כי עד עתה הכירו האוניברסיטות ב־60 אחוזים בלבד מן התעודות. הם לא הכירו במי שתעודתו לא כללה ציון חיובי במתמטיקה או במי שהרכב מקצועות הבחירה שלו אינו עונה על צרכי הלימוד האקדמי.

השינוי העיקרי הוא בכיוון העלאת הרמה. מקצוע המתמטיקה יהיה מחייב ברמה של שלוש יחידות בחטיבה העליונה. באנגלית יעלה המינימום משלוש לארבע יחידות לימוד. כל בית־ספר יהיה רשאי לבחור במקצוע אחר ולבחון בו את תלמידיו ברמה של בגרות.

ועדה, בראשות בנימין אמיר, העומד בראש ועדת הקבע של המזכירות הפדגוגית לחינוך על־יסודי, תמשיך לדון בפרטי המתכונת החדשה, שטרם סוכמו על דעת האוניברסיטות. עדיין לא ברור מה יהיה מינימום הנקודות ואם תיקבע תקרה למספר יחידות הלימוד. עד כה עמד המינימום על 20 יחידות והמקסימום על 38. יחידה היא שלוש שעות לימוד בשבוע במשך שנה אחת.

קיבוץ ברקאי חוגג עם בני־הזוג גודיאנו

מאת שלמה גלזר, כתב „על המשמר"

ערב לכבוד הזוג גודיאנו, בהשתתפות שר הקליטה יעקב צור, חברי הכנסת חייקה גרוסמן, שולמית אלוני ויצחק ארצי, ומזכירי הקיבוץ הארצי, יערך הערב בקיבוץ ברקאי, המאמץ את בני־הזוג.

הערב נועד לציין ולחגוג את הסכם הפשרה, המבטל את צו הגירוש מהארץ, שהיה תלוי מעל ראשם של בני הזוג.

הפרשה עלתה לכותרות לאחר שבני הזוג גודיאנו נכלאו ל־7 שבועות, עד למועד גירושם מהארץ, בתוקף צו שנחתם בידי שר הפנים, הרב יצחק פרץ. היה זה דרוש צו על תנאי של בג"ץ, שהורה לשחררם לאלתר ודרש משר הפנים לנמק את החלטתו, כדי לשחררם מהכלא.

ויקטור ומריאנה גודיאנו הגיעו לארץ בעקבות אמו ואחיו של ויקטור, שעלו עם בעלה של האם לישראל. אחותו של ויקטור סיימה בימים אלו את שירותה הסדיר בצה"ל. כשפגה אשרת התייר שברשותם, סירב משרד הפנים להאריכה ודרש מהם לעזוב את הארץ.

מאז שוחררו שוהים בני הזוג בקיבוץ ברקאי, שאימץ אותם. הם עובדים במפעל הפלסטיק של הקיבוץ ובמטבח, ומקווים להיקלט בקיבוץ ולפתוח דף חדש בחייהם.

מזג אוויר

טמפרטורות המינימום והמקסימום החזויות: ירושלים 15 עד 26, רמת הגולן 15 עד 27, נהריה 18 עד 28, צפת 14 עד 25, חיפה 17 עד 29, טבריה 18 עד 32, נצרת 16 עד 28, עפולה 16 עד 30, שומרון 17 עד 27, תל־אביב 19 עד 28, נמל תעופה בן־גוריון 18 עד 28, יריחו 22 עד 34, עזה 20 עד 27, באר־שבע 17 עד 31, אילת 23 עד 35.

המשביר המרכזי
אגודה שיתופית לאספקה בע"מ
סניפי ומחסני המשביר המרכזי יהיו
סגורים
ביום ראשון, 12.10.1986 (יום גשר)
בברכת שנה טובה

שולץ הבטיח להפעיל לחץ על גורבאצ'וב בנושא יהודי בריה"מ

אמר כי מצב היהודים שם „קודר ומידרדר" — וללא שיפור בנושא זכויות האדם לא תהיה התקדמות בפיסגה ● לא ברור עדיין אם איסלנד תתיר לקבוצת מפגינים ישראליים להיכנס לתחומה

מאת זאב בלוצר, כתב „על המשמר" בארה"ב

וושינגטון. — מזכיר המדינה ג'ורג' שולץ תאר אמש את מצב יהדות בריה"מ כ„קודר ומידרדר".

בהופעה בפני 400 פעילים יהודים אמריקניים, הבטיח שולץ שהוא והנשיא רייגן ילחצו בתקיפות על המנהיג הסובייטי גורבצ'וב בנושא זה בעת הפיסגה באיסלנד בסוף השבוע.

זכויות האדם

קודם לכן הבטיח רייגן עצמו להבהיר לגורבצ'וב שללא התקדמות ממשית בנושא זכויות האדם לא תיווצר האווירה המדינית המתאימה להתקדמות בשאר הנושאים.

רייגן אמר זאת בפגישה עם יורי אורלוב, מתנגד המשטר שהורשה לצאת. הוא הדגיש באוזניו, כי הפגישה באיסלנד לא נועדה לחתימה על הסכמים אלא להכשרת הדרך לפיסגה מועילה.

שולץ אמר אתמול, שהסובייטים עשו לאחרונה כמה מחוות בולטות בשאלת זכויות האדם ביניהן שחרור שצ'רנסקי ומשפחתו, ההיתר להלנה בונר לנסוע למערב ועוד.

4 נקודות לחץ

שולץ מנה תוכנית פעולה בת 4 נקודות ללחוץ על הסובייטים: 1. להמשיך להעלות טיעונים הגיוניים, עובדות ומספרים. 2. „תפיסת בריה"מ במילה", כלומר בהתחייבותה לכבד את זכויות האדם, כגון בהסכמי הלסינקי. 3. להראות לסובייטים „שבאמת איכפת לנו". 4. להבהיר לסובייטים, שאם התנהגותם תימשך, יהיו הם אלה שישלמו את המחיר, והמחיר יהיה כבד.

הפעילים היהודיים ערכו אתמול הפגנות נוכחות לקראת הפיסגה באיסלנד באתרים מימסדיים שונים ברחבי וושינגטון.

חששות מהפגנות

פקידי משרד החוץ ברייקיאוויק אמרו, כי הדאגה הגדולה ביותר של איסלנד לקראת הפיסגה היא איום מצד קבוצה של עולים חדשים מבריה"מ לישראל לבוא לרייקיאוויק, כדי למחות על יחס השלטונות הסובייטים כלפי היהודים.

קבוצה של 20 איש אמורה היתה להגיע אמש מישראל, אך לא ברור אם השלטונות יתירו את כניסתם. הממשלה יכולה להפעיל סמכויות חרום כדי למנוע את כניסתם של זרים כלשהם בימי הפיסגה.

סיכסוך נפרד לגבי נוכחותם של מנהיגים יהודיים מארה"ב כנראה הוסדר, לאחר שאיסלנד הסכימה להתיר את כניסתה של קבוצה קטנה לשעות ספורות ביום שישי, לפני בואו של גורבצ'וב. קבוצה זו תקיים מסיבת עתונאים, אך לא תורשה להפגין.

מנהלי הבנקים "יאלצו לחשוף שכרם

(סוף מעמוד ראשון)

של הנתונים ושיתוף פעולה מצד המערכת הבנקאית".

בעקבות התגובות החריפות במערכת הפוליטית ובין העובדים הזוטרים בבנקים על ממצאי הסקר, העריכו אתמול גורמים בנקאיים כי עתה יתקשו בכירי הבנקים להתמודד בסרובם לחשוף את משכורותיהם.

בנק ישראל ביקש הסקר

דובר בנק ישראל מסר בתגובה, כי בנק ישראל פנה אתמול לאוניברסיטת תל-אביב וביקש לקבל את הסקר והנתונים שבו, ששימשו בסיס לפרסומים על שכרם של הבכירים במערכת הבנקאית. עם קבלת החומר יבחן אותו בנק ישראל, יחד עם מידע אחר על השכר בבנקים. לאור המסקנות מניתוח הנתונים השונים יוחלט אם ובאיזו מידה נדרשת התערבות מצד הבנק המרכזי בנושא זה. חברי הכנסת מהקואליציה ומהאופוזיציה תבעו אתמול לדון ברווחיפות במשכורות בכירי הבנקים.

ממשיכים לחגוג

ח"כ רמון טוען שהנתונים שנחשפו מצביעים על משכורות ענק גם במושגים אמריקניים והם ממומנות על-ידי הקופה הציבורית, שממנה יונקים הבנקים. לדבריו, לא ניתן להשלים עם העובדה שמפטרים אלפי עובדים ומקצצים במשכורות הדרגים הבינוניים והנמוכים „ומנהלים ממשיכים לחגוג".

ח"כ אוריאל לין (ליכוד) אמר: „זו שערוריה, דבר מזעזע, כסילות במלוא התגלמותה". לדבריו, בנק ישראל צריך לפעול מיד ואחריו צריך לפעול האוצר. „אם שני הגופים האלה יהססו, אז הכנסת חייבת להיכנס לתמונה", אמר. בשבוע הבא אמורה להתכנס סיעת הליכוד בכנסת ובכל הנראה תגובש בפגישה עמדת הסיעה בעניין.

שיחות היום בבנקים

סערה התחוללה אתמול גם במערכת הבנקאית. עובדי הבנקים הגיבו בחריפות על הפרסומים על גובה שכרם של מנהליהם. הנושא היה שיחת היום בסניפי הבנקים ואף נדון אתמול אחר-הצהריים באסיפת עובדי בנק לאומי באזור הצפון, שנערכה בחיפה. לאחר האסיפה אמר יו"ר ארגון עובדי הבנק, לואי רוט: „אנחנו לא מופתעים מהשכר, אבל לא האמנו שזה יגיע למספרים כאלה. לא נשב בשקט עד שהבכירים לא יגלו את שכרם כולל כל ההוצאות הנלוות". ועד עובדי בנק לאומי כבר פנה אתמול להנהלת הבנק לפרסם משכורות הבכירים בבנק. הוועד אף דורש לדון בהקשר זה בפיצויי הפיטורין שקיבל יו"ר הדירקטוריון הפורש ארנסט יפת — פיצויים שהוערכו ב־5 מיליון דולר. „אם אין להם במה להתבייש, שיראו את המשכורות", אמר לואי רוט.

הלפרין: אוסף רכילויות

במערכת בנקאית נמתחה אתמול ביקורת על ממצאי פרופ' גלוברזון. מנכ"ל איגוד הבנקים, ד"ר אשר הלפרין, אמר, כי המספרים אינם מתאימים למציאות. „הוא לא הראה סקר, ואני חושש שכל העניין אינו אלא אוסף של רכילויות", אמר ד"ר הלפרין. בתגובה לביקורת שמתחו חוגים פוליטיים אמר מנכ"ל איגוד הבנקים כי הוא תומך בפרסום נתוני השכר של בכירי הבנקים. „אבל בבנקים סגורים שזה לא מקובל שיציגו תלושים".

סקר ראשוני

פרופ' גלוברזון אמר בתגובה לביקורת על מהימנות הנתונים שמסר, כי מדובר בסקר ראשוני ולא במחקר מקיף. לדבריו, כלולות בסקר שערך תוספות שונות שמגדילות את סך כל ההכנסה של בכירי הבנקים, ביניהן: רכב, נסיעות לחו"ל, הלוואות בריבית מועדפות ותוספות אחרות.

פרופ' גלוברזון טוען, כי היה לו קושי רב בגיוס הנתונים לצורך הכנת הסקר. לדבריו, הוא הסתייע ברואה חשבון ידוע שמכיר את הנתונים מקרוב וב־11 חברי ועדים בבנקים, שעזרו לו לאתר את הנתונים. „פנינו ל־55 פקידים בכירים בבנקים, אבל רק 15 נאותו לתת לנו פריטים מסויימים שעזרו לרואה החשבון להרכיב את התחשיב". אמר פרופ' גלוברזון.

הרוב שותק

ראשי הבנקים, פרט לאלי הורביץ, סרבו להתייחס לפרסומים. בבנק דיסקונט הגיבו ב„אין תגובה" ובבנק הפועלים ובבנק המזרחי אמרו כי, הפרסומים אינם נוגעים אליהם, כיוון ששכרם של בכירי הבנקים האלה נמוך הרבה יותר.

מזכ"ל ההסתדרות, ישראל קיסר, אמר כי ממצאי הסקר אינם רלוונטיים לשכר המנהלים בבנק הפועלים.

צבן

המדינה במישרין או בעקיפין. צבן מציע גם כי ועדת הכספים של הכנסת לא תאשר לבנק או לחברה הנפקות כלשהן בטרם תקבל דיווח מפורט על שכרם ותגמוליהם של המנהלים. „בשנה הבאה ישלם עם ישראל מכיסו הון עתק של מליוני דולרים למימון נזקי שערורית מניות הבנקים. אין הדעת סובלת כי בנסיבות אלה ימשיכו מנהלי הבנקים לרדות דבש מהכוורת כאילו מאומה לא קרה" — אמר.

על חשבון הציבור

גם חיים רמון (מערך) קרא למעורבות פעילה של ועדת הכספים של הכנסת בשאלת משכורות ראשי הבנקים. יצחק ארצי (מערך — ל"ע) מעריך כי אם ראשי הבנקים לא ירוסנו עלולה הפרשה לפוצץ את הסכמי השכר במשק כולו. יוסי שריד (ר"ץ) דורש מנגיד בנק ישראל הפרופ' ברונו, לבדוק את הנושא ביסודיות, ולפרסם את מימצאיו ברבים. לדעתו צריך הבנק הממלכתי להיכנס לעובי הקורה ולהטיל את כל כובד משקלו לקיצוץ המשכורות. שכן מאז התמוטטות המניות הבנקאיות משלם למעשה הציבור את משכורותיהם של ראשי הבנקים. לא ייתכן, סבור שריד, כי הבנקים פושטי־הרגל ימשיכו לשלם לעומדים בראשם, על חשבון הציבור, כספים לא להם בסכומי עתק.

פרס מציע בצרפת פתרון

(סוף מעמוד ראשון)

כמה דקות לפני הפגישה הופיע שיראק בנאום באסיפה הלאומית, בו הודיע כי „איומי פצצות לא יכתיבו את מדיניות החוץ של צרפת".

פרס העריך, כי האחים עבדאללה, המואשמים במטעיני הפצצות, אינם אלא דגי רקק המופעלים על-ידי כוחות בסוריה המשחקת תפקיד מכריע בפיגועי הטרור.

פרס הציג בפני שיראק מאזן חיובי של פעולותיו לקידום השלום. הוא אמר לו, כי הבחירה היא בין חוסיין לערפאת — וכל מי שתומך בנתן הגדרה עצמית לפלשתינים, כמו צרפת, תומך בערפאת נגד חוסיין. הוא דיבר על „ליווי בינלאומי", שבאמצעותו יפתח משא ומתן.

פרס אמר בראיון שהתפרסם לכתב-עת צרפתי, כי קונפדרציה של ישראל, ירדן ופלשתין, תהיה הדרך הטובה ביותר להשכנת שלום במזה"ת.

„ברבות הימים, כפי שנאמר בתנ"ך, אני מאמין כי עלינו להגיע לקונפדרציה ישראלית-פלשתינית-ירדנית", אמר ראש הממשלה בראיון עם השבועון השמרני „לאוונמן דו דימנש".

אולם לפני השגת הסכם כזה, יהיה צורך בכמה שלבי מעבר.

פרס אמר כי הוא מעדיף את ההתקשרות התלת-צדדית, אשר אותה הגדיר כ„פתרון פונקציונלי", על פני פתרונות טריטוריאליים שהועלו בעבר על ידי מפלגת העבודה.

„לאש"ף תביעות שאינן מקובלות גם על ירדן", אמר פרס, בהתייחסו לנסיונותיו של המלך חוסיין להגיע לכלל עמדה משותפת עם מנהיג אש"ף יאסר ערפאת על קונפדרציה פלשתינית-ירדנית בעתיד.

פרס ציין, כי יש בידו לחשוף את חמשת התנאים שהעלה אש"ף לכינונה של פדרציה עם ירדן: דגל פלשתיני, דרכון פלשתיני, צבא וייצוג פלשתיני, ורוטציה בין שני הצדדים בראשות המדינה. תנאים אלה אינם מקובלים על המלך חוסיין.

במלאת שלוש-עשרה שנים למלחמת יום-הכיפורים
נתייחד עם זכר בנינו-חברינו אשר נפלו במערכה

שי אביטל
אדם אלטמן
דן ספיר
יוסי ספיר
רמי רדיף

נעלה לבית הקברות ביום שלישי 14.10.86 בשעה 15.00
היציאה מהאנדרטה באתר ההנצחה

המשפחות וקיבוץ גת

"על המשמר" עתון יומי
على الهمشمار جريدة يومية
המו"ל: עתון וספר בע"מ
עיתון מפלגת הפועלים המאוחדת
עורך ראשי: סבר פלוצקר
עורך משנה: ישראל זמיר
מזכיר המערכת: עדה סער
המערכת והמנהלה: רח' חומה ומגדל 2, תל-אביב טל. 378833
חשבון בבנק הדואר 3—43360—4
המען למכתבים: שירות שק-דואר נעול ת"א 61999
"AL-HAMISHMAR"
(The Daily Guardian) 2. Choma Umigdal St. Tel-Aviv 67771 Phone: 378833 Telex: 341652
סניפים: ירושלים 94622 רח' בן-יהודה 2, בניין סנסור חדרים 102—121. טל' 6—225125. המען למכתבים ת"ד 1216 ירושלים 91008. חיפה 33134 רח' סבזגר 17, טל' 673673. המען למכתבים: ת"ד 4007 חיפה 31040.

צלצול מחיר

משה זנבר, נגיד בנק ישראל לשעבר

„האח הגדול" יכול להתערב גם במשכורות הבנקים

200 עובדי בנקים בכירים משתכרים בין 10,000 ל־20,000 דולר. גם בתקופתך היה כך?

לא. המשכורות בתקופתי — וצריך לזכור שאינני נגיד מזה ישראל זה 10 שנים — היו רחוקות מאוד מן התחומים האלה. על כל פנים — לא עסקתי בזה וגם לא הייתי צריך לעסוק בזה. בנק ישראל לא התערב אף פעם בניהול המוסדות הבנקאיים.

כלומר, אין מקום להתערבות ציבורית בנושא?

יש. נכון שהתנגדתי לכניסת „האח הגדול" — הממשלה — לכל התחומים במשק. אבל כשאתה מבקש מ„האח הגדול" שיעזור לך, אתה צריך גם למסור לו דין וחשבון. והואיל והבנקים ביקשו וקיבלו את עזרת הממשלה בעקבות משבר מניות הבנקים, יש מקום שהממשלה תישאל שאלות בכל הנוגע לבזבוז בתחום הבנקאות בכלל, ושכר הבכירים בפרט.

באופן מעשי — איך ניתן לעשות זאת?

הממשלה יכולה לקבוע, שמשכורת העולה על חמשת אלפים דולאר נטו, לא תוכר כהוצאה לצורכי מס הכנסה. היום משלם הבנק רק 30 אחוז מהמשכורת, כש־70 אחוז הם על חשבון מס הכנסה. וברגע שמבנה המס ישונה, יש להניח שגם השכר ירד.

מה הסיבה למשכורות הגבוהות הללו?

מפני שהבנקים תלויים מאוד במנהליהם, שטעות אחת שלהם יכולה לגרום לנזקים עצומים. כמו, למשל, מתן הלוואה למישהו שאיננו יכול להחזיר. ולכן משכורות מנהלי הבנקים בעולם כולו הן גבוהות מאוד. אלא שאצלנו הן גבוהות עוד יותר בגלל שהן עולות לבנקים כל כך מעט.

עודד מסר, המפקח הקודם על הבנקים

מעולם לא שמעתי על משכורות בסדר גודל כזה, לפחות בתקופה שבה עזבתי את הפיקוח על הבנקים לפני 4 שנים. על כל פנים — היתה זו בנקאות אחרת, משגשגת, עם רווחיות גבוהה וכלי אבטחה סמוייה וניסיונות לפטר עובדים.

אז יש מקום לקצץ?

צדקה מתחילה מבית. וכשרוצים לקצץ, צריך שהקיצוץ יתחיל מן הראש ולא רק את הזנב. כל זאת — בהנחה שהנתונים שפורסמו הם אכן מדוייקים.

כלומר?

אם ניישם את שיטתו של מר גלוברזון, שגילם את הרכב המכונית, הטלפון וההלוואות שקיבלו מנהלי הבנקים, לתוך המשכורת של סקטורים אחרים, נגלה כי גם לנגיד בנק ישראל וגם למפקח על הבנקים, יש משכורת גבוהה עם רכב צמוד וטלפון חופשי.

אתי רונאל

גרנות: כיבוש מקום במפה הפוליטית מחייב חידוד וגיבוש עמדות

מאת יוסף גלילי, כתב „על המשמר"

„מאבקה של מפ"ם לבצר לעצמה מחדש את מקומה במפה הפוליטית מחייב חידוד עמדותיה וגיבושן למסכת של תוכנית לאומית חברתית אחרת, שתביא לכלל ביטוי מתואם ומשולב את תפיסת עולמה בשאלות הקיומיות של ישראל" — אמר מזכ"ל מפ"ם, ח"כ אלעזר גרנות.

הדברים נאמרו בישיבת מזכירות מפ"ם, שדנה אמש בדו"ח הפעילות שהוגש לחברי המזכירות והמרכז, המסכם את פעולות המפלגה שנועדו להרחיב את תחום המודעות הציבורית לקיומה העצמאי ולהעמיק את ההזדהות עם עמדותיה ופעולותיה בנושאים לאומיים ומקומיים.

מועצה במאי 87

בציינו כי על המפלגה להיות מוכנה גם לבחירות מוקדמות הציע חנן ארז, מזכיר מרכז מפ"ם, לקיים בסוף מאי 1987 את מועצת המפלגה אשר תסכם שלב ראשון בהכנת התוכנית „בלבושה הסופי". הצלחתה של תוכנית העבודה הדגיש חנן ארז מותנית בשני תנאים: 1) כי מספר רב ככל האפשר של חברי המפלגה יהיו שותפים, באחריות ובמסכות לביצועה 2) כי בכל שלביה של התוכנית יתקיים תיאום מלא בין מחלקות בית המרכז והסניפים.

הידרדרות ביחסי העבודה

מזכ"ל מפ"ם ח"כ אלעזר גרנות התריע בהמשך דבריו, נגד הידרדרות יחסי העבודה בארץ כתוצאה מן התוכנית הכלכלית החדשה אשר באה לידי ביטוי בעבודה בלתי מאורגנת באמצעות קבלנים וראיסים. מדיניות שהביאה למיתון במשק, לשחיקת שכר ולאבטלה. להדגמת דבריו הביא ח"כ גרנות את השעייתו של מישל אלמליח, מזכיר ועד עובדי מספנות ישראל בגלל שמימש את החלטת הוועדה המרכזת של ההסתדרות „לחסום חדירת עבודה לא מאורגנת למפעלים". אלמליח הושעה על ידי מנכ"ל מספנות ישראל זאב אלמוג וכמו הנהלת עומרים בלום, „בעזה" מניעת שער המפעל בפני קבלנים וראיסים להתייצב לימין אלמליח.

בהתריעו נגד השרירותית של אלמליח קרא ח"כ גרנות להסתדרות להתייצב באופן נחרץ לימינו של אלמליח כנושא של ציבור העובדים והמגונה במקום העבודה. אלמליח החיה בהקשר זה שמועצת פועלי חיפה נותנת לו גיבוי מלא על מנת להשיב העמדתו לדין כתביעת המעבידים.

בדיון שהמשכו יהיה בכנס המפלגה הקרוב, השתתפו: אלי אסיה — תל-אביב; הנרי אלקסלסי (אשדוד-בית-זרע); שמואל גרנסאל — הרכז הארצי של הסתדרות צבי נתנזון — תל-אביב; זאב ארנסטו קהאן, סגן מנהל בית חולים כילינסון; מישל אלמליח — יו"ר ועד עובדי מספנות ישראל; חייקה גרוסמן; שלמה קינריק — רכז איזור גליל מערבי; אלי ברנהולץ — ממרכז קופת חולים; ח"כ יאיר צבן; ניסים סלומון; [illegible] — שער-העמקים, את הדיון סיכם חבר הכנסת גרנות וחנן ארז.

הסורים עלולים להפתיע

מאת יהודה צור, כתב „על המשמר"

„אין סכנת מלחמה מיידית מצד סוריה, אך בטווח ארוך המצב [illegible] היא בלתי נמנעת", אמר אתמול אלוף פיקוד הצפון יוסי פלד בשיחה עם מחנכים שסיירו בקווים ובישובים. לדבריו יש כוננות גבוהה מצד צה"ל כי ייתכן שהסורים ינסו להפתיע אותנו.

הייבוא המשיך לגדול בחודש שעבר; יציבות בחוב החיצון

מאת כתבנו הכלכלי בירושלים

הייבוא המשיך לגדול גם בחודש שעבר. מנתונים שפירסמה אתמול הלשכה לסטטיסטיקה עולה שבשלושת החודשים האחרונים היתה רמת ייבוא הסחורות גבוהה ב־13 אחוזים מרמתו ברבע השני של השנה. הייבוא בספטמבר הסתכם ב־839 מיליון דולאר.

הנתונים הראו שב־9 החודשים הראשונים של השנה הסתכם הייבוא ב־16.8 מיליארד דולאר. כ־10 אחוז מסכום זה היו ייבוא מוצרי צריכה, עוד 46 אחוזים ייבוא חומר גלם תשומות לייצור, 17 אחוזים יהלומים, 11 אחוזים דלק ו־16 אחוזי מוצרי השקעה.

הלשכה ציינה שהייבוא ב־9 החודשים הראשונים של השנה היה גבוה ב־17 אחוז לעומת התקופה המקבילה אשתקד, וזאת למרות שערך הייבוא של נפט גולמי ירד ב־370 מיליון דולאר, בגלל ירידה במחירי הדלק בעולם.

הלשכה ציינה שב־9 החודשים הראשונים של השנה עלה הייבוא של מוצרי הצריכה ב־63 אחוזים והגיע ל־700 מיליון דולאר. הייבוא של מוצרי צריכה ברי קיימא הגיעה ל־300 מיליון, פי שניים מהרמה המקבילה אשתקד.

ירידה בחוב החיצוני

בנק ישראל הודיע אתמול שהחוב החיצוני ירד ברבע השני של השנה ב־50 מיליון דולאר והסתכם בסוף יוני ב־20 מיליארד דולאר. הבנק המרכזי הוסיף שמתחילת השנה עלה החוב החיצוני ב־96 מיליון דולאר אך הדבר נבע משערוך החובות הנקובים במטבעות אירופאים. בניקוי השפעה זו נרשמה ירידה של 170 מיליון דולאר בחוב החיצוני לעומת הרמה בסוף 85'.

נתוני הבנק הראו שב־18 החודשים האחרונים כמעט שלא היה שינוי ברמת החוב החיצוני. בסוף 84' היה החוב 23.8 מיליארד דולר.

עורך דין ירושלמי הסכים להצטרף להגנה על דימיאניוק

מאת דוד פרידמן כתב עתי"ם

הרכב בית המשפט שידון את ג'ון דמיאניוק התכנס אתמול לראשונה, לשם קביעת מועד תחילת המשפט. השופטים הורו לפרקליטות להעביר את כל חומר הראיות לפרקליטו של דימיאניוק וקבעו ישיבה נוספת בעוד כחודש ימים, כדי לקבוע באותו מועד את תאריך המשפט.

נודע, כי עו"ד מירושלים הסכים לסייע להגנה, בתנאי כי יקבל מינוי מטעם בית המשפט. בפני ההרכב המיוחד של ביה"מ בראשותו של שופט בית המשפט העליון ד"ר לוין ושופטי ביהמ"ש המחוזי דליה דורנר וצבי טל, התלונן סניגורו של דימיאניוק עו"ד מארק אוקונור, כי אין מציגים בפניו את כל חומר החקירה שבידי התביעה.

נורווגיה מכרה בחשאי מים כבדים לישראל

אוסלו. • נורבגיה הסכימה בחשאי, ב־1959, למכור לישראל מים כבדים, שיכלו לשמש לייצור נשק גרעיני, גילה אתמול חוקר נורבגי לעניני שלום.

• „אם נכונות הטענות שלישראל נשק גרעיני, נורבגיה תרמה לרכישת נשק כזה על־ידי ישראל", אמר החוקר סוורה לורגארד, בראיון לעתון „אפטנפוסטן" באוסלו.

לורגארד טען, כי נורבגיה סיפקה לישראל 21 טונות של מים כבדים, בראשית שנות ה־60 ופעם נוספת ב־1970. הוא אמר, כי נודע לו על העיסקה בשנות ה־70, כאשר הכין דו"ח על מכירות נורבגיות של מים כבדים, עבור מכון השלום בשטוקהולם. (עיר)

● שגרירה החדש של הולנד בישראל ז'אן הרמן סאן רויאן הגיש את כתב האמנתו לנשיא המדינה חיים הרצוג במשכן הנשיא בירושלים.

באוצר דנים באפשרות שהבנקים ישתמשו בחסכונות למימון פעילותם

בעוד כ־3 שבועות יסוכמו המלצות הראשונות על רפורמה בשוק ההון

מאת אורי נחשון, כתבנו הכלכלי בת"א

באוצר דנים עתה באפשרות שהבנקים ישתמשו בחלק ניכר מכספי תוכניות החסכון למימון הפעילות שלהם, ובעוד שבועיים־שלושה יסוכמו במשרד המלצות ראשונות בעניין הרפורמה בשוק ההון. אחר־כך עשויה לקום ועדה משותפת לאוצר ולבנק ישראל, שתערוך תוכנית עבודה לטווח ארוך יותר.

דברים אלה אמר אתמול סגן שר האוצר, ח"כ עדי אמוראי, בהרצאה לרגל חנוכת קרן הרצאות במדיניות כלכלית ע"ש ג'ק ולצברג, באוניברסיטת תל-אביב.

אמוראי אמר, כי למעשה כבר הונח הבסיס לרפורמה, שעיקרה צמצום התערבות הממשלה בשוק ההון. בין הפעולות שמהוות, לדבריו, בסיס לרפורמה: הפסקת הוויסות של מניות הבנקים, הפסקת המעורבות באגרות חוב ממשלתיות, ביטול האפשרות לפתוח פת"ם ע"ש, הפעלת תוכניות חסכון שתנאיהן נקבעים על־ידי הבנקים.

„תפקידנו הוא להקטין את מעורבות הממשלה בשוק ההון ואנו פועלים בכוון זה צעד צעד."

בריה"מ תאמן טייסים מצרים להטיס „מיג 29"?

מאת אבי בניהו, כתבנו הצבאי

ברית המועצות הביעה באחרונה הנכונות לקבל משלחת של חיל האוויר המצרי שתדון בתכנית אמונים מיוחדת לטייסים מצריים במטוסי מיג 21 ומיג 29.

העתון הכוויתי „אלראי אלעאם" שמביא את הידיעה אומר כי בריה"מ נאותה לקבל גם משלחת של מפקדת ההגנה האווירית המצרית כדי לדון בעסקת רכש של טילי „סאם".

כתבנו מציין כי הזמנת טייסים מצריים לאימון על מטוסי מיג־29 עשויה להעיד על רצונה של בריה"מ לספק את מטוס הקרב החדיש גם למצרים. כזכור, אמורה בריה"מ לספק לסוריה טייסת מיג 29 אולם לא ברור אם המטוסים כבר הגיעו לידי הסורים.

לליאוניד וינשטיין
לקלרה, שוש וכל בני המשפחה
עם בואו של ליאוניד מברית־המועצות
ואיחוד המשפחה מחדש לאחר תשע שנות פירוד וסבל
ברכות חמות לחקלטות מהירה וטובה בישראל
שמחים אתכם
כל בית כפר־מסריק

הודעה ללקוחות
בנק הפועלים מבקש להודיע ללקוחותיו כי ב־19.10.86 יחוייבו חשבונותיהם בדמי ניהול פקדון ניירות־ערך במשמרת, עבור שלושת החודשים: יולי, אוגוסט, ספטמבר, 1986.
נתונים מפורטים על גובה סכומי החיוב מצויים בסניפי הבנק, וכל לקוח יוכל לקבל נתונים על הסכום המדוייק שבו יחוייב חשבונו בסניף הבנק שלו.
בנק הפועלים בע"מ

שיחות על אספקת פחם מסין לישראל

שר האנרגיה משה שחל דן על אפשרות של רכישת פחם על-ידי ישראל מסין העממית בשיחות שניהל עם סגן השר לענייני פחם של סין.

„סוכם בינינו, שאנחנו נפנה אליהם בכתב ונפרט את סוגי הפחם, שבו אנו מעוניינים, וכן את נמל הקליטה, גודל האוניות והמחיר. ואז נקבל משלחת נסיונית לקראת השלמת העיסקה", אמר השר. בהוסיפו שבן שיחו הסיני הגיב בשמחה רבה על האפשרות לעשות עסקים עם ישראל.

עוד מסר שחל, שנציג מהאו"ם — מהנדס בולגרי יהודי, ושמו בריזיק, הדובר עברית רהוטה, פנה אליו וביקש רשמית לשלוח לאו"ם מומחה ישראלי לאנרגיה סולארית, אשר יפעל מטעם האו"ם לסיוע למדינות מתפתחות להקמת מערכות בעלות טכנולוגיות פשוטות לניצול אנרגיית השמש.

עוד סיפר השר, שחברת „אורמת" חתמה על הסכם רב היקף עם ממשלת איסלנד לניצול אנרגיה גיאותרמית מהמעיינות החמים הנמצאים בארץ זו.

האלוף דוד מימון — נציב השב"ס הבא

האלוף דוד מימון הביע הסכמתו לשמש כנציב שירות בתי הסוהר. הוא הודיע על כך לשר המשטרה חיים בר־לב בפגישה שהתקיימה אתמול בין השניים בלשכת השר בירושלים.

„אם לא יהיו תקלות של הרגע האחרון, ייכנס המינוי לתוקף ב־1 בדצמבר. האלוף מימון יחליף את הנציב המתפטר רפי סוויסה שהודיע על התפטרותו לאחר פירסום דו"ח מבקר משרד המשטרה בעניינו.

האלוף מימון משמש כיום כנשיא בית הדין לערעורים בצה"ל, ובתקופה הקרובה הוא יפרוש מצה"ל ויתחיל בחפיפה בתפקידו החדש.

כתב עתי"ם מציין, כי במשרד המשטרה סירבו לאשר את הידיעה. (עתי"ם)

במוסף **חותם** ב־

על כרוז ארבעת הסופרים
לן שמעו לנו — א.ב. יהושע
לזכור ולשכוח — אלעזר גרנות

אין יפתח
שכול; יום הכיפורים
מאת בצלאל אופיר

על חטא שחטאת
אנשי ציבור על חטאינו
מאת עודד ליפשיץ ואלי הכהן

„לפרס יש מספיק חבל..."
מה יהיה בשנתיים הבאות
שיחה בין פרופ' דן הורביץ וח"כ אהוד אולמרט
מנחה: עמירם כהן

„ארץ ירוקה מדם הורי"
מסע מחבר „קסטנר" בגרמניה
מאת מוטי לרנר

שנת החמישים אלף פלוס
תקליטים ישראלים מצטיינים
מאת עומר ניר

*

ואיזדורה רקדה...
חלוצת הריקוד המודרני
מאת גיורא מנור

*

אינקוויזיציה
תיקון תולדותינו
מאת א. סידון וב. מיכאל

„הזותי משאיר את קמחי בתפקידו"
ראיון עם פרופ' שלמה אבינרי
מאת דוד ארליך

חותם אישי מאת משה נגבי | **שלום בית** מאת חיה יוסף | **חדאקירי** מאת לור

מדורים וטורים מאת: זאב צחור, אריה פלגי, אלי הכהן, שמואל כץ, מיכאל הרסגור, שלמה גלזה, יעקב רבי

שינוי טלפונים מהיום בקיבוץ עין־דור
בחיוג ישיר לחדרים ולענפים נא לחייג:
מזכירות 067-68111
בית חרושת „טלדור" .. 067-68444
מרכז המשק 067-68439
מזכיר הקיבוץ 067-68441
מרפאה 067-68447
חדר האוכל 067-68430
מוסד חינוכי תבור 067-68419
דורלי — בובות 067-68411

בקריאות „מוות" הובא הנרצח ל

המלווים קראו קריאות גנאי לעבר ראש העיר, מטעם הממשלה הספיק לומר משפטים ספורים מהרצועה לא הגיעו לעבודה ולאלה שבאו יעצ

מאת זהבה מרום
שלי יחימוביץ' ויהודה צור
כתבי „על המשמר"

שיירת מוניות ארוכה וקהל זועם ליוו אתמול באשקלון את קרבן הרצח השני בעזה ישראל קיטרו למנוחת עולם. משעות הצהריים המוקדמות נהר קהל רב לעבר בית העלמין בעיר והמתין ברחבת הכניסה עד שעת ההלוויה. עם חלוף הזמן הלך המתח ברחבה הקטנה שלפני בית הקברות וגאה, ולפני שהגיעה שיירת ההלוויה אירעה התפרצות ראשונה.

מספר צעירים החלו בצעקות „מוות למחבלים". „לא ניתן יותר לערבים להיכנס לאשקלון", „מוות ליוסי שריד", וקריאות דומות.

השוטרים שנכחו במקום יצרו חומה חיה בין הקהל הרב לבין שר הפנים שהגיע למקום כנציג הממשלה, ראש עיריית אשקלון ורב העיר. אנשי המשטרה והרבנים ניסו להרגיע את הקהל הזועם וביקשו לשווא לכבד את הנפטר ומשפחתו. סערת הרוחות לא שככה ואף גברה כאשר ניסה אלי דיין ראש עיריית אשקלון לדבר. הקהל גם לא שקט כשמנו קרובי משפחתו של הנרצח וביקשו לכבוד את המת.

הרוחות סערו, ומכל עבר נשמעו קריאות בוז ואף הונפו אגרופים קמוצים באויר, כשהם מלווים „כהנא, כהנא". על אף סערת הרוחות המשיך ראש עיריית אשקלון בדבריו אך קולו לא נשמע. שר הפנים יצחק פרץ הצליח במקצת להרגיע את הרוחות, ואף נשמעו קולות הסכמה לדבריו כאשר אמר „שידה הארוכה של ממשלת ישראל תשיג כל רוצח, כל פושע וכל אויב וכל מחבל. כשם שבעבר ידעה הממשלה וזרועות הבטחון לעקור מהשורש את קיני המחבלים והמרצחים". אולם הקהל לא הניח לו לסיים. לאחר מספר דקות של שקט חזר קהל האלפים שנכח במקום לקרוא קריאות בוז נגד ראש העירייה כשהם צועקים „לך מפה, אוהב הערבים" ו„אין זכות קיום לערבים".

כמה מהנוכחים אף החלו לדרך את הקהל הרב לכוון הרחבה הקטנה המוגנת על ידי השוטרים וכוח שוטרים נאלץ להוציא החוצה כמה מהמתפרעים בניהם שותפו לעבודה של הנרצח.

לאחר דברי ההספד המשיך קהל האלפים בדרכו לעבר הקבר הפתוח כשקריאות הזעם והגנאי אינן פוסקות, וכוחות מג"ב נאלצו להדוף אחורה את המתקהלים הזועקים שליד הקבר הפתוח ולאפשר לבני המשפחה להתקרב.

...הזכות הישובים בדולה ובני עצמון, בגוף קטיף, כי „הבנייה תימשך וכי באמונתנו אנו מתחדקים." עם זאת, אמר דוד לוי לעיתונאים, כי משרדו לא יפעל להקמת ישובים בנגדה וברצועה בניגוד להסכמים הקואליציוניים.

בהתייחסו לרצח בעזה שלשום, אמר השר לוי: „נפעל ביד ברזל לביעור שרידי המחבלים... על תושבי עזה לדעת, אם חפצי חיים שלווים הם — מוטלת עליהם החובה לבער קיני מרצחים מתוכם".

עזה מתייבים את הממשלה ואת ... הבטחון לבדוק מחדש את הקשר בין פעולות הטרור למדיניותה של הממשלה בנושא הבטחון.

השר קצב סייר אתמול בכפר ג'ולים ובפקיעין ונפגש עם נכבדים דרוזים. השר ציין שאם אכן יתברר שיש קשר בין שני הדברים יצטרכו להסיק מסקנות ולבחון לא רק את פעולות גורמי הבטחון נגד הטרור. לדברי קצב ייתכן שניתוח האירועים האחרונים יחייב שינוי במדיניות הממשלה.

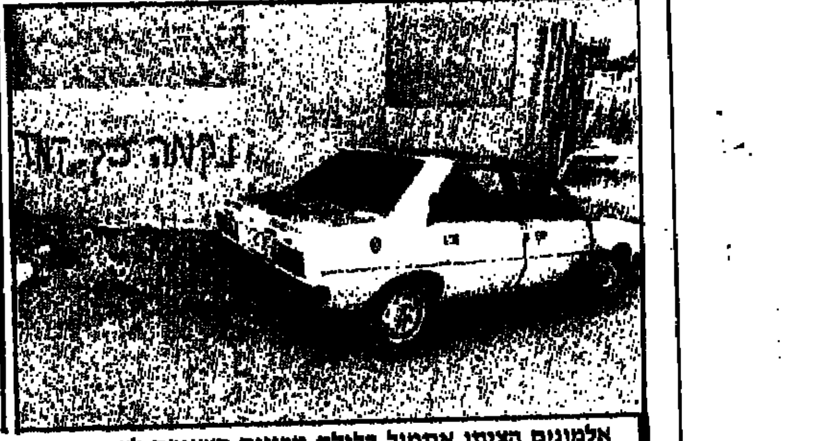

אלמונים הציתו אתמול בלילה מכונית השייכת לערבי בעיר העתיקה בירושלים וניסו להצית מכונית אחרת.
המכונית מדגם פז'ו, הוצתה אחר חצות, בעת שחנתה ברחוב חלטינים, ליד שער יפו, ונשרפה כליל. על קיר סמוך כתבו המציתים: „נקמה — כך". זמן מה לאחר מכן, הוצתה מכונית של ערבי, ליד השער החדש, אך נגרם לה נזק קל בלבד. אלמוני התקשר לעתונאים בירושלים בשם תנועת „כך" והודיע, כי אנשי התנועה אחראים להצתות בתגובה על הרצח בעזה. מתנועת „כך" נמסר לכתב עתי"ם, כי הם מכחישים כל אחריות להצתות, אם כי הם „מבינים" את המניעים של האנשים שהציתו את כלי הרכב.
(עיתים) תצלומים: אליהו הראתי

ביקור ערבים מישראל

מאת קאסם זייד, כתב „על המשמר"

יו"ר האגודה לידידות ישראלית־מצרית עורך הדין ג'מיל שלהוב פנה בבקשה לשגריר מצרים בישראל מוחמד בסיוני, להשתדל אצל שלטונות ... שיאפשרו לערבים ישראליים לערוך ביקורים אצל בני משפחותיהם ב...

לכתבנו נודע שהשגריר בסיוני מגלה עניין רב בבקשתו של עורך הדין שלהוב והבטיח לדון בנושא עם שלטונות ירדן.

כתבנו מציין שעד לפני מלחמת ששת הימים איפשרו שלטונות ישראל וירדן ביקורים בחג המולד לבני העדות הנוצריות בירדן. כן מאפשרים שלטונות שתי המדינות גם היום לערבים מישראל לערוך ביקורים אצל ... משפחותיהם בירדן במקרים הומאניים מיוחדים.

הפסטיבל לאמנות ערבית ייפתח בשבוע הבא באום־אל פאחם

מאת קאסם זייד כתב „על המשמר"

„האגודה העממית לאמנות" תקיים את הפסטיבל השני שלה ב... בחודש באום אל פאחם והוא יימשך יומיים.

יו"ר האגודה המשורר סמיח אל־קאסם מסר בשיחה עם ... האגודה מתכוונת להפוך את פסטיבל האמנות למסורת שנתית והיא שוקלת הקמת להקות מקומיות ברוב הישובים הערביים. על היעדים הכלליים של האגודה אמר אל־קאסם אנו רואים צורך לשלב פעילות פוליטית עם פעילות תרבותית שכן מערכתנו היא בראש ובראשונה תרבותית.

אל־קאסם סיפר שבמשך 4 שנות קיומה קיימה האגודה פסטיבלים שונים, הפיקה סרטים דוקומנטריים ותמכה בלהקות קיימות ברחבי הגליל. אל־קאסם סיפר עוד שהאגודה פועלת בתנאים תקציביים קשים ושרוב תקציבה מתקבל מתרומות מידידים בחו"ל.

ממלאה חלל ריק

ראש עיריית אום אל פאחם האשם מחמיד, סיפר שהאגודה לאמנות ... זוכה לסיוע כלשהו ממשרד החינוך, כשהיא ממלאה חלל ריק, ... בנושאים שהם בתחום אחריותו של משרד החינוך והתרבות, שלטענתו ... אינו ממלא את חובותיו כלפי המגזר הערבי.

א. באוך הנדסה מכנית
מפרץ חיפה, אזור תעשיה, טל. 04-721105
מברכת את התנועה הקיבוצית
ההתיישבות העובדת
וכל בית ישראל
בשנה טובה ומבורכת

האוניברסיטה העברית בירושלים
מודיעה כי
האוניברסיטה על כל יחידותיה תהיה סגורה לרגל חג הסוכות
מיום ראשון ט"ז בתשרי תשמ"ז (19.10.86)
עד כ"א בתשרי (24.10.86)
האוניברסיטה העברית
מברכת את עובדיה, תלמידיה, מסיימיה, שוחריה
ואת כל בית ישראל
בגמר חתימה טובה ומועדים לשמחה

נעצרו אינסה פלורובה ובעלה לאחר שהניפו כרזה במוסקווה

פלורובה המבקשת לעלות כדי לתרום מח עצמות לאחיה נעצרה יחד עם בעלה מול מטה המפלגה הקומוניסטית ■ אחיה הפגין אתמול מול השגרירות האמריקנית בת"א

מוסקווה. — אינסה פלורובה המבקשת לצאת לישראל כדי לתרום מח־עצמות לאחיה החולה בלוקמיה — נעצרה יחד עם בעלה, בעת שחשניים הניפו כרזה ליד מטה הוועד המרכזי של המפלגה הקומוניסטית הסובייטית.

בני הזוג הם אינסה פלורובה בת 37, ציולוגית במקצועה ובעלה ויקטור פלירוב, פיסיקאי. עדי ראיה סיפרו, כי הם נלקחו לניידת משטרה ונעצרו, בעת שהניפו כרזה שבה נאמר: „אל תפלגו את משפחתנו".

אינסה, מבקשת לתרום מח־עצמות לאחיה מיכאל שירמן, ביד כימאי בן 30, שעלה לישראל לפני 6 שנים ומאושפז בגלל מחלת הלוקמיה.

השלטונות הסובייטיים נתנו לה אמנם רשות להגר, אך סירבו להתיר לבעלה להצטרף אליה, אלא לאחר שאביו בן ה־75 יסכים לוותר על כל תביעותיו ממנו.

שירמן הפגין

מיכאל שירמן, חולה הלוקמיה (סרטן הדם), הפגין אתמול בצהריים בפתח השגרירות האמריקנית בתל־אביב במסגרת מאבקו נגד השלטונות הסובייטיים שאינם מאפשרים לאחותו, אינסה פרולובה לעלות לישראל ולתרום לו מח־עצמות.

שירמן מבקש כי בוועידת הפיסגה שתתקיים בשבת הקרובה בריקיאויק באיסלנד, יפעיל הממשל האמריקני לחץ על בריה"מ, כדי שזו תאפשר עלייתה של פרולובה ובני משפחתה לישראל. השגרירות הבטיחה להעביר מכתב ממנו ובו בקשתו לנשיא רייגן.

● משפחותיהם של חיים עזרן וישראל קיטרו שנרצחו בעזה יטופלו בידי המוסד לביטוח לאומי. הטיפול ייעשה במסגרת חוק התגמולים לנפגעי פעולות איבה. מסרה דוברת המוסד.

שירמן המבקש אשרת יציאה לאחותו בהפגנת היחיד מול השגרירות האמריקנית בת"א. (תצלום: ישראל סאן)

„טמיר ניסה להסתנן לתוניס..."

כווית. — העתון הכוויתי „אלראי אלעאם" מוסר, כי שלטונות הבטחון התוניסאים סרבו בשבוע שעבר להרשות למנכ"ל משרד ראש הממשלה אברהם טמיר, להכנס לתוניס — וביקשו ממנו לחזור מיד למקום ממנו בא.

טמיר, לדברי העתון, חזר לפאריס כמטוס צרפתי. (עי"מ)

היום טלוויזיה לפוליטיקאים

...ת חיים מרגלית

...תיאטרון, כאשר קונים כרטיס וההצגה מתבטלת — מחזירים את הכסף. מנהלי ...ויזיה הממלכתית שכחו כנראה, שקנינו כרטיס שנתי לטלוויזיה בשני ...ומים, ושאם אינם יכולים לספק את הסחורה, עליהם להחזיר את הכסף.
...עשה בטלוויזיה הממלכתית בשנים האחרונות מזכיר יותר מכל תחרות ...ות יד. מצד אחד יו"ר הרשות או המנכ"ל, ו„היד הנגדית" היא של ועד הטכנאים, ...הבמאים, ועד המגישים... אין פלא ששר התקשורת, פרופ' אמנון רובינשטיין, ...י פופולריות בהציעו ערוץ שני. השאלה הגדולה, היא, אם באמת ערוץ 2 שיפעל ...ירחף אותנו לעבר תחנות שכנינו.
...הטלוויזיה" מזכיר אבי חפץ, דובר משרד התקשורת — מתקרבת ליום הולדתה העשרים. ...ר לומר, הוא מוסיף, כי קרוב להיוולדה כבר החלו לדבר על ערוץ 2.
הטלוויזיה אצלנו צעירה בהשוואה לטלוויזיות במערב אירופה. שם קיימים ערוצים נוספים ...ים רבות. מהנסיון שהצטבר באותן ארצות עולה, שערוץ 2 העלה את רמת הערוץ הראשי. חפץ ...ין כי המדובר בארצות אירופה, בהן החלה הטלוויזיה ביוזמת הממשלה. עד כאן נחמד. נשוב ...בריו בהמשך.

ערוץ חדש לפוליטיקאים

בשיחה על ערוץ 2, על הטלוויזיה בכלל ועל טלוויזיה בכבלים, שאצלנו היא תקדים את ערוץ ...קובע יצחק קול, מנכ"ל חברת ג"ג (גולן גלובוס) ש„עד עכשיו היתה לנו טלוויזיה ממלכתית. ...רוץ 2, כפי שמציע השר, יהפוך אותה לערוץ חדש לפוליטיקאים".
מדוע?
קול מעמיד דברים על דיוקם: השר מדבר על ערוץ שני. בינתיים לא יהיה ערוץ. יהיו תחנות ...טלוויזיה בכבלים, שהחלק החדשותי יועבר בהן בשלב הראשון מהטלוויזיה הכללית. במשך הזמן ...תוקם רשות לחדשות: „לממשלה יהיו 8 נציגים מתוך 15 החברים בוועד המנהל. „במה אזרח ...מקלם מיסים, ששירת בצה"ל ובמילואים, נחות מנציג ממשלה? „שואל קול. לדבריו, גם במוחו ...של איש ליבראלי כפרופ' רובינשטיין לא עולה המחשבה שאין כלל צורך בנציגי ממשלה, ...והנהלת הרשות, יכולה להיות מורכבת מאזרחים שומרי חוק.
נחזור לדובר המשרד, אבי חפץ. הוא מזכיר כי השר רובינשטיין החל בהנעת נושא ערוץ 2 ...עוד בחודש אוקטובר 1984. בתחילת פברואר 1985 העביר היועץ המשפטי של המשרד, עו"ד ...מנחם אהלי, הצעת חוק לערוץ 2 בין משרדי הממשלה. היו השגות על ההצעה וכולן הובאו ...לישיבת הממשלה בספטמבר 1985. השר יוסקה שפירא התנגד לתוספת ערוץ. השר שרון נעדר ...מאותה ישיבה, אך לא הביע בינתיים התנגדות. ח"כ מאיר שטרית בא עם הצעה להפעיל קודם ...כל טלוויזיה בכבלים, לפני ערוץ 2. בכך רצה לצוד שתי ציפורים. הטלוויזיה בכבלים תביא ...לבתים מיגוון גדול של תחנות מחו"ל, אותן אפשר לקלוט מלוויינים. וכרשת רשמית תכה את ...התחנות הפיראטיות, השורצות ב„ים" האלקטרוניקה.

מימון ליבראלי

יצחק קול מלגלג על כל הצעת „הכבלים" וטוען, כי בתנאי הטכניקה הקיימים עתה אין צורך ...בכבלים. כל אנטנת צלחת יכולה לקלוט את הלוויינים לדבריו הצעת החוק של ח"כ שטרית, ...שלפי פירסומים נעץ כנראה בשדר הטלוויזיה אלי ניסן (ראה תל־אביב, הוצאת „ידיעות ...אחרונות"), דומה למינהגם של פוליטיקאים המעמידים את העגלה לפני הסוסים.
לפי לוח הזמנים כפי שמתאר אותו דובר משרד התקשורת, משיעבור חוק ערוץ 2 בכנסת ...יתחילו העניינים לרוץ. בעוד כשנה־וחצי תהיה המדינה מחולקת לאזורי שידור, שיהיו מותאמים ...לקליטת ערוץ 2. מדובר כנראה ב־15 אזורים וכל אזור יוצא למיכרז. הזוכים במיכרז יהפכו ...לבעלי זכיון והמנויים ישלמו לבעלי הזכיון עד 20 דולר לחודש. בתמורה הם יזכו בשירותים ...שבעל הזכיון יעניק להם. לדברי חפץ, שליש משידורים אלה יוקצו לצרכים ציבוריים ושני ...שלישים יסופקו על־ידי בעלי הזכיון.
השר רובינשטיין הפך את כל העניין למין אידיליה סאבארנית, שקשה לבלוע אותה דווקא ...כשר שר כל כך אינטליגנטי כמו פרופ' רובינשטיין. הוא טוען שחוק השידור החדש להפעלת ...ערוץ 2 יהיה ליבראלי ומתקדם, שכן הטלוויזיה הממלכתית ממומנת על־ידי משלמי האגרות, ...הכנסות מפירסום וסיבסוד ממשלתי, ואילו ערוץ 2 יחיה מהכנסותיו ותחנותיו ימומנו על־ידי ...בעלי הזכיונות. כזכור, בעלי הזכיונות יגבו מהציבור 20 דולר לחודש. על אותם 20 דולר אפשר ...להמשיל את משלו של אנאטול פראנס על הדמוקרטיה: „כולם שווים בפני החוק, בעלי ...הארמונות ודיירי הספסלים בגנים הציבוריים".
עוד הבדל חשוב מצא השר בין הערוצים: בממלכתית עובדים הרבה עובדים קבועים ואילו ...בערוץ 2 מספר הקבועים יהיה קטן. ועוד חוכמה גדולה של השרו: „בממלכתית" יש מינויים ...פוליטיים מפלגתיים. ב„2" יהיו נציגי הממשלה ועל אלה קובע השר, כי „הנסיון מוכיח שעובדי ...הממשלה הם הנציגים המסורים והעצמאיים ביותר המכהנים ברשויות הציבוריות". לולא היתה זאת ...בדיחה עצובה, היינו מצרפים רשימה של עובדי ממשלה „א־פוליטיים" שמייצגים אינטרס „טהור" של הממשלה.

חופש העיתונות והביזנס

העיתונות תיפגע קשות/ מיתוס שאין לו שחר/ חיים קשים לפירסומת הכתובה/ רמת התרבות תרד ● עורכי עיתונים על הערוץ השני

מאת רונית מורגנשטרן

כמו בכל מדינה מתוקנת אחרת בעולם, יקום גם בישראל ערוץ טלוויזיה נוסף על זה הממלכתי הקיים, ומבחינה אובייקטיבית כל ערוץ יכול להיות אלטרנטיבה לשעממת האנמית. בעיקר ערוץ מסחרי, שיקיים עצמו בזכות מספר הצופים ולא בחסד האגרה.

אלא מה, בהצעת החוק להקמת הערוץ השני שאישרה הממשלה לפני כשבועיים ועומדת בפני אישור הכנסת, יש סעיף צורם לכל מי שמושגים כמו חופש העיתונות וחופש השידור יקרים לו שמונה מתוך 15 חברי מועצת השידור יהיו נציגי ממשלה...

מושגים כאלה יקרים, יש להניח, למי שעוסקים בעיתונות, ובראשם עורכי העיתונים. את אלה צריכים להדאיג, בעצם, שני נושאים: חופש העיתונות והנתח שייגזל על־ידי הערוץ השני מעוגת הפירסום שרוב העיתונים ניזונים ממנו.

רב יורקובסקי, העורך הראשי של „ידיעות אחרונות", לא נשמע מודאג מדי: „אני לא כל־כך חושש לחופש העיתונות בערוץ השני. השר רובינשטיין עשה מאמץ וחוקק חוק ליבראלי ככל האפשר. ההסדרים הפורמאליים בערוץ הראשון הרבה יותר נוקשים ובכל־זאת, קשה לומר שהשידורים הקיימים, בעיקר שידורי החדשות, מקרינים תחושה של הגבלת חופש העיתונות. מה שיקבע בסופו של דבר, אלה העובדות בשטח. ואלה ייקבעו על־ידי העיתונאים שיעשו את המלאכה.

לגבי ההיבט הכלכלי, מעריך יורקובסקי שהעיתונות תיפגע קשות. אמנם, יש בחוק סעיף המבטיח פיצוי לעיתונים מתוך הכנסות הפירסומת בערוץ השני, אבל לא נאמר מה גודל הפיצוי, ואין ספק, שהפיצוי לא יכסה את ההפסדים. על כל פנים, בשנים הראשונות הפגיעה עלולה להיות קשה.

גם עידו דיסנצ'יק עורך „מעריב", אינו נחרד „מבחינת חופש העיתונות, אינני בטוח שיש בעולם רשות ממלכתית שאין בה רוב או 100 אחוז של נציגי ממשלה. אני לא מצפה מהממשלה שתקים רשות שידור ותיתן לך ולי רשות לנהל אותה. צריך רק לקוות, שאותם נציגי ממשלה יהיו טכנוקראטים ולא יהיו אנשים פוליטיים שימשכו לכיוון משרדי הממשלה השונים. אני בכלל הייתי מעדיף שאם כבר קם ערוץ שני, שיהיה בבעלות פרטית על בסיס תחרות חופשית.

אשר לפגיעה הכלכלית, דיסנצ'יק צופה חיים קשים, אבל מקווה שניתן יהיה להסתדר איכשהו: „בזמנו דובר שאחד מפלחי השידור יינתן לכל העיתונים וזה פיצוי מגוחך. ההצעה שעומדת היום על הפרק, לפיה חלק שעור ייקבע מפדיון הברוטו של הפירסומת בערוץ השני יוחזר לעיתונים לפי מפתח מסוים יותר נראית לי מבחינה כלכלית. בעיקר ייסגרו העיתונים היומיים המבוססים באחוזים גדולים על פירסומת. שבועונים קטנים או ירחונים לא ייפגעו כל־כך, הם לא מתקיימים מתקציב פירסום ולא מתפוצה המונית — הם נקנים על־ידי קהל ספציפי קבוע.

יוסי קליין, עורך „חדשות", מעדיף שלא לפרט את המובן מאליו: „8 מתוך 15 זה איננו מקרי. והמטרה היא כנראה ליישם את מה שמשתמע מזה, כלומר, הרצון של הממשלה להחזיק בידיה את השליטה ברשת השנייה. המשמעות ברורה וזה אות מבשר רע".

קליין פחות חושש מפגיעה כלכלית. ערוצי טלוויזיה מסחריים קיימים בכל העולם לצד העיתונות הכתובה. העיתונות, משני האגפים שלה — גם האינפורמטיבי וגם הפירסומי — התמודדה עם זה בהצלחה ויש לעיתון עדיפות בסוגי פירסומת שונים. למשל, שוברי קניה של מפעל, דבר כזה אי־אפשר לעשות בטלוויזיה. למקומונים בכלל תהיה עדיפות. עדיף לחברה מסחרית לפרסם במקומונים לקהל יעד מסוים מאשר לבזבז על פירסומת יקרה שתתפזר ללא מיקוד על כל האוכלוסיה".

מארק גפן, ממלא־מקומו של עורך „על המשמר", יוצא בדברים חריפים נגד הצעת החוק של הערוץ השני כפי שהיא מנוסחת היום ומזהיר מפני הפיכת הרשת השנייה ל„ערוץ מטעם הממשלה". גפן: „רשות השידור הקיימת היא הרשות הממלכתית ובה התערבות הממשלה מוגבלת מאוד, אם כי יש לחצים פוליטיים אבל סמויים. רוב של נציגי הממשלה במועצת השידור יהפוך את הערוץ השני לערוץ מטעם הממשלה. הוא לא יהיה חופשי במסירת מידע, לא ברגשים לא בפרשנות. דבר מסוג זה נהוג רק בארצות לא דמוקרטיות. מבחינה כלכלית, ההשלכות יהיו קשות לגבי העיתונות הכתובה. יעדיפו את הפירסום בטלוויזיה וברדיו המסחריים כי זה מגיע ליותר אנשים מאשר כל העיתונים יחד. או יקטן נתח עוגת הפירסומת המתחלק בין כל העיתונים, שהוא הבסיס הכלכלי המקיים אותם. וזה יוביל, אולי, לסגירת עיתונים מסוימים.

„הרעיון של שיפור רמת השידורים בטלוויזיה הממלכתית בגלל התחרות, כביכול, עם הערוץ השני, הוא מיתוס שאין לו שחר. אילו היו כוחות קיימים שיכולים לשפר את הרמה הקיימת, אז היכן הם? הערוץ השני יתבסס על פירסומת, כלומר על מידת הצפיה, ולא על רמה תרבותית גבוהה אלא על המכנה המשותף הנמוך, כיותר כדי לזכות בכמה שיותר כספים. זה בטח לא יעלה את הרמה אלא אף יוריד את רמת התוכניות של הרשת הראשונה שתרצה להתחרות על מספר צופים רב ככל האפשר".

נחום ברנע, עורך השבועון „כותרת ראשית": „אין הבדל של ממש אם רוב חברי מועצת הערוץ השני יהיו נציגי ממשלה או לא. השאלה היא מי ממנה אותם. ברגע שהממשלה ולא גופים ציבוריים אחרים כמו איגוד העיתונאים, האוניברסיטאות ומכוני המחקר היא הממנה, אובד גם הסיכוי הקלוש שהערוץ השני לא יהיה בשליטת הפוליטיקאים. מבחינה מסוימת עדיף היה, אולי, שפקידים יושבו שם ולא עסקני ממשלה. העסקנים הזיקו רק לרשות הקיימת. הערוץ השני יוריד עוד יותר את רמת התרבות המשותפת באמצעות הטלוויזיה וזאת הבעיה העיקרית".

ראש דסק לענייני היום: לוי מורב; עורכת אחראית של עמודי הפנים: עמית אנטר

עצמאים מטעם

מאת יוסף שמי

[illegible]

מנהלי בנקים, מפעלים הסתדרותיים ועוד. בקרוב זה יהיה דבר שבשגרה. כל בעל שררה יוכל לבחור אם לפרסם בטלוויזיה מסחרית ממשלתית, בתחנת רדיו מקומית, ברשת רדיו, בערוץ שני או בעיתונות הכתובה. המיצג יהיה גדול מאוד. הביקוש לא יעלה, שכן אין רואים באופק צמיחה כלכלית גדולה.

האנאלפבתיות חוזרת

במדינות טוטליטריות במזרח אירופה משתמשים בעיקר בשוט אדמיניסטרטיבי כדי לאלץ את התקשורת לרקוד לצלילי החליל הממשלתי. בישראל ישתמשו אחרי קבלת החוק גם בדרך של איליון אדמיניסטרטיבי וגם באילוץ כלכלי, יצמצמו הכנסה מסחרית ובמקומה יבטיחו הכנסה „ממוסדת". הפגיעה בהכנסתם של העיתונים פירושה לגבי חלק מהם, חיסול. החיסול עלול להיות בכיוון לרזיה, שכן יש אצלנו בעיה של אנאלפבתיות חוזרת, לאחר בית־הספר. שידורי הטלוויזיה והרדיו עושים את הקריאה, וקריאת העיתונים בכלל — למיותרת. בכך יש תפקיד גם למחירים של העיתונים, שהוא גבוה למדי בהתחשב בהכנסתן של שכבות עממיות. בישראל בה האוכלוסיה נמצאת בתהליך של גיבוש כעם, פגיעה בעיתונות הכתובה משמעותה גם את תהליך של קיבוץ גלויות.

כל החיבורים על דמוקראטיה והודקות למודלים אנגלו־סכסיים, אינם יותר מאשר בדיחה גרועה. אין דין מדינה עם 50־60 מיליון תושבים כדין מדינה של מיליונים עם 4 מיליון תושבים. למעשה אין אחות. הציבור שאלה מנגד העיתונות הכתובה מצומצם עוד יותר, ואת ותשלח יהיו רדודים למשרד לערוץ השני.

[illegible]

עזה הסוררת

חיים אזרן וישראל קיטרו, שנרצחו בעזה, הם רמזור אדום, בבחינת: עצור טרור לפניך! אל תלך לשם בגפך.

מאת ישראל זמיר

העיר עזה חזרה לסורה. הרוצחים דוקרים, ואיש מן התושבים המקומיים אינו נחלץ לעזרה. ישראל קיטרו המנוח רץ כמאה מטר, לאחר שנדקר בצווארו, והכל מנו לו עורף, בבחינת לא ראינו ולא שמענו.

העיר עזה תלויה במידה רבה בקשריה המסחריים עם ישראל. לסגור את העיר ולא לאפשר לפועליה יציאה לישראל פירושו להכרית פת לחם מעשרות אלפי משפחות. איש אינו מציע זאת. מאידך גיסא, מצויים בעיר רוצחים ואיש בה אינו נוקף אצבע. מעשה הומאני כסיוע לאדם מצוע - בכל ימצא שם. האדישות והפחד חוגגים.

שתי דרכים להתמודד עם הבעיה. האחת - לשוב אל ימי שנות השיבעים, כאשר צה"ל נכח שם בהמוניו, "טירטר" את תושבי הרצועה ורדף את המחבלים עד צוואר. זו דרך קשה, יקרה מאוד, שתפגע קשה במערך אימוניו של צה"ל ותחזיר אותנו אל ימים אחרים, כאשר קיצוניות הולידה קיצוניות - בדיוק כפי שכהנא ושרון היו רוצים.

דרך שניה היא להשתדל להדיר רגליים מן העיר. יהודי ישראלי ישתדל, שכף רגלו לא תדרוך במוסכים ובמסעדות ולא בשום מקום אחר בעיר זו. מה יקרה לסוחרים, לבעלי המוסכים ולשאר בעלי העסקים של העיר? קשה להעריך. ייתכן שבאיזה שלב שהוא תחול התעוררות של גורמים מקומיים, והללו, אם חפצי עסקים הם, ידאגו לנקות את העיר מטרור. ייתכן, אך לא בטוח.

לא הייתי נדרש לתופעה זו, לולא העובדה שכל מעשה רצח מן הסוג הזה מתסיס בצורה קשה וחריפה את הערים היהודיות השכנות: אשקלון, אשדוד, יבנה ואחרות — ערים שתושביהן התרגלו לעשות עסקים עם ערביי עזה, עד כדי כך שרבים מאנשי האיזור נהגו לנסוע לשם, כדי לקנות ירקות, פירות, לתקן כלי רכב ואפילו לבקר אצל רופא־שיניים. להדיר רגליים מעזה פירושו — להטיל אבטלה חלקית על חלק מאנשי העסקים מחד גיסא ונסיון לשקם שירותים יהודיים בערי פיתוח, שעד כה העדיפו את ערי הרצועה על פני ערים ישראליות מאידך־גיסא. במקום שאנשי אשקלון יעשו שפטים בערביי הצומת, הבאים מעזה לעבודה — עדיף פשוט לא לנסוע לשם ולהשאיר את הטיפול בעיר בידי הצבא וכוחות הבטחון.

חמש עשרה שנים של שקט יחסי ברצועה נסתיימו ככל הנראה. בשיחה עם ראשד־א־שאווה, ראש העיר לשעבר של עזה, ניתן היה להבין שהטרור הוא גורם שולי, אך בלתי ניתן לריסון וקשור בחוסר פתרון מדיני.

אפשר לצאת בהצהרות... נוסח - ראש־הממשלה: "נעקור את הסכינים והמסגינות עד שורש". אפשר להאזין לרבין הטוען: "לא נשלים עם טרור של סכינים וצה"ל יצטרך לנקוט אמצעים נוספים". עם זאת רבין ממליץ: "אל תגיעו בגפכם למקומות מסויימים". אני משער שיצחק שמיר, אם יידרש לכך, ישמיע מלים יותר חריפות. סוף־סוף טרור אינו נושא כל־כך רחוק ממנו. אולם יחד עם האמצעים שעל צה"ל וכוחות הבטחון לנקוט - נראה כי אם איננו רוצים לעודד טרור יהודי, נוסח צומת־אשקלון, בנירצוחו של מאיר כהנא, שיקפוץ על העניין כעל מוצא שלל רב - רצוי שלא להגיע כיחידים לעיר זו וכן להמעיט במסחר עימה. הענישה מן הסוג הזה עדיפה ותפגע בהם יותר מאשר בנו. בעל מוסך בג'נין התאונן, שבשנה האחרונה עסקיו ירדו פלאים, מאז שישראלים חדלו לבוא לג'נין.

צה"ל אומנם יגביר את כוחותיו בעזה וירדוף את הטרור בכל כוחו ומאודו ואילו מושאי הטרור: אורחי ישראל אם לא יבואו לשם - חלק מן העוקץ ייעלם עד אשר השקט ישוב אל העיר.

כך או כך, עזה היא עיר תוססת מבחינה מדינית. הצהרות על אוטונומיה חד־צדדית, על ועידה בינלאומית - כל אלה מתסיסים את תושביה שסבלנותם פוקעת. הישיבה במחנות הפליטים בימי להט אלה - אף היא אינה מרגיעה.

שכם, ג'נין, טובאס וערים אחרות מסוגן אינן משופעות כידוע בביקורי ישראלים כבימים ימימה, הבאים לקנות סחורות בתחומן. המעטים שבאים - נוטלים סיכון. כנראה שלרשימה זו יש להוסיף גם את עזה ולהשתדל להדיר משם רגליים.

יישארו איפוא שעריה של עזה פתוחים, אך אם טרוריסטים ישלטו ברחובותיה ואורחיה יישארו אדישים ונפחדים - אין לבוא בשעריה ולהשאיר את הטיפול בידי כוחות הבטחון.

חיים אזרן וישראל קיטרו ז"ל, הם רמזור אדום, בבחינת: עצור, טרור לפניך! אל תלך למקומות מסויימים בגפך!

„פרשת פוינדכסטר"

פרשת העתונאי האמריקני ניקולס דנילוף, שנעצר במוסקבה והואשם בריגול, מחווירה לעומת תוכנית ההטעיה ש„בישל" יועצו של הנשיא רייגן לבטחון לאומי, ג'ון פוינדכסטר: לתוכנית, שנועדה להפחיד את קדאפי, יכלו להיות השלכות חמורות

מאת יהודה לחב

במסיבת־עתונאים שכונסה בשבוע שעבר בוושינגטון הוקיע פקיד אמריקני בכיר את שיטות הפרובוקציה והדיס־אינפורמציה הבלתי־מוסריות, שנקטו הסובייטים בפרשת העתונאי האמריקני ניקולס דנילוף, אשר נעצר במוסקבה והואשם בריגול. כמה ימים לאחר־מכן נחשפה בארה"ב פרשת פרובוקציות והטעיה, שרבים משווים אותה עם פרשת־ווטרגייט מה גם, שהיא נחשפה על־ידי בוב וודוורד, כתב ה„וושינגטון פוסט", שהיה לו חלק מכריע גם בחשיפת פרשת־ווטרגייט, שבעקבותיה הנשיא ריצ'רד ניקסון נאלץ להתפטר.

המדובר בתוכנית־הטעיה מקיפה, שהגיש יועצו של הנשיא רייגן לבטחון לאומי, ג'ון פוינדכסטר, באוגוסט השנה והיתה מכוונת נגד לוב. בין השאר הופצו ידיעות על מעשי־טרור חדשים, מתוכננים על־ידי שליט לוב הקולונל קדאפי — שלא היו ולא נבראו; נרמז על תנועות הצי האמריקני ועל אפשרות ממשמשת ובאה של תגובה אמריקנית מוחצת — שגם לה לא היה זכר במציאות; לקדאפי עצמו הודלפו ידיעות, באמצעות צינורות סמויים, שעוזריו הקרובים חותרים להדיחו ולשם כך קשרו קשר עם המודיעין הסובייטי. לפי גירסה אחת, לקדאפי אף סופקו תצלומים מפוברקים על פגישת עוזריו בפאריס עם סוכנים סובייטיים, שלא היו אלא פרי הדמיון. לשם כיסוסו של מסע ההטעיה הושתלו ידיעות כוזבות בקשת רחבה של עתונים, החל ב„וול־סטריט ז'ורנל" המכובד וכלה ב„בילד צייטונג" הצהוב־צהוב.

מיסמך אותנטי

בעתונות הישראלית הוזכרה כל הפרשה רק פה־ושם וכריפרוף — לנו יש תמיד סנסציות עוד יותר מסעירות לעסוק בהן. רק הטלוויזיה השתלבה במסע־החשיפה — אולי בלי כוונה־תחילה — כאשר בראש־השנה הקרינה את הסרט „כל אנשי הנשיא" על ניקסון ואנשיו ו„ווטרגייט". בעולם הרחב, ובכלל זה בארה"ב, הרעש היה הרבה יותר גדול. דובר הסטייט־דיפרטמנט נאלץ להודות באותנטיות של המיסמך, שעליו מתבססים הגילויים, וגימגם משהו על כך, שכלי־תקשורת אמריקניים לא הוטעו בכוונה־תחילה. מאז ווטרגייט נזהרים בארה"ב בכגון זו. אשר לעתונים מחוץ לארה"ב, על הטעייתם עבר הדובר בשתיקה. אכן, „לה מונד" או „טיימס" הלונדוני טרם הצליחו להביא להתפטרותו של נשיא ארה"ב — אפשר, איפוא, להטעותם ובמקרים מסויימים מותר אפילו להודות בחצי־פה בהטעייתם.

פרשת־ההטעיה — נקרא לה „פרשת פוינדכסטר", אם־כי קרוב לוודאי, שניתן לקרוא לה גם „פרשת־רייגן" — מצטיירת

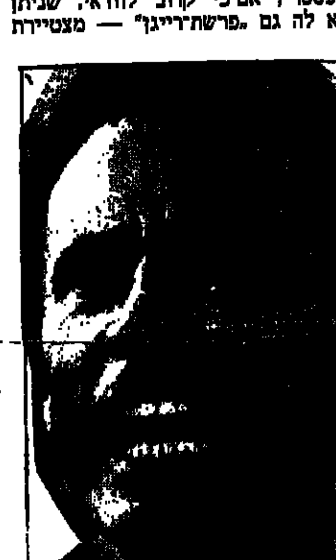

מועמר קדאפי
תצלומים מפוברקים

לעומת פרשת דנילוף כמשלוח עשרות קילוגרמים של הירואין לעומת מנה קטנה של מריחואנה. ככלות הכל, מה שעשו הסובייטים עם דנילוף, כאשר ביימו נגדו האשמות־ריגול, לא היה אלא נסיון גס ושקוף לאלץ את האמריקנים לשחרר מרגל סובייטי, שנתפס בניו־יורק (נסיון, שהצליח, דרך אגב). במוסקבה לא התכוונו כלל להוציא להורג את העתונאי האמריקני; רק אילו נדחקו לקרן זווית היו מעמידים אותו לדין וגוזרים עליו עונש־מאסר. אפילו תנאי מעצרו בכלא־לפורטובו במוסקבה היו נסבלים וכעבור מספר ימים הוא הועבר ל„חסותה" של השגרירות האמריקנית. עכשיו דנילוף כבר מתכונן לנסיעה לרייקאביק: הוא יסקר שם, מטעם עתונו, את פיסגת גורבאצ'וב־[illegible]

דינמיקה פנימית

לעומת זה, ל„פרשת פוינדכסטר" [illegible] להיות השלכות בלתי־משוערות. על [illegible] כמה וכמה, מאחר שמסע־ההטעיה כוון [illegible] שליט לוב, שלכל הדעות, האיזון הנפשי [illegible] מתכונותיו הבולטות. בהגיע אליו הידיעות המושתלות בדבר התקפה אמריקנית [illegible] הממשמשת ובאה, הוא היה עלול להחליט להקדים „תרופה" למכה ובאמת להורות [illegible] ביצוע פיגועי־טרור. ומאחר שבמקרים [illegible] פועלת דינמיקה פנימית, מעשי הטרור [illegible] לגרור את ארה"ב להתקפה נגד [illegible] שבתחילה לא התכוונה לה, ובמקרה [illegible] התקפה כזאת, ייתכן, שבריה"מ היתה [illegible] הכרח לעצמה שלא להתאפק הפעם, מה [illegible] שעל רקע השמועות המודלפות על פעילות סוכניה למען מיגורו של קדאפי — [illegible] בית־היוצר של ג'ון פוינדכסטר ושות' — יכלה לחשוב לנחוץ דווקא להפגין [illegible] נאמנותה לברית עם השליט הלוב. אז [illegible] להיות שמח בעולם!

מובן מאליו, שגם הסובייטים מסוגלים [illegible] רק לפרובוקציות קטנות נוסח „פרשת דנילוף", אלא גם לפרובוקציות גדולות [illegible] פוינדכסטר ואף גדולות יותר. ההיסטוריה זרועה דוגמאות לרוב על כך. ההבדל [illegible] הסי.אי.איי לבין הק.ג.ב בתחום זה [illegible] עקרוני; ואם יש הבדל, הוא בוודאי [illegible] בתחום המוסר. אף שבאילו אין הבדל, [illegible] בכל זאת יש. מה שהסובייטים עושים [illegible] בחנות חרסינה, עושים האמריקנים [illegible] גילגול עיניים לשמיים, בהתאם למסורת הצידקנית והמוסרנית המושרשת. מסורת [illegible] התחזקה והתבצרה עוד יותר מאז שבבית [illegible] יושב קשיש בעל מושגים הוליבודיים [illegible] עד היום שרוי בעולמם של סרטי [illegible] שחורים־לבנים משנות ה־30, ש[illegible] שולף את הרפליקות שלו ברית[illegible] ועלילותיהם הדמיוניות מתערבבים [illegible] המציאות — כפי שיכול להיווכח [illegible] שראה לפני כשלושה שבועות [illegible] (הישראלית) לעתים צריך לומר מלים [illegible] גם בשבחה) את הסרט התיעודי [illegible] המבריק בנושא זה.

הרי ידוע ממקורותינו, כי הצבועים מסוכנים מן הפרושים ומן הצדוקים גם, ומהם יש להתיירא בראש וראשונה.

תבוסה גרעינית

מאת אלחנן הורוביץ

באותו היום, שבו פורסמה רשמית בוושינגטון ובמוסקבה ההודעה על פגישתם של נשיא ארה"ב, רונאלד רייגן, ומנהיג בריה"מ, מיכאל גורבאצ'וב, בריקיאוויק, באיסלנד, בסוף שבוע זה — הנחיל גורבאצ'וב מהלומה קשה לרייגן בחזית החיטה.

רייגן, שהאמין בזמנו באפשרות להכריח את בריה"מ להוציא את צבאה מאפגאניסטאן על־ידי הטלת אמבארגו על יצוא חיטה לברית־המועצות — נאלץ, בלחץ מגדלי החיטה בארה"ב, לתת סובסידיות ליצוא חיטה אמריקנית לבריה"מ. נראה כי רייגן חשב שהוא עושה מחווה נדיבה לגורבאצ'וב כאשר הציע למכור לברית־המועצות 3.85 מיליון טונות חיטה במחיר נמוך כ־8 דולרים מזה שבשוק העולמי.

בריה"מ דחתה

רייגן הסכים גם לתת ארכה לגורבאצ'וב. הארכה הסתיימה ביום האחרון של ספטמבר, ביום ג' של השבוע שעבר, שבו פורסמה רשמית ההודעה בדבר פגישת רייגן־גורבאצ'וב באיסלנד.

ההודעה המפתיעה על פיסגת רייגן־גורבאצ'וב העמידה בצל את הידיעה, שברית־המועצות לא קיבלה ובפועל דחתה את הצעת החיטה של ארה"ב.

השוק המשותף מנמיך מחירים

ההתעניינות בידיעה זו גדלה, אחרי שהתברר כי שלושה ימים לפני שנסתיימה הארכה האמריקנית לבריה"מ, מכר השוק המשותף האירופי מיליון טונות חיטה לממשלה הסובייטית, במחיר נמוך ב־11 דולר מזה שהציעה ארה"ב.

לשווא ניסו דוברי השוק המשותף להרגיע את ארה"ב, בטענה שלא ידעו כי מכירת מיליון טונות החיטה לבריה"מ תביא לדחיית הצעת המכירה האמריקנית של 3.85 מיליון טונות. טוענים, שההתחרות של השוק המשותף מפגע ביחסים שבינו לבין ארה"ב.

„חגורת החיטה" לוחצת

לדחיית הצעת המכירה האמריקנית ע"י בריה"מ תהיה, כנראה, השפעה גם על תוצאות הבחירות לשני בתי הקונגרס של ארה"ב, שתהיינה בעוד ארבעה שבועות.

שבוע לפני פיסגת ריקיאוויק הציע רייגן לבריה"מ 3.85 מיליון טונות חיטה במחיר מוזל. מוסקבה דחתה את ההצעה הנדיבה

ב־4 בנובמבר. מוושינגטון כבר נמסר, שביחוד הורעו הסיכויים של ארבעה סנאטורים רפובליקנים להיבחר שוב בגלל החמרת המצב הכלכלי ב„חגורת החיטה" (ממזרח להרי רוקי) בארה"ב.

לכאורה, עומדת כעת ארה"ב לפני הברירה: למכור את החיטה במחירים נמוכים עוד יותר בשוק העולמי, או להגדיל את הסובסידיות למגדלי חיטה שלה.

סובסידיות מוגדלות לחקלאים

בשנת 1985 נתקבל חוק, המחייב את ממשלת ארה"ב להשתמש ב־350 מיליון דולר מדי שנה לסובסידיות ליצוא חקלאי.

כל הוצאות ארה"ב למימון תוכניותיה החקלאיות יסתכמו השנה בין 24 מיליארד ל־26 מיליארד דולר, כפי שציין ליאו מאיר, מהנהלת משרד החקלאות האמריקני.

מגדלי החיטה בארה"ב מתלוננים על המחירים הנמוכים, כאשר יבולם מגיע לשיא ללא תקדים, אף על פי שמספרם ירד ב־80% ב־50 השנים האחרונות.

שיירות דוב של דרום אפריקה

בעקיפין, דחיית מוסקבה את הצעת החיטה האמריקנית הנחילה מהלומה נוספת לרייגן. לדרום אפריקה נודע שעקב ההתנהגות הסובייטית המשבר־החיטה בארה"ב, והיא ניסתה לנצל כדי להשפיע על חברי הסנאט בוושינגטון, שלא יבטלו את הווטו שהטיל הנשיא רייגן על החלטת שני בתי הקונגרס, להטיל סאנקציות על דרום אפריקה. שר החוץ של דרום־אפריקה, הודיע טלפונית לחברי הסנאט האמריקני, שאם יבוטל הווטו של נשיא ארה"ב — תגיב דרום־אפריקה בהפסקת יבוא חיטה אמריקנית, אליה ודרכה לארצות אפריקניות שכנות.

בהתערבות גסה זו השיגה דרום־אפריקה את ההיפך ממה שרצתה להשיג. גם סנאטורים, שנטו קודם להצביע נגד ביטול הווטו של הנשיא, הגדירו את ההתערבות הדרום־אפריקנית כ„חוצפה" וכ„ניסיון סחיטה". הקונגרס דחה את הווטו של רייגן ברוב של 78 קולות נגד 21 — הרבה יותר מן הרוב של שני שלישים הדרוש לשם כך. היתה זו הפעם הראשונה ששני בתי הקונגרס דחו וטו שהטיל רייגן על חוק הנוגע למדיניות החוץ של ארה"ב.

כך הנחילה הסנאט מהלומה נוספת לרייגן לפני פגישתו עם גורבאצ'וב, אחרי שבריה"מ הנחילה מהלומה לארה"ב בדחותה הצעת החיטה האמריקנית.

תפרים גסים בדרך לרוטציה

המו"מ שניהל המערך עם הליכוד ערב חילופי שמיר ופרס בראשות הממשלה לא יירשם כהישג למערך. ראשית הסתבר, כי הליכוד ונציגיו במו"מ, השר משה נסים ומ"מ רוה"מ שמיר, הם מתמקחים העומדים על שלהם ואינם מוותרים בנקל. נכון אמנם, כי מצבם של נסים ושמיר היה נוח יותר, שכן הם ידעו, כי לשחל ופרס אין למעשה כל אופציה, אלא למלא את הסכם הרוטציה — אפילו ייצאו מהמו"מ עם ידיים כמעט ריקות. שבוע־שבועיים לפני מועד החילופין לא היה עוד כל סיכון, שבמערך ייסוגו מביצוע ההסכם ומהעברת ראשות הממשלה לשמיר.

המו"מ שנוהל על־ידי „ועדת התפר" היה בעיקרו קשור לעניינים פרסונאליים, ואלה גם כן לא נענו כולם בחיוב על־ידי הליכוד. אשר לעניינים הכבדים כביכול, השינויים בקווי היסוד של הממשלה והסכם הקואליציוני, הללו נדחו על הסף. אף שנראו סבירים, כמו למשל הדרישה להוצאת הסעיף העוסק במלחמה באינפלציה, לאחר שמלחמה זו הוכתרה כבר בהצלחה. או כמו מחיקת הסעיף העוסק בהוצאת צה"ל מלבנון — לאחר שזה כבר נסוג משם.

בליכוד טענו כי הסכמה לשינויים אלה היתה עשוייה ליצור תקדים, ובעיקר ליצור רושם כאילו מדובר בשתי ממשלות, בעוד שהליכוד מעוניין להציג את ממשלת שמיר כאותה ממשלה אחדות, ואם זוהי אכן אותה ממשלה, מה הטעם לעצור לפתע, ולערוך שינויים בקווי היסוד שלה? יתר מזה: האם היה המערך תובע את אותם השינויים אילו למשל לא היה הסכם רוטציה ופרס היה מכהן לאורך כל הקדנציה של ממשלת האחדות?

גם התביעה להתחלק עם שר האוצר (באמצעות גד יעקובי) בקבלת החלטות כלכליות נדחתה על־ידי משה נסים, אשר העיר בצדק, כי על פי התרשים הזה, צריך להציב בכל משרד ממשלתי את „הכפיל" של המפלגה השנייה.

כך, לאחר שהנושאים הכבדים נדחו על־ידי הליכוד, והוסרו משולחן המו"מ, נותרו העניינים האישיים של מינויים פוליטיים, וסידור טוב לכמה מקורבים. דיני נפשות קרובות אינם דבר שיש לזלזל בו. מה גם, שהאינפלציה לא תבוא בטענות על כך שהותירו אותה בקווי היסוד של הממשלה, אך לעומת זאת נאמן, שהובטח לו קידום, זה סיפור אחר. זאת מחוייבות, שקשה שלא לקיים אותה.

ספק אם ההתעקשות של הליכוד לגבי המשך טיפולו של השר וייצמן בנושא האוכלוסיה הערבית שייכת לקטגוריה של הנושאים שהוזכרו. וייצמן הוא שר ללא תיק בממשלה, שהקדיש זמן ומחשבה לטיפול בנושא הרגיש והחשוב. אך המוונה למרי — הערבים. לנסיון של הליכוד לקחת ממנו את „התיק" הזה יכולה להיות משמעות אחת בלבד — הבעת אי־אימון, למעשה הדחה. אין זה סוד שבליכוד מוטרדים מהפופולאריות של וייצמן במיגזר הערבי. פופולאריות העשויה לקבל תרגום אלקטוראלי בבחירות. בליכוד גם לא השלימו עדיין עם המחווה של וייצמן ופרס לשחרור אדמות שטח 9.

הטענה הפורמליסטית, שהטיפול בענייני הערבים שייך למשרד ראש הממשלה, אינה יכולה להסתיר את צרות־העין ואת יצר הנקמנות הקטנוני של הליכוד בפרשה זו.

שמיר, היודע כי מלכד לב בכך כלפיו מצד המערך, אין הוא יכול להינזק מקשיחותו במו"מ עם פרס, מוסה לנצל את ההזדמנות שנפלה לידיו, ולשלם מחיר נמוך ככל האפשר, על מה שהוא נכר יודע, כי נמצא בכיסו.

מרדכי וירשובסקי
אופוזיציונר קבוע

אמנון רובינשטיין
ערוץ שני כהישג יוקרתי

„שינוי" לא רוצה בשינוי

ראש הממשלה שמעון פרס הטריח את עצמו בשבוע שעבר לישיבת מועצת „שינוי" בנסיון לשכנע את חבריה — בטרם הכרעתם — להמשיך ולהשאר בממשלה גם לאחר החילופים הפרסונאליים בראשות הממשלה. לאחר אותה פגישה, שבה שמע ראש הממשלה שאלות ביקורתיות בנושא הטיפול הממשלתי בפרשת השב"כ ובכניעה לדתיים, אמרו כמה מחברי מועצת „שינוי", כי הופעתו של פרס לא שינתה את דעות החברים: אלה שהיו בעד המשך הישיבה בממשלה — רק התחזקו בדעתם; ואילו אלה הסבורים, כי אין ל„שינוי" מה לעשות בממשלה בראשות שמיר, שבה רק יתנו לגיטימציה נוספת לליכוד ולמדיניותו — אף הם נשארו איתנים בדעתם.

את אלה שצידדו בהמשך השותפות הקואליציונית הוביל השר אמנון רובינשטיין, הטוען כי השפעתה של „שינוי" בתוך הממשלה עולה על מה שתוכל להשפיע באופוזיציה. את המתנגדים מוביל האופוזיציונר הקבוע, ח"כ מרדכי וירשובסקי אשר התנגד בשעתו גם להצטרפות „שינוי" לממשלת האחדות בראשות שמעון פרס. וירשובסקי אינו רואה כל סיבה לשנות את עמדתו דווקא כאשר שמיר יהיה ראש הממשלה. ב„שינוי" יודעים, כי בלעדיהם יתערער לגמרי האיזון העדין של יחסי הכוחות בין הליכוד לבין המערך, ולמעשה תעמיד פרישתם מן הממשלה את מפלגת העבודה במצב נחות כלפי הליכוד ושותפיו.

אין לשכוח, כי גם כך מודאגים ב„עבודה" מהשינוי העלול לחול בעמדותיה של המפד"ל לאחר האיחוד עם מצ"ד, וחילופי הגברי בין בורג להמר — בממשלה.

רובינשטיין, ואלה המחזיקים בדעתו שאין לעשות צעדים נמהרים, סבורים כי מוטב לשבת „על הגדר" הממשלתית, תוך שמירת האופציה של קפיצה החוצה, כאשר מדיניות הממשלה תעמוד בניגוד לעמדותיה של „שינוי". הערכה היא, כי במקרה כזה תוכל „שינוי" לגרור אחריה גם את המערך ולגרום לפירוק הממשלה.

לרובינשטיין ברור היום, כי על אף הקשיים הרבים שהיו נגרמים למפלגת העבודה, אילו החליטה „שינוי" לפרוש מן הממשלה לאלתר, היא היתה נשארת בממשלה האחדות. נקודה זו הובהרה היטב לחברי מועצת „שינוי" על־ידי שמעון פרס, אשר הדגיש את מחוייבות מפלגתו לשמור על ההסכם.

במפלגת העבודה יצאו מגדרם לשמור על „שינוי" בממשלה, זו היתה הסיבה לאישור הערוץ השני, כדי לתת בידי אמנון רובינשטיין הישג יוקרתי, וזו גם הסיבה למתן מכתב ההבטחה לרובינשטיין שלשום, כי המערך לא יתן ידו לשינוי הסטאטוס־קוו בנושאים הדתיים. כפי שכבר הוזכר, זהו אחד הנושאים היותר מרגיזים את רבים מחברי „שינוי". הבטחה כזאת, עשויה היתה, כמובן לצנן את הרוחות ב„שינוי".

כסא טוב באמצע

כמו בפרס הגדול של הטוטו

מי שלא ראה את נהרת האושר העילאי שהיתה מרוחה על פניו המחייכים (עד כדי מבוכה ממש) של יצחק מודעי — עם צאתו מביתו של ראש הממשלה שמעון פרס, ביום רביעי שעבר, לא ראה פנים מאושרים מימיו. מה גרם למודעי להיראות (וכנראה גם להרגיש) כמו ילד שמצא את האפיקומן, קיבל מתנה שלא העז לחלום עליה, או כמו מי שזוכה בפרס הגדול של הטוטו? היתכן כי דבריו המרגיעים של פרס, שהבטיח לו כי אינו שונא אותו, ואינו נוטר לו איבה אישית, הם שמילאו את לבו של מודעי באושר כה רב, שהקרין גם על פניו.

מודעי, שהתחלק פעמיים על לשונו שלו, הצליח לנצור אותה היטב מאז התפטר מן הממשלה. אין ספק, כי היה זה צעד מחוכם של מודעי, שלא המתין לכך שפרס יפטר אותו ועשה זאת בעצמו. היום קל לשמיר ולליכוד לטעון, כי החזרתו לממשלה בראשות שמיר אינה חורגת מנורמות כלשהן, תוך שהם מתעלמים בכוונה מעובדת היסוד, שההתפטרות באה בעקבות תביעה של פרס.

למודעי היו סיבות טובות לבוא ולמשש במו־ידיו „את הדופק" אצל פרס. הוא ביקש לעשות זאת כבר כמה שבועות קודם־לכן. אם בפנייה אישית מצדו לקיים פגישה, ואם על־ידי מסרים שהעביר לפרס על־ידי שליחים שונים. התחמקותו של פרס הדאיגה אותו. למודעי היה חשוב לדעת מה יחסו של פרס כלפיו וכאשר הסתבר לו, כי לפרס אין רגשי נקם, חש בטוח יותר.

גם מיצחק שמיר היתה למודעי עד כה נחת. ההבטחה של שמיר, כי לא יוותר בעניינו, וכי יעמוד על חזרתו לממשלה לאחר הרוטאציה אינה דבר של מה בכך. מודעי יודע, כי במערך לא רוצים לראותו שוב בממשלה, אך הוא גם יודע, שכמה מחברי מפלגתו עשו „לובי" אצל ראשי המערך, וניסו לשכנע את השרים שם להתעקש בסירובם להחזיר את מודעי לממשלה. עם חברים כאלה — מודעי אינו זקוק לאויבים.

אף כי המקח־והממכר בעניינו של מודעי טרם נסתיים, הרי הוא יודע, כי יש לו לפחות „תשעים אחוזים" של בטחון, שבעוד שבוע, או קצת יותר, תוחזר לשמו הקידומת האבודה „של שר".

גם אם בליכוד לא אוהבים במיוחד את מודעי, ובעיקר לא את מצבי־הרוח הבלתי צפויים שלו, הרי אין הם יכולים להתעלם מהעובדה, שהוא עשוי להיות נכס אלקטוראלי. מודעי מזוהה בציבור עם הצלחת התוכנית הכלכלית של הממשלה, ולליכוד יש עניין מובן לצמצם את המונופול של פרס על הצלחת התוכנית. בליכוד גם לא מתעלמים מהפופולריות המפתיעה של מודעי בסקרי דעת־הקהל, ומהתמיכה הגבוהה שהוא זוכה לה — גם חודשים לאחר שכבר אינו מכהן כשר האוצר — כמועמד מתאים לתפקיד זה. מבין ה„פיגורות" הליברליות בליכוד — מודעי נראה כמושך הקולות הרציני מכולם.

מודעי, כך אומרים מקורביו, אינו שוכח ידידים, ובמיוחד אינו שוכח את מי שעושה למענו מחווה אמיתית. הוא יזכור על כן עוד זמן רב את המלים המתוקות מדבש שהשמיע יצחק שמיר השבוע באוזני ראשי המפלגה הליברלית כאשר אמר להם: אני לא אלך לרוטאציה בלי יצחק מודעי.

משפט כזה שווה לכל הדעות כמה גלולות ארגעה.

יצחק מודעי
מתנה שלא חלם עליה

בחזרה אל שולחן הממשלה

זבולון המר הושבע השבוע בכנסת כשר בממשלת ישראל, והוא יתפוס מעתה את מקומו של ד"ר בורג ליד שולחן הממשלה ובמשרד הדתות.

אף כי המר נאלץ בשנה האחרונה לגלות לא אחת מידה רבה של סבלנות ואורך־רוח — עד אשר בורג התפטר סופית. ואף לעבור את שלב בחירתו בוועידת המפד"ל, הרי אין לשכוח, כי הוא אינו טירון מיניסטריאלי. ספק אמנם אם יוכל אי־פעם להתחרות בד"ר בורג, אך יש לו ותק של כעשר שנים בממשלות ישראל, וזה לגמרי לא מעט לפוליטיקאי בן חמישים.

את הקריירה הממשלתית שלו החל זבולון המר בממשלת המערך בראשות יצחק רבין, בה כיהן כשר הסעד. אך גולת הכותרת של הקריירה הפוליטית שלו היתה בממשלות הליכוד בראשות בגין ושמיר, שבהן כיהן בתפקיד החשוב של שר החינוך והתרבות.

השנים האחרונות לא היו דווקא שנות שיא בקריירה הפוליטית של המר. אלא יותר שנות נסיגה ודריכה במקום. זאת לא מעט בגלל הנפילה הגדולה של המפד"ל.

נראה כי שובו של המר לממשלה מסמנת תפנית חדשה בקריירה הפוליטית מפלגתית שלו ומרמזות על הפיכתו למספר אחד של המפד"ל. יער ישן־חדש של האיש שעמד במשך שנים בראש סיעת „הצעירים", והספיק כבר להתבגר בה.

ספק אם מובטח להמר גן של שושנים במפד"ל. עסקנותו ארוכת־השנים הקימה לו נאמנים, אך גם לא מעט יריבים, ואלה יארבו לו בפינה. יחד עם זה, אין להתעלם מכך שהן במפד"ל עצמה והן בציבור נחשב זבולון המר כבר שנים אחדות כ„יורש" של בורג להנהגת המפד"ל. עד כה היה זה תואר בערבון מוגבל, מעתה תלוי הדבר בעיקר בכישוריו ובכריזמה של המר, אשר יהיה הנציג הבכיר ביותר של המפלגה (יחד עם השר יוסף שפירא) בממשלה.

זבולון המר: על כסאו של בורג

רשות הקורא

ליתר ביטחון — ליד הנהג...

בהתקרב מועד הרוטציה עולה בזכרוני ההומוריסט האמן שמעון דז'יגאן, שהיטיב להציג את המציאות הישראלית בשטח הפוליטי־חברתי. באחת ההומורסקות שלו סיפר, שבן־גוריון כראש ממשלה, נהג לקיים פגישות עם ראש האופוזיציה דאז, מנחם בגין ולדווח לו על הנעשה בממשלה. באחת הפגישות, שהיתה מוצלחת, אמר בן־גוריון לבגין: החלטתי לתת לך במתנה מכונית חדישה, בשמי ובשם ממשלת ישראל כולה, כאות הוקרה להתנהגותך בפגישה. בגין, שהתרגש מאוד, הודה לבן־גוריון ואמר לו: מה אני צריך מכונית חדישה, הרי אינני יודע לנהוג...

על כך, מספר דז'יגאן, השיב בן־גוריון: אינך צריך לנהוג - אני אנהג; אתה רק תצפור (ראיך וועל פירן און דו וועסט נור טראמביען").

אצל שמעון פרס, תלמידו של בן־גוריון, הסיפור הוא לגמרי אחר. פרס ימסור בידי חברו של בגין לא רק את הצופר אלא את כל המכונית... נשאלת רק השאלה, איך יוכל יצחק שמיר לנהוג במכונית אחרי התאונות הגדולות שהוא וחבריו גרמו לנו כשההגה היה בידיהם?

לדעתי, פרס חייב לשבת במושב הקדמי, ליד „הנהג", ולעקוב אחר תנועותיו של שמיר, ואם חס וחלילה שוב תהיה „תאונה" כלשהי, שיוכל מיד לתפוס את ההגה מידי הנהג הכושל והבלתי אחראי.

אברהם לאוב, חיפה

כלוליין על חבל

ממשלת האחדות הלאומית החליטה פה אחד להיענות לדרישתו של שר הפנים, למנות למנכ"ל המשרד אדם ששירת בצה"ל רק שעות מספר, ואולי ימים ספורים. לא צריך אינטליגנציה מבריקה כדי לנחש מדוע החליטה פה אחד — כל אחד משני הגושים המאסיביים בכנסת מצפה לחסדה של ש"ס, במקרה שהממשלה תתמוטט. שר הפנים מודע לכך; אפשר לייחס לשר פרץ תכונות שונות, אך לא תום. הוא פוליטיקאי משופשף.

לא סוד הוא שהממשלה הזאת, מיום לידתה, מתהלכת כלוליין על חבל דק. לכן מובן מהלכה זה של הממשלה. אילו כל המתחייבים לשרת בצה"ל היו חובשים את ספסלי הישיבות נקל לשער מה היה גורלנו. בוודאי שר הפנים יודע מה עלה בגורלם של אלה שלמדו בישיבות בחברון בפרעות 1929. לדעתי, אין למנות משתמט מצה"ל למנכ"ל משרד הפנים.

מנחם טובין, תל־אביב

לא לתת לשכוח

השנה, יותר מבשנים הקודמות, על שר החינוך והתרבות להורות למנהלי בתי הספר ולמחנכים, בתיכון וביסודי, לתת יותר שעות להוראת תקופת השואה.

אם אחרי 41 שנה מתום מלחמת העולם השנייה יכול היה העם האוסטרי לבחור לעצמו נשיא שהיה נאצי פעיל ושימש יד בחיסול ובהשמדה של יהודות יוון והבלקן; אם יכול להיות לנו קושי משפטי להביא לדין ולמשפט רוצח כדמיאניוק בגלל המרחק של ארבעים שנה מפעולתו בטרבלינקה; אם יכולה ועדה בצרפת לתת פרס וציון „טוב מאוד" למחקר לפיו תאי הגזים והשמדת ששת המיליונים לא היו ולא נבראו — צריכים לפחות אנו, במדינתנו, שר החינוך ומשרד החינוך, להרחיב ולהוסיף זמן ללימוד השואה, כדי להעמיק בכל האפשר את תודעת השואה בקרב בני הדור הצעיר שלנו לזכור, להזכיר — ולא לתת לשכוח.

דוד סרה, רחובות

אדישים לסכנות הכולסטרול

מחקרים וסטטיסטיקות מוכיחים בוודאות, כי עודף משקל ותזונה לא נכונה, המתבססת על צריכה מגוזמת של שומנים רוויים מתח־כולסטרול וסוכרים, גורמים התפתחות מחלות לב ואחרות. יש לזכור, כי מחלות לב למיניהן הן הקוטל מספר אחד בארץ.

לישראלי הממוצע אין מודעות לחשיבות תזונה נכונה ופעילות גופנית סדירה. תזונתו מבוססת, במידה מגוזמת, על המאכלים המכילים שומנים רוויים (בשרים למיניהם), כולסטרול (ביצים בכמות מופרזת) וסוכרים (דברי מתיקה), ופעילותו הגופנית מינימלית. התוצאה — ישראל נמצאת במקום מכובד ברשימת המדינות המתקדמות בשיעור גבוה של מחלות לב.

הגיע איפוא הזמן, שהרשויות המוסמכות על בריאותנו, ובראשן משרד הבריאות, וגם הציבור, יצאו מהאדישות לעניין זה. אם נאכל נכון, נעסוק בפעילות גופנית ונשמור על משקל תקין, אין ספק כי מספר הלוקים בליבם יקטן בשיעור ניכר.

אלי אלון, תל־אביב

הפיסגה והשער הנעול

מטוטלת גורבצ'וב

הציפיות והתקוות בעולם עם חילופי המנהיגים בבריה"מ נתבדו לעת עתה — אומרים פעילי העליה בישראל. הנשים, האמהות והאחיות מחכות. חלקן כבר הלכו לעולמן תוך־כדי המתנה

מאת יוסף גלילי

פגישת הפיסגה בין הנשיא רייגן למיכאיל גורבצ'וב יכולה להיות קריטית לגבי גורל יהודי ברית־המועצות השואפים לחזור למולדתם. ראשי מדינות, דיפלומטים, מנהיגי הקונגרס היהודי, יהדות העולם, ומנהיגי ישראל — עיניהם נשואות לפיסגה זו בתקווה שגורבצ'וב יגמיש את מדיניות ארצו כלפי היהודים.

„עצם העובדה שמנהיגי מעצמות־העל בחרו במקום מבודד שקשה להגיע אליה, לא כל שכן, ערב יום־כיפור, מוכיחה שיש משקל ללחץ הציבורי ולדעת־הקהל בארץ ובעולם על המנהיגים שהעדיפו להתבודד בחופי הים הצפוני" — אומר חיים צ'סלר, מזכ"ל המועצה הציבורית למען יהדות בריה"מ.

לאיסלנד יגיעו משלחות יהודיות מארצות־הברית ואירופה, ואיתן משלחת מאוחדת מישראל, המייצגת את כל הארגונים והפעילים העושים למען יהדות בריה"מ, אסירי־ציון ומסורבי העלייה.

בהתייחסו להחלטת הוועידה הבין־לאומית למען יהודי ברית־המועצות שהתכנסה בספטמבר בלוקסמבורג, אומר צ'סלר כי יש לגייס את העם היהודי בהיקף חסר־תקדים למאבק למען יהודי ברית־המועצות, וזכותם לעליה וזכותם לחיים יהודיים. באותה ועידה הורגשה אכזבה מפגישת גורבצ'וב־רייגן בז'נווה. הנושא היהודי נדחק הצידה מתוך שיקולים מעצמתיים ומדיניים שלא עלו בקנה אחד עם החלטות ועידת הלסינקי לזכויות האדם.

ד"ר ואנדה איסנס ופרידה למברג (חברות המשלחת לבירת איסלנד) המייצגות 200 אמהות בישראל, המצפות עשר וחמש־עשרה שנה לבניהם, מסורבי עלייה ואסירי־ציון, טוענות כי לא נשאר להן הרבה זמן לחכות. חלק מהאמהות נפטרו ואחרות אינן בקו הבריאות. בין הבנים והפעילים יש המחכים אפילו 17 שנה (מקרה אידה נודל) שנימוק „הסודיות" מעכב את היתר יציאתם לישראל. אסיר־ציון ולאדימיר סלפק — מהנדס רדיו־אלקטרוניקה, מסורב עלייה זה 17 שנה בטענה של „סודות מקצועיים". לפני 17 שנה הופסקה עבודתו. הוא בילה שנים בסיביר וכיום עובד כשרת בבית־ספר. וטענת „הסודות" בעינה עומדת.

חיים צ'סלר
דיפלומטיה שקטה בצד מחאה קולנית

נציגות 200 אמהות בריקיאוויק, מוחות על הודעתו של מיכאיל גורבצ'וב בפגישתו עם הנשיא מיטראן בצרפת. „אין לי יותר משפחות בבריה"מ שיש להן קרובים בישראל כדי להתאחד איתם" — אמר למארחו והוסיף: נימוק הסודיות לא תופס אחרי 10 שנים". מקרה אידה נודל, ולאדימיר סלפק ורבים אחרים סותרים הודעה זו. מטרת בואן לבירת איסלנד, אמורה לתבוע ממנהיג בריה"מ לקיים את ההודעות־הבטחות הלכה למעשה.

גילויים של מדיניות נוקשה

אסירי־ציון ומסורבי עליה בבריה"מ זועקים בכל מכתב, בכל שיחה טלפונית ובשיחות ישירות עם תיירים יהודים המבקרים ברוסיה: הרימו קול למעננו בכל מקום בו יש דעת קהל נאורה והמכבדת זכויות אנוש. אבל מסתבר, שבק.ג.ב. לא מתרגשים מפעולות המחאה ברחבי תבל. אדרבא, הדיפלומטים הסובייטים — טוען חיים צ'סלר — מצליחים לנטרל את בעיית היהודים ממכלול זכויות האורח, כפי שאירע בוועידת המומחים לזכויות האדם ליד ועידת הלסינקי, שהתכנסה לפני שנה באוטאווה. לאחר שישה שבועות של דיונים בדלתיים סגורות, לא הצליחו המשתתפים להגיע להחלטות משותפות ואפילו להצהרה מוסכמת כלשהי.

הסיבה לכך, נעוצה לדעתו, בהחלטה שהתקבלה בוועידת מדריד — להפריד בין הנושאים האסטרטגיים וביטחון אירופה לבין נושאי זכויות האדם. ההחלטה הצליחה להרחיק את בעיית זכויות האדם לקרן זווית וכל התקוות שתלו בזמנו בהחלטות ועידת הלסינקי — נתבדו.

מדיניות השלטונות הסובייטים כלפי אסירי ציון, מסורבי־עליה, לימוד עברית, אנטישמיות ואיחוד משפחות משולה למטוטלת שנעה הלוך ושוב, בלי לסטות מן המסלול שנקבע לה מראש. ואכן, חלפו יותר משנה וחצי מאז הוכתר גורבצ'וב למנהיג. התקוות לשינוי המדיניות כלפי היהודים ופתיחת השערים התבדו, לפחות, לעת עתה.

מובנים, אפוא, דבריה הפסימיים של אידה נודל בשיחה טלפונית עם אחותה בישראל: „לא יודעת ולא שמעתי על שחרורי הקרוב. אני שמחה על השמועות אבל אני חוששת שהן נועדו להרדים את דעת הקהל ולאפשר אווירה נוחה בשיחות הפיסגה בריקיאוויק." זו גם דעתם של פעילי העלייה ומסורביה בבריה"מ. מתן היתרי יציאה לבולטים שבפעילים ואסירי־ציון כמו נתן שצ'רנסקי ואחרים שהגיעו לאחרונה — לא מהווה, לדעתם, שינוי מדיניות. אדרבא, הק.ג.ב. הכביד, לאחרונה, את עולו נגד פעילים, מסורבי עלייה וסתם יהודים המגישים בקשות לעלייה. לפיכך, סבור חיים צ'סלר כי יש להגביר את הפעילות, אם בדרכים דיפלומטיות שקטות ואם על־ידי פעולות מחאה קולניות.

מכתב ליוסף

זכורים לי איחולים מהשנה הקודמת וטרם פג טעמם: שחרורך, סבל המשפחה, בריאותם הרופפת וגזר־הדין של חמש שנות הגליה ● ישראל מינץ כותב ליוסף ביגון

מורי ורבי, יוסף, שלום לך ולכל אשר לך! שנה טובה ומבורכת, שתהיה זו שנת עלייתך בפועל. משלם אתה ביוקר מאוד על מאבקך להיות שותף לבוני מדינת־ישראל ולשבת בה, לחיות את חייך וכאיש מדע לתרום את חלקך, כי זו מטרתך האישית. תקוותנו שזה יתגשם במהרה בימינו.

יוסף, מכובדי ויקירי, השנה טרם הגיע מכתבך — מכתב תלמיד למורו לעברית בעבר. זכורים לי איחוליך מהשנה הקודמת, וטרם פג טעמם: שחרורך; הדאגות המטרידות אותך במאסר ובהגליה, סבל המשפחה, מצב בריאותך הרופף. וזה, הלא, מאסרך השלישי ואחריו — גזר־דינך, תוספת של חמש שנות הגליה. השלטון הסובייטי המטפל בך מזמן, קבע לעצמו, שבנוי הינך מחומר מיוחד במינו שלא יצליחו לשבור את רוחך. שמחונן הנך בחורשת אבות־אבותנו הרחוקים לנו בזמן וקרובים לנו במורשת. אני נזכר בשורות משורר סובייטי שאמרו: „לו מחומר זה ניתן היה לצקת מסמרים, הרי בעולם לא ניתן למצוא חזקים מאלה".

אנחנו, ידידיך המכירים אותך, יודעים שהינך מהווה דוגמה של לוחם ומייצג את מדינת ישראל כשגרירה המוסרי, ללא הכתרתך. עד מאסרך היה לך מעמד מכובד של איש מדע, שרבים מסתפקים בו. ופתאום הרגשת מרוחק מעמך, קרוע מעברו המוהדר ומחויב בחידוש מדינת ישראל, משפתו ותרבותו; שאינך יודע אפילו יידיש וחי בלי ירושקייט. שהינך יהודי רק לפי הסעיף החמישי בתעודת הזהות שלך. ואני אינני שוכח את דבריך שיש לך אחריות לעמך. להשתייכותך אליו ואינך רוצה להמשיך בחיים ללא שייכות לשאיפות העם.

דרשת ממני ללמדך עברית. דרך העברית מצאת את דרכך שמותר לא לעשות כלום, מאשר לנהוג בדרך שלא מובילה למטרה. ועוד אמרת: אם כבר לעשות, הרי למפרע יש להחליט לעשות רבות ואת הנחוץ ביותר. והתחלת בעברית ובהחזרתה לתרבות היהודית. ביצעת כל זאת בתכונה זהו עזר לרבים בעלותם לישראל. אתה נהפכת לנושא הדגל של העברית והתרבות בתוך השבט היהודי בברית־המועצות. ידוע לנו, שבמשך זמן קצר היו לך כשלושים תלמידים במוסקבה. אתה אימצת את המסר של שאול אביגור הנודע, שתעמולה אינה יכולה לעמוד כנגד לימוד עברית ולדעת את תרבות העם. וזה עבר יפה בין יהודי רוסיה.

בארץ אתה מוכר כאדם שאינו שואף לקריירה אישית ועושה את שחייבת את עצמך בהבנה רבה, בצניעות, כיאה לגיבורי האומה האלמונים המוכנים להקריב את חייהם הפרטיים למען האינטרס הנשגב של העם. משום־כך אתה מקובל בארץ ונוטים חיבה אליך.

ידוע לי, יוסף מכובדי, שבמרוצת הזמן נהפכת לדתי. לי מובן הדבר, כי בזה אתה רואה את השלמות של יהודי החוזר למולדתו ולמסורת. אחת אגיד לך: ובריים רוחשים לך כבוד גם בעד התנהגות זו, כי אתה אינך שייך ל„חוזרים בתשובה"... לא היית חוטא כעבר, אתה, כרבבות יהודים אחרים בברית־המועצות, חיית מורחק מהעבר של עמנו בתוקף הלחץ של השלטון העוין לציונות, לעם היהודי ששלל מכם בתוקף ללמוד וללמד את השפה העברית ולחיות כיהודים. אתה באופן מחודד הרגשת בעלבון זה, ובמעשיך, אתה, בעצם, תובע את החזרת הזכות המגיעה לכם כמיעוט לאומי בבריה"מ ולמען זאת הינך מוכן לעלות על המוקד. ממשלת ישראל ורבים בעולם הנאור, ידידיך וחבריך — פועלים למען שחרורך ועלייתך ארצה.

זכור לי גם היום בו הקשבת לתרגומי הרוסי ל„מגש הכסף" לנתן אלתרמן. והינה, לקראת השנה החדשה נראה לי שאתה מייצג את ארצנו כדמות מגש הכסף של ימינו, ואני מרשה לעצמי להשתמש בשורות של אלתרמן (בשינויים קלים), שאתה מגש הכסף השני, שביום בואך ארצה — נקווה שיום מיוחל זה מתקרב והולך, תוכה לפגישה:

היא (האומה) לטקס תיכון
עוטה תג והוקרה לך
תעמוד קרועת־לב
לקבל את הנס הלאומי
האחד שלא היה
שני לך ולתלמידיך
האומה שטופת דמע וקסם
לא תשאל מי אתה אתה
תשקוט
והכל יבינו אתה מייצג
את השבט היהודי שמגש
הכסף הינו
ועליך כעל כל אסיר־ציון
ברוסיה
יסופר בתולדות ישראל

ככה, יוסף, מורי ורבי, אני רואה בדמיוני את שנת תשמ"ז — שנת הגשמת שאיפתך הציונית — עלייתך ארצה מי יתן והחלום הזה יתגשם. העם יביע לך את הוקרתו וימצא את הדרך לפצותך על הסבל, על־אף שדרך הסבל והיסורים מוכרים לנו מימים־ימימה. כל הכבוד שמצליח אתה לעמוד איתן ולא להישבר. שנה טובה ומצלחת לך ולכל אשר לך. יישר כוחך, חזק ואמץ!

בלחיצת־יד נאמנה
ישראל מינץ
(המורה שלך לעברית)

הממשלה מפזרת מיליונים לבעלי מניות בחברת החש…

● יש לחקור האם נרכשו מניות כת… מדליפת מידע פנימי לאחר הפסקת המ… בבורסה

מתנה יקרה לראש שנת תשמ"ז נתנה ממשלת ישראל לבעלי מניות חברת החשמל. המתנה היא הזמנת הממשלה למכור לה מניות רגילות של חברת החשמל בנות 0.0001 שקל חדש ערך נקוב, במחיר 1.6 ש"ח צמוד לשער היציג של הדולר. עם פרסום הצעת הרכש הזאת של הממשלה נשאלו השאלות: מדוע אין הממשלה מפלה בין משקיעים שהחזיקו במניות עשרות שנים לבין ספקולאנטים שקנו מניות חשמל רק אחרי הקמת הממשלה הקיימת, ורק אחרי שנודעה להם כוונתה? מדוע נשמרה כוונתה בסוד עד ערב ראש שנת תשמ"ז, וניתנה אפשרות ליודעי הסוד על הנעשה במשרדי הממשלה ובהנהלה הראשית של חברת החשמל לקנות בעוד מועד מניות בזול ממשקיעים תמימים, ולמכור אותן ביוקר לממשלה. יש בכך משום שערורייה נוספת במסחר התקין בבורסה.

גם קרנות נאמנות וחברות בעלות שם טוב בבורסה, כמו „אלרן חברה להשקעות", קנו מניות חשמל בעוד מועד. שלשום פירסמה „אלרן" את תמצית הדו"חות הכספיים שלה למחצית השנה הראשונה של 1986, מהם ניתן ללמוד מה גדולים הרווחים שהממשלה מעניקה לא רק לה, אלא לכל הספקולאנטים הבודדים שרכשו מניות חשמל בבורסה ומחוץ לבורסה, תוך ניצול מידע פנימי שקיבלו בשנתיים האחרונות.

1.471 מיליון דולר תמורת 100 אלף

„אלרן" הודיעה, שהדירקטוריון שלה טרם הספיק לקבל החלטה בנוגע להצעת הממשלה. היא מחזיקה ב־1,364,900 מניות רגילות בנות 0.0001 ש"ח ע"נ (136.49 ש"ח ע"נ) ואם תיענה להצעת הרכש של הממשלה, התמורה הצפויה ממכירתן עשויה להסתכם בכ־2.2 מיליון ש"ח, כ־1.5 מיליון דולר.

השער האחרון שנרשם בבורסה למניות החשמל היה 108.538, באפריל 1985. שער זה, שנרשם גם בשני החודשים הקודמים, בפברואר ובמארס 85, הוסבר בכך שאחרי ימי היצע ללא ביקוש באו ימי ביקוש ללא היצע במניות החשמל, עד שהבורסה החליטה להפסיק באופן זמני, לתקופה בלתי מוגבלת, את המסחר במניות החברה. אין זה מתקבל על הדעת ש„אלרן" קנתה את כל מניות החשמל שלה בשער הבורסה האחרון, כפי שהן רשומות בספריה. אבל גם בשער האחרון הזה — 108.538 — היה המחיר ש… החשמל שלה רק כ־100 אלף דולר. … יכולה היא כעת לקבל מן הממשלה … מיליון דולר. רווח נאה לכל הדעות.

הגידול החל עם הקמת הממ…

ערך השוק של מניות חברת… הרשומות למסחר בבורסה היה כמ… — החודש האחרון בו נרשם להן שער — כ־4.2 מיליון דולר, לעומת … דולר בדצמבר 1984, 1.8 מיליון … באוקטובר 1984 ו־1.67 מיליון דולר … 1984.

על סמך זה נאמר, שימי ה… ביקוש נפסקו והחלו ימי ביקוש … במניות חברת החשמל באוקטובר … הקמת הממשלה הנוכחית.

מאחר שבאפריל 1985 נפסק רישום … בורסה למניות חברת החשמל, לא … ערך העסקות שנעשו מאז מחוץ … הממשלה וחברת החשמל יכולות … רכש. מניות חשמל בחודשים … שערן בבורסה, משום שהן … רשומות בשמם של בעליהן … החשמל. חברת החשמל לא פירסמה … את הדו"חות החצי־שנתיים שלה, … שהסתיימה ב־30.9.85.

בחודש ינואר בלבד, בו נרשמו … עסקות במניות החשמל, הגיעו … הכספית בהן ל־8.2 מיליון שקל. … להוסיף 5.3 מיליון שקל של עסקות … מחוץ לבורסה, ו־5.1 מיליון שקל … בחברות החשמל שנעשו בקיזוז.

לא כל מניות חברת החשמל … למסחר בבורסה. לחברת החשמל … סוגים של מניות: מניות רגילות … מהמניות הרגילות אינן רשומות … בבורסה. כל הון המניות המונפק … חברת החשמל הסתכם ב־12,600 … ישן ערך נקוב, כאשר למסחר … רשומות רק 3,651 אלף ערך נקוב.

לאור עובדות אלה יש להקים … ציבורית להערכת שווי מניות החברה … גם אם היה ניצול מידע פנימי … הכספים של הכנסת להיכנס לעובי …

אלחנן הורו…

הרחבת האשראי לציבור מימנה רכישות מוגברות

רוב הפירמות מצפות ליציבות ברמת המכירות ברבע האחרון של 1986, בהשוואה לרבע השלישי של השנה — על כך מצביע סקר על הפעילות הכלכלית ברביע השלישי של 1986 שפרסם באחרונה איגוד לשכות המסחר. הסקר נערך על מדגם של 119 חברות המובילות ב־24 ענפי פעילות, שהבולטים בהם ענפי המזון, מוצרי חשמל לצריכה ביתית, חלפים לרכב, תרופות, רהיטים וקוסמטיקה. תקופת ההשוואה היתה רבעון השני של 1986 לעומת הרבעון הראשון של 1986 והשוואתם לשני הרבעונים המקבילים ב־1985. השינויים שנמדדו היו בתחום מחזור מכירות ריאלי, כמות המלאי, אשראי ללקוחות ותחזיות בהיקף הריאלי של המכירות.

הסקר מציין עלייה במכירות בשיעור של 20 אחוז בממוצע ברוב ענפי הפעילות. לדברי מחברי הסקר, "לכאורה צריך נתון זה לעורר דאגה. למעשה, יש לזכור, כי במרבית חודשי 1985 חלה ירידה תלולה בפעילות המשקית, עקב שחיקת השכר הגבוהה ואי־הוודאות במשק לגבי העתיד". לאור בדיקת נתוני 1985 קובע הסקר, כי הצרכנים דחו רכישת מוצרים ויצרנים דחו קניות. ההשקעות קטנו, וכן קטנו רכישות תשומות עד להתבהרות המצב הכלכלי. הגידול במכירות היה צפוי. כן היתה צפויה העליה במלאים. העלייה והיציבות במלאים נובעת, לפי הסקר, מירידת שערי הריבית, שהקטינה את עלות המלאי. ירידה בשיעורי האינפלציה הביאה ליציבות במשק לגבי העתיד.

כן נמסר לעורכי הסקר שקיימת נכונות אצל הספקים בחו"ל להאריך את תקופת האשראי. ברור לכן שרמת המלאי עלתה בהתאמה לגידול במכירות. עם זאת, מוסיפים עורכי הסקר, השינויים שחלו במיסוי לפי המלצות ועדת שטיינברג הפכו את תחזוקת המלאי בכמויות שהיו נהוגות בעבר לבלתי כדאית. בסקר נטען עוד, כי עקב תקנות ההקפאה, עלות אפקטיבית של מלאי היא גבוהה בהרבה מהתקופה שלפני ההקפאה.

המגמה הבולטת במרבית הענפים היא הרחבת אשראי לקוחות בכ־20 אחוז לעומת הרבעון השלישי ב־1985, שמקורה בירידת שיעורי הריבית הנומינאלית ו… האינפלציה. מגמה זו בולטת במיוחד … שהוצאו מהפיקוח. בענפים … להגדיל את משך האשראי ובכך להקל … המחירים. צימצום הביקושים של … הממשלתי במיוחד ובעסקות … הפרטי, בתחילת התכנית הכלכלית, … ביטוי בשוק העבודה בהגדלת האבטלה.

השינויים החיוביים לאחר 14 חודשי … התכנית הם ייצוב מערכת המחירים … אמון הציבור במערכת הכלכלית, … ליציבות. היציבות השפיעה על שוק … שהגיב בהתאם, בהקטנת … כלומר שוק העבודה יציב … של 1986.

חיים …

„אופ־אר" יימכר למשקיעים זרים

מפעל „אופ־אר", שנמצא … בידי כונס נכסים לאור … יימכר לקבוצת משקיעים זרה … של בית־המשפט.

מאז המפעל נקלע לקשיים … שונים למציאת קונה למפעל, … שותף של התעשייה והמסחר …

אנשי משרד התעשייה … לפעול כדי למכור את … כך שהקונה של המפעל יוכל … מיידי ולקלוט את כל העובדים … מינוי של כונס נכסים. המשרד … יהיה מוכן „להעמיד" לרשות … שאושר בזמנו למפעל … במצוקה — סיוע שלא … נקלע לקשיים.

בתוך כמה ימים יובא … המשפט ולאחר אישורו יוכל … את פעילותו ולקלוט עובדים.

אורי …

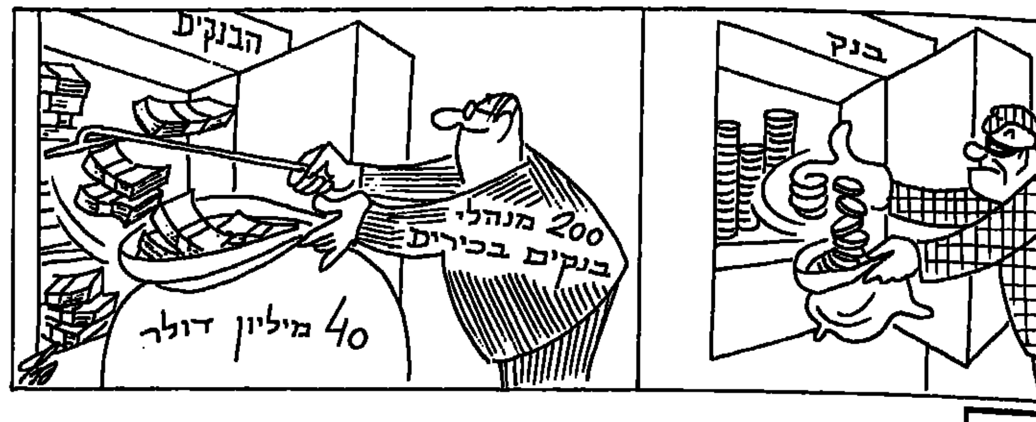

תחזיות

לא יהיה פיחות — מכינים הישגים לשמיר

פחות משבוע ממועד הרוטציה, ובקרב אנשי ליכוד המקורבים לראש הממשלה המיועד יצחק שמיר ולשר האוצר משה נסים יש חששות שממשלת העבודה תנצל את העלייה העונתית בשיעורי האינפלציה בחודשים הבאים כדי ללחוץ על צמרת הליכוד להגדיל את חלקם של שר הכלכלה גד יעקבי וסגן שר האוצר עדי אמוראי בתהליך קבלת ההחלטות הכלכליות.

המדד יעלה והאווירה תתחמם

על־פי התחזית המצטיירת בעיני מקורבי שמיר ונסים, עשוי להתפרסם בשבוע הבא שהמדד למחירים לצרכן עלה בספטמבר בשיעור גבוה מהמצופה, בין 2 ל־3 אחוזים. בתנאים אלה עשוי להתחדש הוויכוח סביב הדרישה לפחות את השקל, הפעם בתמיכה

מאת אילן אברהם

מלאה של חלק מהשרים. זעקות שבר על „חגיגות צריכה" ועל „הצורך באמצעים מיידיים" יתגברו, והדבר ישמש אות לציבור שהגיעה העת לבצע רכישות ספקולטיביות של מטבע־חוץ ומוצרי בני־קיימא. יש מי שמזכיר את הצהרותיו של אמוראי מלפני שבוע, אשר מצא לנכון „להזהיר" כי אם יימשך גל הקניות של מכשירי חשמל אחרי החגים, „יינקטו צעדים". הרמז לא יכול היה להיות יותר ברור — מי ששמע דברים אלה ידע שעליו למהר ולרכוש מוצרים, פן יאחר את הרכבת. אומרים מבקריו של סגן שר האוצר במפלגה היריבה.

על־פי התכניות המתגבשות והולכות, שמיר ונסים יגיבו להתפתחויות הצפויות בהיצמדות למדיניות הקיימת. יועבר מסר ברור — לפירמות ולמשקי הבית, שלא יהיה פיחות, לא יועלו מיסים ולא יהיו גזירות. למעשה מתכוננים מעצבי המדיניות בתקופת שמיר להבהיר לפירמות שמוטב להן לחפש דרכים לקיצוץ בהוצאות מאשר להמתין לפיחות.

הוויכוח ודאי יחריף כאשר יתקרב מועד תשלום תוספת היוקר. בהעדר פיחות ידרשו החברות בסקטור העסקי לקבל פיצוי בדמות הורדה נוספת בתשלומיהן לביטוח הלאומי, כפי שנעשה לפני כמה חודשים. אפשרות שנייה היא, שהפירמות ידרשו לקצץ במרכיבי שכר כדי לפצותן על תשלום תוספת היוקר. פיתרון כזה מזמין למעשה פיצוץ בתחום יחסי העבודה ועימות חריף עם ההסתדרות.

חלק מהפיתרון לבעיה נעוץ בהיענות הליכוד לתביעת מפלגת העבודה להעניק לשמעון פרס תפקיד בקבלת ההחלטות הכלכליות. פרס צודק כשהוא טוען כי יש בכוחו להקל על קיום דו־שיח עם ההסתדרות. שלא כמו יעקבי או אמוראי, יש לפרס הבנה עמוקה יותר בצורך להבטיח את המשך היציבות. וספק אם הוא שבוי במערכת של מושגים מיושנת המבוססת על הצורך ב„באסח" מתמיד נגד הציבור.

עקשנות בבנק ישראל

עימות שני העלול לפרוץ בשבועות או בחודשים הקרובים נוגע למדיניות שער הריבית. בצמרת בנק ישראל מתעקשים לשמור על שער ריבית גבוה, כ־35 אחוז במונחים ריאליים, בשוליים. יתר על כן, אותם אנשים שכמעט הכשילו את התכנית הכלכלית לפני שנה, באמצעות מדיניות שערי ריבית, שוב משתעשעים במחשבה שאחרי החגים יהיה אפשר להעלות אותם מחדש, בטענה שבאחרונה חלה עלייה בהיקף האשראי במשק.

יש בבנק ישראל כלכלנים המודים שהריבית גבוהה מדי, ומונעת כל אפשרות של צמיחה במשק. הם גם יודעים שירידה בריבית היתה יכולה להוות פיצוי חלקי ליצרנים עבור תשלום הצפוי של תוספת יוקר. אך ראשי הבנק חושבים שבאמצעות שער הריבית הגבוה הם יוכלו ללחוץ על הממשלה לקצץ עוד בהוצאותיה.

השאלה היא, כמובן, כמה זמן תוכל מדיניות כזאת להחזיק מעמד. על פניו נראה שהשנה יגדל התוצר בכ־3 עד 4 אחוזים, במיוחד כתוצאה מגידול בפריון בסקטור העסקי. אבל אם תחזית זו לא תתממש ואנשי הבנק המרכזי עושים הכל כדי שלא תתממש — הרי זה יהווה מהלומה של ממש לתכנית הכלכלית. שום דבר לא יערער את אמינות התכנית בטווח הארוך כמו כישלון בתחום הצמיחה.

בבנק ישראל נמשכות במלוא הקצב ההכנות לביצוע מה שמכונה „רפורמה בשוק ההון". גם באוצר מדברים על רפורמה זו, ומוסיפים על כך את הרפורמה במיסים שעתידה להתרחש, כפי שטוען המשרד, בשנת הכספים הבאה. אם מותר להמר, הרי שאצל „מימשל שמיר" עומדות שתי רפורמות אלו לקבל את התפקיד שהיה לתכנית הייצוב בתקופת „מימשל פרס". כלומר, סביר להניח ששמיר וצוות יועציו ילחצו לביצוע אותן רפורמות, וישאפו לייחס זאת לראש הממשלה החדש.

כבר עתה ברור שכל רפורמה בשוק ההון תהיה קשורה בשינוי משמעותי במדיניות הריבית. לא ברור כיצד יוכלו פירמות להנפיק אגרות־חוב, במישרין או בעקיפין, כאשר הריבית במשק עומדת ברמות הנוכחיות. על כן מוטב היה אילו בנק ישראל היה מפסיק לחשוב במונחים של היקפי אשראי או יעדים מוניטאריים, ומתרכז במה שצריך להיות תפקידו האמיתי של כל בנק מרכזי — כוח עזר למדיניות הפיסקאלית בהבטחת צמיחה ותעסוקה, ולמדיניות ההכנסות בהשגת יציבות כלכלית.

מדקרות סיכה למשטר האפרטהייד

דרום־אפריקה, שבכלכלתה שאבה עידוד ממחירו הגואה של הזהב, התייחסה בדרך כלל בביטול לסאנקציות שהוטלו עליה בספטמבר. יפאן והקהילייה האירופית הודיעו אומנם על צעדים חדשים, שנועדו להפעיל לחץ על פריטוריה ולשכנע אותה לשים קץ לאפרטהייד, אך לדעת משקיפים אין לצפות שהצעדים אלה ישאו פרי.

לדברי הכלכלן ג'ון באנוס, „נוכח העלייה שהיתה כאחרונה במחיר הזהב והחלטת הקהילייה האירופית לא לכלול בסאנקציות איסור על יבוא פחם מדרום־אפריקה, אין לצפות שתהיה השפעה חומרית משמעותית ל„חבילת הסאנקציות".

הידיעה על החלטת הקהילייה האירופית להמנע מהטלת חרם על הפחם הדרום־אפריקני אוששה את מניותיהם של מכרות הפחם בדרום־אפריקה ואיגוד בעלי המכרות הביע קורת־רוח נוכח העובדה שאימת הסאנקציות הוסרה ממנו.

הפחם הוא מוצר היצוא השני בחשיבותו בדרום־אפריקה אחרי הזהב, המהווה מקור למחצית הכנסותיה של המדינה מיצוא.

מצד שני, הודיעו יפאן והקהילייה האירופית גם יחד כי יתכנו סאנקציות נוספות, וגם בארה"ב נמשך מאבקו של הקונגרס לאישור סאנקציות נגד דרום־אפריקה, למרות וטו של הנשיא.

על כך אומר הכלכלן אוברי דיקמן: „הסאנקציות עד כה אינן אולי יותר מאשר מדקרות סיכה, אולם גם הן מכאיבות".

שרון סולר, רויטר

הסקטור הפרטי מוכר מט"ח

9.10.86

גידול של 26% בנכסי קרנות הנאמנות

שווי נכסי כל קרנות הנאמנות הגיע בסוף ספטמבר לכ־1.45 מיליארד דולר, לעומת 1.15 מיליארד דולר בתחילת השנה. חלק הקרנות שבניהול קבוצת בנק לאומי עלה בחודש שעבר והן מהוות עתה כ־46 אחוז מכלל ענף הקרנות. עלייה זו היא המשך למגמה המסתמנת מסוף חודש יוני, לאחר שבמחצית הראשונה של השנה עלה חלקן של קרנות בנק הפועלים והן מהוות עתה כ־24 אחוז מכלל ענף הקרנות.

שאר הקרנות מתחלקות באופן הבא: דיסקונט כ־16 אחוז, מזרחי כ־5 אחוזים, הבינלאומי כ־4 אחוזים, וכל האחרים כ־6 אחוזים.

לעומת אוגוסט, חל בחודש שעבר קיטון שלכ־2 אחוזים בכלל נכסי הקרנות, וזהו המשך המגמה שהחלה להסתמן לפני שלושה חודשים. מעריכים, כי היא קשורה להתגברות גל הצריכה בתקופה האחרונה.

א.נ.

העיצומים בבנק המזרחי נדחו לאחר החג

עובדי בנק המזרחי הפסיקו את העיצומים לאחר שהובטח להם כי עם שובו מחו"ל מנכ"ל הבנק, משה מן, למחרת יום הכיפורים, הוא ייכנס לעובי הקורה של סכסוך העבודה בבנק וידון עם ועד העובדים בתביעותיו.

ועד העובדים החל לערוך בתחילת השבוע אסיפות הסברה בסניפי הבנק ושיבש את השירות ללקוחות בנק המזרחי. כזכור, דורשים העובדים תוספות שכר בשיעור 5־6 אחוזים ודמי ארוחות בסך 100 שקל.

א.נ.

עשור מבוזבז — שירותי ביטחון במקום השקעות

עשור השנים 1985־1975 היה, מבחינה כלכלית, עשור מבוזבז — קובעים כלכלני חברת „יורוטיס" בסקירה על התפתחויות במשק בעשור האחרון.

לדבריהם, למרות מלחמת לבנון, מדינת ישראל היתה מסוגלת להתקרב לעצמאות כלכלית, עם רמת צריכה פרטית דומה לזו של היום. „כל שהיה על הממשלה לעשות הוא, לשנות את סדרי העדיפויות, מוצר להאי של גידול נכון יותר של המשק בעשור האחרון היה עצירת הירידה, התגברות העלייה, ליצור שתי נוצריק מקומות עבודה רבים, ושיעור האבטלה היה נמוך ביותר", הם טוענים.

כלכלני „יורוטיס" בנו מודל, עליו היה התל"ג ב־1985 מגיע ל־29.3 מיליארד דולר, במקום 24.1 מיליארד דולר, קצב הצמיחה השנתי היה גבוה ב־2 אחוזים מזה שהיה בפועל. היקף ההשקעות ב־1985 היה גדול ב־95 מתחולתם בפועל והצריכה הפרטית היתה יורדת, במונחים יחסיים, מ־58 אחוז מהתל"ג ל־47 אחוז והיצוא היה גדל ב־65 אחוז והחשבון השוטף במאזן התשלומים היה מתאזן, הגידול בתל"ג היה מאפשר איזון תקציבי וצמיחה עם מעט לחצים אינפלציוניים.

כיום, הם מציינים, המצב גרוע בהרבה לעומת 1976 — אחוז הגירעון מתקרב ל־70 אחוז מהתל"ג, אחוז תשלומי התעסוקה במשק גבוה מאוד, מצב הפועלים מעורער יותר וישנם פחות מקורות פנויים להשקעות.

המודל שבנו כלכלני „יורוטיס" מבוסס על מספר הנחות: רמת המיסוי נשארת קבועה ביחס לתל"ג, רמת הצריכה הציבורית נשארת כפי שהיתה בפועל, ההשקעות נשארות קבועות ביחס לתל"ג — 29 אחוז, הצריכה הפרטית גדלה ב־4 אחוזים לשנה, או ב־2.5 אחוזים לנפש; ואין כל תהליך של הפלגת יבוא במשק. „זהו כמובן מודל אופטימלי וכלל לא בטוח שהממשלה היתה מצליחה לעמוד בו", הם מודים. אולם, גם השגה חלקית של היעדים היתה משפרת את המצב לאין־ערוך לעומת התפתחויות שהיו בפועל. אם הממשלה תרצה לבצע מדיניות של חזרה לצמיחה אמיתית, עליה לבצע שינויים מבניים שיקטינו במידה ניכרת את מעורבותה במשק.

אודי ברושי

גלגלי הבורסה

ביקושים לצמודים

אתמול נמשך הביקוש לאיגרות החוב הצמודות למדד, שהסתכם ב־8.1 מיליון ש"ח, והתחדש עודף הביקוש למניות ההסדר, שהגיע ל־1.5 מיליון ש"ח. באיגרות החוב הצמודות לדולר היה עודף היצע של 0.1 מיליון ש"ח בלבד. ערך השוק של המניות החופשיות עלה ב־1.58% וערך השוק של מניות ההסדר עלה ב־0.19%. העלייה הגדולה ביותר — 5.20% — נרשמה במדד מניות השקעה בתעשייה. מכל מדדי המניות ירד רק מדד חופשי נפט ב־0.72%. ערך השוק של איגרות החוב הצמודות למדד עלה ב־0.15%. לעומת זה ירד ערך השוק של הצמודות למטבע ב־0.39%.

סל המטבעות החוץ ירד אתמול ב־0.37% ל־1.4833 ש"ח, ושער הדולר היציג ירד ב־0.89% ל־1.4838 ש"ח. הירידה הגדולה ביותר — 1.18% — נרשמה בשער הליש"ט. דולר נוסעים ירד ל־1.765 ש"ח. הדולר השחור מוסיף לנוע בין 1.48 ל־1.49, תוך נטייה לירידה.

בשוק המניות עלו 179 שערים, לעומת 76 שירדו ו־113 שנשארו בלי שינוי. מהם עלו 36 ב־5% ויותר ו־17 ירדו ב־5% ויותר. נרשמו 6 „קונים בלבד" ו־2 „מוכרים בלבד". ב־44 ני"ע היתה הפסקת מסחר. המחזור עלה ל־12.2 מיליון ש"ח, מזה כ־2.3 מיליון ש"ח במניות ההסדר.

במניות ההסדר היו עליות שערים. עלו איידיבי רג' — 0.6; דיסקונט ב' — 0.3; מזרחי ש' — 0.9; מזרחי מ' — 0.1; פועלים מב' — 6.2; פועלים מ' — 0.1; כלל — 0.1. לעומתן ירדו איידיבי ב' — 0.6; מימון סחר 1 — 0.2. תשואותיהן השנתיות נעו בין 15.85% (המזרחי ש') ל־16.04% (איידיבי רג'), הפועלים ש' — 16.05%; כלל — 15.94%.

במניות הבנקים המסחריים שמחוץ להסדר היו עליות שערים: הספנות 0.1 — 1.7; הספנות 0.5 — 10.5; פיבי — 0.1. לעומתן ירדה כללי מ"ר 1 ב־0.9%.

במניות החופשיות בלטו העליות פרי זה 1 — 14.7; פרי זה 5 — 17.9. שער „קונים בלבד פעם שנייה ברציפות" נרשם למניות: איטרגמא 5, נחושתן 5, קרור 0.1. ב־10% עלו: מרכז קבלנים 5, הראל 5, איכות מחשב, וגלכל 1, רוגוזין, תגל. לעומתן ירדו ב־10%: לורדיה 1, מ.ל.ל. 1.

בשוק איגרות החוב נרשמה עלייה בחצי אחוז בצמודות למדד. בצמודות לדולר היו תנודות קלות יחסית. המחזור בשוק האג"ח הסתכם ב־9.2 מיליוני ש"ח, מזה 2 מיליוני ש"ח בסוג „שגיא", 3 מיליוני ש"ח ב„גליל 4.25%" וכ־2.2 מיליון ש"ח בצמודות ב־80% למדד.

במלווה קצר מועד נעו התשואות החופשיות בין 1.42% ל־1.48% והתשואות השנתיות בין 18.50% ל־19.30%, תוך מחזור של 5.3 מיליון ש"ח. לסדרה אחת, ל־6.2 ימים, לא הוגשו פקודות.

אי.די.בי. חברה לאחזקות בנקאיות מסרה דו"ח רווח־והפסד לשנה שהסתיימה ב־31.12.85 מותאם למדד יוני 1986, בהמשך לנתונים חצי־שנתיים ל־30.6.86 שפורסמו ב־16.10.86 הרווח הנקי הבלתי מבוקר ל־30.6.86 הסתכם ב־3.7 מיליון ש"ח, לעומת רווח נקי של כ־24.4 מיליון ש"ח בשנת 1985.

אי.די.בי. חברה לפיתוח הודיעה על רווח נקי בלתי מבוקר לשנה שהסתיימה ב־31.12.86 מותאם למדד יוני 1986: רווח נקי של כ־4.9 מיליון ש"ח, לעומת רווח נקי של 984 אלף ש"ח בשנת 1985.

אינקלבה הפסידה 976 אלף ש"ח במחצית השנה הראשונה של 1986, לעומת רווח של 439 אלף ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

עטר וסלעי הפסידה כ־2 מיליון ש"ח בשנה שנסתיימה ב־31.3.86, לעומת הפסד של 617 אלף ש"ח בשנת הכספים הקודמת.

אלחנן הורוביץ

העורך הכלכלי: צבי טימור

בעריכת עלינא תורי

תיאטרון

תעתועים

„פנוייה להצעות" — הצגת יחיד של רות סגל בבימויו של אריה יאס בתיאטרון חיפה

מאת חנה רוזנטל

ישבה על הכביש. על יד הים. על כסא מתקפל. הסתכלה במכוניות העוברות. לא ידעה מדוע דווקא שם... לא ידעה כמה זמן... לא ידעה מי היא בכלל. ...ים שקוראים לזה אמנזיה — אובדן הזיכרון. על ידה נעצרה מכונית. המנוע התקלקל — אמר לה הנהג הלבוש יפה וטלפן למוסך. כשהגיעה הגוררת, לקחו גם אותה. עכשיו היא פה.

היא לא זוכרת שום דבר. אבל יש לה צבעים בחלומות. אולי היא ציירת? לבטח לא, רואים לפי הקישקוש שיצא לה". אולי רווקה זקנה, בתולה — איך אפשר, אין דבר כזה היום... ילדים — בוודאי היו לה. היא יודעת שהיא אוהבת ילדים. היא יכולה לגשת לגניקולוג לבדוק אם ילדה אי פעם אבל זה יהיה נורא „לגלות שהילדים השאירו לך סימנים ברחם ולא — השאירו לך אף סימן אחד בלבך". אולי היו לה מאהבים שעזבו אותה. אולי חיים אפורים, שבעלה מאס בהם ונטש אותם למען אישה צעירה. ואותה הניח על הכביש הבטיח לחזור עוד מעט...

בת 50 פחות או יותר ולא זוכרת שום דבר. היא יודעת שאנשים מסודרים לפי תפקידים, לפי שמות, שהחיים מתנהלים לפי נוסחאות. יש לה ידע כללי מבוסס מאד בעניין הזה" היא אומרת. רק הנוסחה הפרטית שלה הלכה לאיבוד... אבל היא אישה אופטימית שהלכה לאיבוד... אבל היא אישה אופטימית. אולי אין לה עבר, אבל מי אמר שלא יכול להיות לה עתיד?

„פנויה להצעות" — אשה אופטימית שהלכה לאיבוד

(קול: רות סגל לבמהו)

— מה, כבר? רגע, רגע, מה אני משחקת היום? רגע, הסצינה האחרונה... בסוף השוטרים נכנסים מאיפה?... טוב תן לי הטקסט...

(קול: סילביה רוטו)

— אני סילביה רוטו

(קול: סלביה רוט, את נאשמת ברצח בעלך אפרים רוט...)

— רצחתי אותו. תודה לאל.

(קול: רות סגל, צלצול שלישי, לבמה בבקשה!!!)

נלך לטייל בבית קברות

אומר הבימאי אריה יאס: „המחזה עוסק בזהות ובזיכרון. לקחנו אישה ושמנו אותה מתחת לזכוכית מגדלת. אמרנו: נראה מהו האדם. ניטרלנו אותה מן הזכרון, ומה נותר? שק גופני מהלך, ספינה שאינה יודעת מאיזה נמל יצאה, לאיזה נמל מפליגה. כל הדברים הקטנים, שלא חושבים עליהם בכלל, מקבלים פתאום משמעות קיומית. כל שבריר מידע, כל אלמנט פיזי מקבל משמעות של זהות.

היא כל הזמן מנסה לקטלג את עצמה: זאת אני ואולי זאת אני — ולא מצליחה. גם כשמיצתה את כל האפשרויות מרגישה שעדיין חסר...

ישנו שלב במחזה בו היא מגיעה למסקנה, שעליה להתרגל לחיות בחלל ריק, שיש בו רק צבעים, כסא ומכוניות — כל אוצר זכרונותיה, היא פונה אל צופים בקהל: את, גברתי את שיודעת מי את, תשמעי מה אומרות עליך השכנות, מה אומרים החברים ואתה אדוני, איך אתה מפרש את החלומות שלך, אילו תפקידים שונים אתה משחק בקשרים שלך עם אנשים שונים? באותו רגע היא עצמה נקראת אל הבמה, הפעם כשחקנית, לשחק את התפקיד במחזה. ההצגה שנפתחה במפגש שחקן עם קהל מסתיימת במפגש שחקן עם קהל אחר־כך נסגר המעגל.

הפתרון של תעלומת המחזה — רצח הבעל — אינו חשוב. זהו גימיק תיאטרלי, נוסח אגתה כריסטי. הקהל זקוק לסיום, כסוף גמור למחזה עצמו אין צורך בו.

הזכרון מעניין אותו. הפילוסוף הצרפתי עמנואל בעל, בן דורו של פרוסט, כתב פעם ספר בשם „סילביה" אותו הוא פותח כך: „את אשתי הראשונה, לה הייתי נשוי שמונה שנים אינני זוכר כלל..." ואז בא ספור מפורט ומרווייק על סילביה, נערה בת שבע עשרה איתה היה מאושר שבועיים בלבד, בסנטוריום לחולי שחפת. גם הוא עצמו היה אז בן גילה. מדוע זכורה סילביה? הזכרון לדברי ברל, היא היכולת לשמור בחיים את מי שהמוות עומד לקחת. מכאן גם הרעיון לשם ספר אחר שלו: „איזה יום נחמד" בוא נלך לטייל בבית הקברות" — אלה הם גם דבריה של האם לבנה במסע „החייאת המתים" שהיא עורכת לאלה שאינם כבר — ועדיין ישנם כל־כך איתה. הזכרונות הם המייחדים את האדם, מעבר לסך הכל תכונותיו".

מחזה לפי מידה

אמרתי לאריה יאס, שקטעים אחרים במחזה היו מוכרים לי ממקום אחר. והוא הסביר. „כשהתחלנו, רות סגל ואני, לעבוד על המחזה אמרתי לה: אכתוב לך משהו לפי מידתך, עשוי ממחזות שעשית, מתפקידים שאת רוצה לעשות, מזכרונות שלך, לפי הגוונים שלך (והאמיני לי, שיש לה לפחות מיליון גוונים) וגם מקטעים, הבנויים על זכרונות שלי.

נקודת המוצא היתה מחזה איטלקי על אשה שאיבדה את זכרונה והתאכזרה. אליו הוספנו משהו „מאנשים קשים" של יוסף בר יוסף מ„מחול המוות" — סטרינדברג. מגן הדובדבנים — צ'כוב מווירג'יניה וולף — אלבי. ישנו קטע קטן מתוך מחזה של חנוך לוין שטרם הוצג, אבל הקטעים אינם משוחקים כפי שהם מופיעים במקור. הם מקבלים הארה אחרת, לעיתים מונולוג של גבר הופך מונולוג של אשה, וכאמור, ישנם סיפורים אישיים לגמרי — חוויות אמיתיות.

בכל הקטעים ישנם שני דברים משותפים: כולם מדברים על איזה שברון לב, על משהו שהתפספס, ובכולם ישנו אלמנט הצבע. כי אצלי צבעים הם סכום חוויות, מעוררי חוויות ואסוציאציות.

בגלל האופי המיוחד של המחזה — החשיפה של רות על הבמה היא גדולה מאד — כאילו את עצמה היא משחקת...

עכו, מחוץ לתחרות

שחקנים בשק

„האשמה עצמית" או „רידוף של שחקנים" מאת פיטר הנדקה

[illegible] ב„האשמה עצמית" — בין התיאטרון לחיים

מאת דוד אור

[illegible]

בידור

ברדלס ובועות סבון

לאחר סיבוב הופעות במזרח הרחוק מגיע אלינו „קרקס הקסמים והפלאות" של האחים פרקו.

„אסיה", „קיסר", „שבא" ו„זירה" הם שמות הנמר, האריה הברדלס והפנתר שיופיעו עם האחים הקוסמים מלווים ב־20 רקדנים ורקדניות, 2 קוסמות ופעלולנים מרחבי העולם.

האחים פרקו — מנסרים בחורות לשניים, תוקעים סכינים לתיבה בה שוכבת בחורה, מבצעים את ה„טריק" הידוע של הוריני שבמהלכו נערות קשורות וסגורות בתוך ארגז מתחלפות עם הקוסמים שבחוץ ומספיקות גם להחליף בגדים...

המופע מיועד לכל המשפחה.

אמרגנים ישראליים (שירה, חיים סלומון וא. רשאי־פשנל), השקיעו בהבאתו 80,000$.

„קרקס הקסמים והפלאות" יופיע (החל מ־18 באוקטובר) ב„היכל הספורט" בתל־אביב כשמרבית האולם ייסגר. זה אודיטוריום בן 2700 מקומות בלבד לקהל. כן יופיע הקרקס ב„בנייני האומה" בירושלים וב„היכל הספורט" בחיפה.

„קרקס הקסמים והפלאות" של האחים פרקו

מצעד שנתי

תשמ"ו, אין הפתעות

מאת עופר ניר

שני מצעדי הפזמונים המסכמים, לא הביאו איתם הפתעות מרעישות. למעשה, לא הביאו הפתעות בכלל. זו היתה שנה שסיכומה, בתחום הפופ, היה ברור ומובן עוד לפני חודשים רבים. תארי זמר־זמרת־להקת השנה אמורים היו ליפול בידיהם של שלמה ארצי, ריטה ו„משינה", ללא בעיה, כפי שאכן היה. רק זהותו של שיר השנה היתה לוטה בערפל. האם יהיה זה „בגידה" של ריטה או „שביל הבריחה" של ריטה... „שביל הבריחה", נבחר בסופו של דבר לשיר השנה בשני המצעדים.

מפתיע היה למצוא את „בגידה" מדורג רק במקום ה־16 במצעד של רשת גימל, בעוד במצעד של גלי צה"ל, תפס את המקום השלישי. מפתיע למדי מיקומו הגבוה של יאיר ניצני, הוא „האשם תמיד", בשני המצעדים שני בגל"צ, שישי בגימל. לא מפתיע, חלקה הגדול־יחסית של גלי עטרי במצעד המסכם. אלבומה המצליח „אמצע ספטמבר" שלח לא פחות מחמישה נציגים אל המצעד של רשת גימל (שלושה בתחנה הצבאית), והמצליח מכל היה השיר הרומנטי של רחל שפירא „אזמרלדה".

זמר השנה שעברה, אלון אוליארצ'יק ולהקת השנה שעברה, „טנגו", נעלמו מן המצעדים המסכמים השנה. מאוליארצ'יק אין, בשלב זה, כל חומר חדש, „טנגו" הוציאה, לא מזמן, אלבום שני וסביר להניח שבסיכום השנה הזאת, תשלח נציג או יותר למצעד. זמרת השנה שעברה, ושנים קודמות ירדנה ארזי, הביאה שלושה שירים לשני המצעדים. „שוב בתמונה" היה המצליח מכולם.

הלהקות הצבאיות המתחדשות לא בלטו במצעדי הסיכום. בגלי צה"ל, לא היה לתן אף לא נציג אחד. ברשת גימל, שניים שירים. החצי מתייחס לשיר של להקת פיקוד דרום, יחד עם הזמרת ישראלה קרייכשי.

נציג ישראל לתחרות האירוויזיון (מישהו זוכר?), „יבוא יום", בביצוע שרי צוריאל ומוטי גלעדי, לא מצא לו מקום בין 25 השירים הנבחרים של גלי צה"ל. ברשת גימל, הוא מדורג במקום ה־32, ממש בזיון. מתחרה אחר בקדם־אירוויזיון „נגני לי בבללייקה" של רוחמה מזר, הצליח הרבה יותר מקום 15 בגל"צ ומקום 13 ברשת גימל.

נציגים חדשים של רוק ישראלי היו, לבד מ„משינה" כמובן, להקת „פופלקס" (מקום 40 ואחרון ברשת גימל עם „איציק", אבל גם זה משהו...) ורמי קלינשטיין. „את שרה בדרך" שלו מדורג גבוה בשני המצעדים. ודומני כי פעם ראשונה בהיסטוריה של מצעדי הסיכום, שבעל ואשה מיוצגים, בנפרד, בין עשרת הראשונים, או, בכלל, בדירוג. ריטה ורמי השמיעו, השמעת בכורה, שיר חדש, ושמו „שבועה".

ועפרה חזה מה איתה? אם המצעד הוא חזות־ההצלחה, כי אז לא היתה לה שנה מוצלחת ביותר, שכן רק שיר אחד שלה, „הנערים הספנים", הגיע למצעד הסיכום, לתחתית הדירוג. אבל, אסור לשכוח שהשנה הוציאה תקליט שכל שיריו הם פרי־ענה, קלטת וידיאו מסחרית ועוד ועוד. בשנה הבאה, „תרבבר" חזק יותר במצעדי הפזמונים.

אשר לנבחרי השנה, הם הציפו את מצעדי הסיכום בלהיטיהם. שלמה ארצי עם שישה במצעד של גלי צה"ל ושלושה ברשת גימל. „משינה" הביאה ארבעה להיטים לגל"צ ושלושה לגימל, ריטה החזיקה במיוחד שליטה בפופ הישראלי תשמ"ו. חמישה להיטים בגלי צה"ל (חמישית מן המצעד) וארבעה ברשת גימל.

עשרת הראשונים, לסיכום:

רשת גימל

1. „שביל הבריחה" — ריטה.
2. „ברקוד נשכח" — שלמה ארצי.
3. „שוב בתמונה" — ירדנה ארזי.
4. „רכבת לילה לקהיר" — „משינה".
5. „אזמרלדה" — גלי עטרי.
6. „האשם תמיד" — יאיר ניצני.
7. „היא התווכחה איתו שעה" — משינה.
8. „אהובת הספן" — ריטה.
9. „את שרה בדרך" — רמי קלינשטיין.
10. „תרקדי את הלילה" — אבי טולדנו.

גלי צה"ל

1. „שביל הבריחה" — ריטה.
2. „האשם תמיד" — יאיר ניצני.
3. „בגידה" — ריטה.
4. „שוב בתמונה" — ירדנה ארזי.
5. „ברקוד נשכח" — שלמה ארצי.
6. „את שרה בדרך" — רמי קלינשטיין.
7. „אהובת הספן" — ריטה.
8. „היא התווכחה איתו שעה" — משינה.
9. „רכבת לילה לקהיר" — משינה.
10. „אזמרלדה" — גלי עטרי.

מוסיקה

תמונה צלילית של תקופה

מאת דוד אור

60 שנה לפילהרמונית, 100 להולדת בן גוריון — ויצירה חדשה של שריף „חזון לדוד" על אישיותו של המנהיג הדגול.

נועם שריף, מלחין מחונן, מנצח, מסביר מוסיקה פופולרית, והאיש שהכניס את הרוק להיכל התרבות עם התזמורת הפילהרמונית.

שריף המלחין המוזמן ביותר על־ידי הפילהרמונית. שלוש מתוך היצירות שהתזמורת הזמינה, בכל ימי קיומה אצל מלחינים ישראליים היו שלו, „1957" אקדמות למועד" „שיר המעלות", ועכשיו בן גוריון. על יצירה זו אומר שריף: „חזון דוד" היא יצירה מחזורית, בה ניסיתי ליצור תמונה צלילית של תקופה. במרכז היצירה עומדת דמותו של אדם בעל חזון, שאישיותו נתמקדה בנקודה אחת, ממנה ינק את כוחו האדיר: הקמת מדינת ישראל כמות „האני מאמין" שלו.

השמעה ראשונה מוצ"ש 11/10 היכל התרבות.

בעריכת צביה בן־שלום

פסיפס קיבוצי

באילון ראו את הנולד. לא האמינו שם בעדי נצח, וכבר לפני 25 שנה הקימו את מפעל המוזאיקה במטרה לספק עבודה למבוגרים. התפיסה היתה, שכדי להגיע למזינות צריך להתחיל מוקדם ככל האפשר. למה מוזאיקה דווקא? בעצם כמו כל הרעיונות הטובים, גם זה עלה די במקרה. מישהו שביקר באילון ראה עבודת פסיפס של צייר (מרדכי יואל) ז"ל, התלהב, וזרק הצעה להקים סטודיו. ההצעה נראתה טובה, ולאחר בדיקה גם מתאימה לתנאים ולאפשרויות של המקום. רווח על חומר גלם זמין ולא יקר ועל האפשרות לממש נטיות אישיות עם תעסוקה טובה ששכר בצידה.

ההתחלה היתה צנועה — מעט אנשים ויותר חיפושי דרך. במרוצת השנים גדל הסטודיו, והיה למפעל נאה ומרוויח שמעסיק 35 עובדים, שני שליש מהם מבוגרים.

ריח חריף של דבק מכה בנחיריו של הבא בין כתלי הבנין. נקי, שקט (למעט חדר מכונות החיתוך). חותכים שם אבנים לרצועות צרות וארוכות שלאחר מכן יהיו לקוביות קטנות, הכל בהתאם לצרכים העכשוויים. באולם הסטודיו ליד שולחנות עבודה יושבים ותיקי אילון, ויוצרים פסיפס מוזאיקה על גבי חנוכיות, פמוטים, תמונות קטנות ועוד מיני עבודות שיוצאו אח"כ למכירה בחנויות המוכרות ברחבי הארץ. „לא כל אחד מוצא כאן את מקומו — אומרת מנהלת המפעל מיכל נבו — „מי שזקוק ל„אקשן" לא יחזיק פה מעמד. העבודה הזו דורשת סבלנות ומידה רבה של שקט נפשי".

דבורה עליד שולחן עבודתה

מיכל היא בת אילון ומבורכת בנטיות אמנותיות. אבל לא רק. גם מרץ ושאפתנות יש באשה הצעירה והרבה תוכניות לפיתוח המפעל „כי קפיאה על שמרים כמוה כנסיגה" — היא טוענת.

בחדר התצוגה שמעוצב כגלריה לכל דבר, מוצגות עבודות המפעל. הרבה תמונות קיר גדולות וצבעוניות עם מוטיבים שונים, שבולטים בהם שיחזורים בעיצוב מודרני לפסיפסים עתיקים. שולחנות עשויים מוזאיקה בכל צורה ורגם וחפצי נוי שמיועדים בדרך כלל לתיירים.

המוצרים יקרים ולא במקרה. „אנחנו יחודיים מאד בתחום המוזאיקה בארץ" — אומרת מיכל — „בעצם זהו המפעל היחידי בקנה מידה כזה, ולכן עובדים על תדמית של מוצר יוקרתי. מגיעים הנה למשל זוגות ומזמינים שולחן לפי דוגמא שעיצבו בעצמם, ומבקשים מאיתנו ביצוע. למה לא? לרוב אלה אנשים שיש להם כבר הכל והם מחפשים עוד משהו מיוחד להתגדר בו". ואם נספר לכם שבווילה של פלאטו שרון דורכים בני הבית על רצפת מוזאיקה פרי תכנון של אגם וביצוע של אילון, תבינו במה דברים אמורים. אבל לא רק פלאטו בתמונה. גם בית־הכנסת של יהודי ג'רבה (טוניס) בעכו, מכסה קירותיו ותקרתו בפסיפס מוזאיקה כביטוי לאהבה ויקר שרוכשים למקום, הבאים בשעריו.

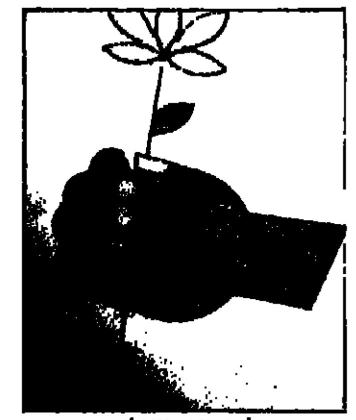
עבודתו של מרדכי יואלי, שהולידה את רעיון המפעל

„בהתחלה עבדנו בבית הכנסת עצמו, היום פיתחנו טכניקה שמאפשרת עבודה בסטודיו והעברה למקום המיועד מבלי שמראה הקיר ייפגע" — מספרת מיכל. בסיור שערכה לאחרונה באיטליה עם האמן יעקב חפץ, ראתה דברים יפים, הנעשים במרכזי היצירה בתחום המיוחד הזה „ולא התביישתי" היא אומרת. „אנחנו יחידים שעובדים באבן מהטבע, כל האחרים משתמשים באבן סינטטית וזו כמובן נקודה חשובה לזכותנו".

מיכל נבו, מנהלת המפעל

במפעל עובדים כרגע על מסלול שיווקי חדש. האחד הוא קיטים (הרכבות) לילדים, והאחר — חומר גלם חתוך ומוכן לשימוש ביתי. ההרכבות תהיינה לרוב בעלות מסר כלשהו (פסיפס עתיק, תמונות ידועות וכד') וכמובן יצורפו להן כל החומרים הדרושים.

רעיון מכירת אבנים מוכנות עלה בגלל השאלה החוזרת בתערוכות ובביקורים בתצוגה: „איפה משיגים חומרים?" גם מחקרים שנעשו מראים שיש עלייה גדולה בעמלנות ביתית, מה שקרוי „עשה כמו ידיך". האבנים המוכנות ישווקו בצבעים שונים בקופסאות לפי משקל. מיכל מקווה שיהיה להם ביקוש אצל מורי מלאכה, אמנים חובבים וסתם מתעניינים שינסו כוחם במשהו חדש. „בארץ לא קיים עדיין מוצר כזה בשוק" — אומרת מיכל — „ובכלל המוניטין שלנו בתחום המוזאיקה בארץ הוא בלתי מעורער. מי שרוצה עבודה ייחודית ברמה גבוהה, יגיע לאילון". או אם יש לכם כבר הכל למה אתם מחכים?

רחל שלו

בטעם קפה

המשקה שהוא הכי הכי IN במערב הוא ליקר קפה מקסיקני, „קאהלואה". והנה גם אלינו הוא הגיע, למה לא. ניתן לקנות תמורת 30 ש"ח הבקבוק בכל החנויות למשקאות וגם במרכולים של רשתות שיווק.

בהילטון פתחו החודש בפסטיבל קאהלואה, שימשך עד ינואר, ויקיף את חגי ישראל כולל סילווסטר. אורחי המלון ומבקריו יכולים לחומין, תמורת 4.5 דולר, משקאות ומעדנים על בסיס קאהלואה, כמו למשל: קפה קאהלואה (מנה אחת ליקר, קפה קר או חם, קצפת), או „רוסי לבן" (מנה ליקר, 3 מנות וודקה בתוספת שמנת קפה), שהוא שונה רק בשמנת מה„רוסי השחור". ויש גם סמבוקו (מנה של ליקר, מנה של שמנת קפה, קצפת), ועוגת קאהלואה ומקפא אצטקי וגלידת קאהלואה... אם תתעקשו יגישו לכם גם קאהלואה עם ברנדי. או קאהלואה „און דה רוקס", או סודה או חלב. כיוון שקאהלואה — טוען היבואן מ. אקרמן והשפים של הילטון מאשרים — מתאים למיני מאפה, לא יחסר בלובי של המלון רולאדות וטורטים. ואם בא לכם תוכלו לנסות גם בבית, כי חשף הקונדיטור מתכונים לסלט, הם יודעים שאיש לא יצליח להתחרות בהם.

קרם קאהלואה לטורט או לרולאדה

חצי ליטר חלב, 4 כפות קורנפלור, 2 חלמונים, 100 גרם (חצי כוס) סוכר, 1/3 כוס קאהלואה, 1 כף נס קפה, 2 כוסות שמנת מתוקה מוקצפת.

מרתיחים את החלב (יש להשאיר רבע כוס להמסת הקורנפלור) עם הסוכר וכף קפה נמס. ממיסים את הקורנפלור עם החלמונים ויוצקים לתוך הרותח, תוך בחישה עד להסמכה. מצננים, מוסיפים קאהלואה ובוחשים היטב. שמים במקרר שעות אחדות. מערבבים את הקרם במערבל ומוסיפים בזהירות, בתנועות קיפול, שמנת מוקצפת.

בקרם זה ממלאים טורט, או עלה רולאדה, ומגלגלים.

גרנולה דיאטטית ומלח בלי מלח

מוצרי בריאות חדשים של סוגת: גרנולה שהיא גרנולה דיאטטית, נטולת סוכר, במיכל מתכת, המעניק לה חיי מדף עד שנה. אם מעניין אתכם מה זה גרנולה די — הרי זאת תערובת של פתיתי שיבולת שועל, תרכיז חלבון סויה, תרכיז מיץ תפוחי־עץ, פרוקטוז, שקדים, בוטנים, סובין חיטה, משמש מיובש, תפוחי־עץ מיובשים, פקטין, צליטין, שמן היה... אם עדיין בא לכם על גרנולה זאת היא נמכרת באריזה של 400 גרם, במחיר (מומלץ) 3.84 ש"ח. גרנולה די, היא, כאמור ללא סוכר.

מי שרוצה מלח ללא מלח, כלומר דל־נתרן — גם לו סוגת דואגת, נמכר בקופסת קרטון עם מכסה פלסטי, בעל סגר מנוקב־מסתובב. האריזה מכילה 340 גרם, המחיר המומלץ 1.95 ש"ח. על האריזה מפורט הערך התזונתי, המרכיבים ואפילו תאריך אחרון לשימוש (7.7.89).

חוויה ישראלית לאסירות

קבוצה של אסירות מכלא „נוה תרצה" העומדות להשתחרר בימים הקרובים, ביקרה במרכז „החוויה הישראלית" ביפו. במסגרת „יום חברתי", שבא לסכם את פעילות סדנת ההכנה לקראת השחרור, הנערכת על־ידי שרות בתי־הסוהר והרשות לשיקום האסיר, במסגרת יום חברתי בתל־אביב ביקרה הקבוצה גם במוזיאון השעווה הישראלי, ובאתרים נוספים בעיר.

הקבוצה לוותה על־ידי אברהם הופמן, מנכ"ל הרשות לשיקום האסיר וציפי נחשון יועצת הרשות שארגנה הסדנא.

זה מה שיש

מרכז למטייל

מרכז ארצי חדש למטייל יפתח על־ידי החברה להגנת הטבע, בתל־אביב, ברחוב השפלה 3 והוא מציע למטיילים ולחובבי הטבע עולם ומלואו: ספרות וחומר הדרכה בנושאי ארץ ישראל, מבחר עצום של מפות, ציוד מחנאות, תרמילים, שקי שינה, מימיות לסוגיהן; ציוד ניווט משוכלל — מצפנים, משקפות, ציוד צילום, ביגוד והנעלה למטייל. האיכות גבוהה והמחירים סבירים. צוות מקצועי נותן ייעוץ והדרכה לבאי המרכז, ובמקום נמצאת מחלקה מיוחדת למידע ולהרשמה לפעילויות החברה להגנת הטבע — טיולים, נופשים, קייטנות וסמינרים מקצועיים. למרכז החדש ארבעה סניפים: בחיפה, בירושלים, בבאר־שבע ובכרמיאל.

בתצלום: פינת הספרים והמדריכים.

כייף ארוך

„כיף בלב המחודש" — גן השעשועים בדיזנגוף סנטר עבר למקום חדש, מול בתי קולנוע „דיזנגוף" — הכניסה משערים 5,3,1 מפלס תחתון. יש שם רכבת חשמלית, סירות קרב מתנגשות, מכוניות מירוץ, דיסקו סקוטר ומתקן חדש: ביל־גון, מסלול משחקים פיזיים הכולל כדורים, שקי אינרוף ועוד הפתעות. פתוח בימי א'־ה' 10.00 עד 22.00, ביום ו' — 10.00 עד 15.00, במוצאי שבת: מצאת השבת עד שעה 22.00.

הגן שייך לחברת קונינטרייד, המפעילה גני שעשועים דומים במרתף „מונליטוס" ברמת־אביב ג' (מרכז מסחרי) ובגן התנ"כי בירושלים, שם שעות הפעילות הן בין 9 ל־18. אחרי הסוכות יחזור בתל־אביב המתקנים לשעות רגילות 16—22. המחירים הנעים בין 1 ל־2.5 ש"ח לכרטיס (למיתקן אחד), אין הנחות לילדים, אבל יש כרטיסים משולבים, זולים יותר.

שמרים, אחרת

יש חידוש בשמרים. לא, לא שמרים יבשים, זה כבר לא חידוש. שמרים טריים במידקם גרגרי. זה פטנט ישראלי עולמי, שנרשם במדינות העולם, מתוצרת „פאקא תעשיות", מקבוצת „טבע", ושמו בישראל „שמרית".

גרגרי שמרים טריים, נמכרים באריזות ואקום, בשקיות בנות 50 גרם הנשמרות במקרר חודשים אחרים, מבטיח היצרן. הוא טוען גם, כי אין צורך להמיס את שמרית במים, וכן היא מתפיחה את הבצק בחצי הזמן, בהשוואה לשמרים הרגילים. שקית שמרים מספיקה להתפחת 1 ק"ג קמח, אין לי מושג מה עושים כשרוצים להכין בצק מפחות. בשמרית — מגלה היצרן — משתמשת קונדיטוריה עדית המפורסמת בתל־אביב והקונדיטור הידוע טיבי דגן. במרכולים ניתן למצוא את שמרית במקרר של מוצרי חלב. כל שקית נמכרת ב־50 אגורות.

חלה מתוקה

המירשם נמסר על־ידי יצרני שמרית. אתם לא חושדים בי שניסיתי אותו. אבל הוא נראה בסדר.

1 ק"ג קמח רגיל, שקית שמרית 3/4 כוס סוכר, קורט מלח, 1/2 כוס שמן, 3 ביצים 11/2 כוסות מים חמים (50־60 מעלות צ')

מערבבים בקערה יבשה, בכף עץ, את הקמח עם השמרית, ולאחר בחישה קלה מוסיפים את החומרים היבשים. מערבבים היטב, מוסיפים את השמן והביצים הטרופות והמים החמים. ממשיכים לערבב בכף עץ ואחר כך ללוש — במשך 5 דקות. מניחים לבצק לתפוח במשך חצי שעה, כשהוא מכוסה במגבת לחה. אחרי חצי שעה שמים את הבצק על מישטח עבודה מקומח ולשים שוב, כחמש דקות, עד שהוא חלק ומעובד היטב. מחזירים לקערה, מכסים במגבת לחה ומשאירים עוד חצי שעה, שיתפח תפיחה שנייה. מוציאים למישטח עבודה מקומח ומחלקים לשניים; כל חצי מחלקים לשלוש, כל שליש מגלגלים לגליל ארוך. מכל שלושה גלילים קולעים צמה. מהדקים בקצוות. מחממים תנור ל־180 מעלות צ'. משמנים שתי תבניות מלבניות (מס. 25), שמים את החלות, משאירים כ־10 דקות לתפיחה אחרונה. אפשר למרוח בחלמון ולזרות שומשום או פרג. בינתיים התנור התחמם, מכניסים את התבניות, (או אותן — לפי התנור), ואופים חצי שעה.

מבצק זה — מבטיח היצרן — ניתן להכין חלות קטנות, לחמניות, ערגליות וממולאים אחרים.

תצוגה למען הדסה

בתצוגת אופנה שכל הכנסותיה קודש למחלקות הילדים בבתי החולים של הדסה, הוצגו קולקציות של מישל פיאוי, ביוון, רוזי קורן ופנרי. בקהל: חברות הדסה מאזור תל־אביב והמרכז, שנענו לפניית הסניף להרחיב ולהעמיק את פעילותן ההתנדבותית. בתמונה: הדוגמנית רנה וקסלר. צלם: אבי חיון.

10.000 קו"ב רהיטים

תערוכת „רהיטי ישראל 87" שתתקיים בחול המועד סוכות תהיה תצוגת הרהיטים הגדולה ביותר שנערכה אי פעם בישראל. היא מאורגנת על־ידי האיגוד בשיתוף עם התאחדות התעשיינים ויוצגו בה 1000 פריטי ריהוט שונים, על שטח של 10,000 מ"ר. (אשתקד הוצגו 800 פריטי ריהוט ושטח התערוכה היה „רק" 8,000 מ"ר). בתערוכה יוצגו עבודותיהם של מעצבים, חלומרים בקורבס, ריהוט במגמה לעצוב תעשייתי במרכז לחינוך טכנולוגי בחולון, הנתמכת על־ידי קרן היטל מחקר של ענף העץ והרהיטים.

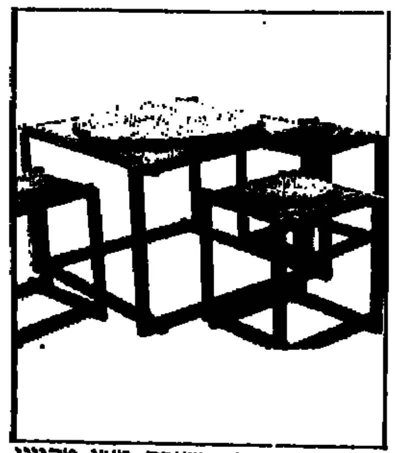
בתמונה: פינת ישיבה מעץ מהגוני. עיצוב — חיים מצליח תלמיד שנה ד'. (צילום: אורני ליבני)

הכל בשביל כלב

במסגרת תערוכת הכלבים הבינלאומית שתיערך בגני התערוכה ב־10־11 בחודש אוקטובר, יתקיים לראשונה בישראל יריד מזון ואביזרים לכלבים, חברות רבות תשתתפנה ביריד ותצענה הנחות משמעותיות והסברים לגבי ערכם התזונתי של מוצריהן. יציגו גם יצרנים ויבואנים של אבקות חיטוי וחומרים רפואיים, מנסיונים, מועדוני אילוף, מכונות תספורת לכלבים ובתי גידול לגזעים. יחד עם הכלבים יהיה שם מאוד שמח.

תינוק על תיק

תיק חדש דו־שימושי מיועד לנשיאת פריטים הכרחיים לשימוש התינוק מחוץ לבית, והופך בעת הצורך גם לתיק טיפולים. עוצב ויוצר ע"י „שילב" והוא נמכר ברשת החנויות של החברה ברחבי הארץ. התיק העשוי בד, כולל תאים מיוחדים לבקבוקים, למוצצים, למשחה, לחיתולים וכו'. הדופן החיצונית הינה מזרון רך מאוד המחובר אל התיק על־ידי רוכסן, עם פתיחתו הופך הרוכסן למישטח טיפולים בתינוק. (את המזרונית ניתן להפריד ולכבס). התיק מיועד לנשיאה על הכתף וגם אפשר לחברו לעגלת תינוק בעזרת שרוכים מיוחדים. נמכר בתכלת, צהוב או אדום. מחיר לצרכן 48 ש"ח.

מה ● מתי ● היכן

חוק תכנון ובניה תשכ"ה 1965
מרחב תכנון מקומי
פתח-תקווה
הודעה בדבר הפקדת
שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבנייה מחוז המרכז, ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה פתח-תקוה הופקד שינוי תכנית הנקרא "שינוי תכנית מפורטת מס' פת/1935/ג'" ביחד עם התשריט המצורף אליו. עיקרי הוראות השינוי: שינוי בחלוקת מגרשים ובהתוויות שטח גוש 6712 חלקה 18 רח' דוד בן גוריון.

כל המעוניין בשינוי התכנית רשאי לעיין בו, ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל. כל מעוניין בקרקע, בבניין או בכל פרט תכנוני אחר, הרואה עצמו נפגע ע"י שינוי התכנית וכן כל הזכאי לכך עפ"י סעיף 100 לחוק האמור, רשאי תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות, להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הועדה המקומית האמורה ועליה לכלול פירוט ההנמקות להתנגדות ולהיות מלווה בתצהיר חתום ע"י עורך דין המאמת את העובדות שעליהן היא מסתמכת.

רב שיש, יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז המרכז

הועדה המקומית לתכנון ולבניה פתח-תקווה
הודעה
על פי סעיף 149(1) לחוק, התכנון והבניה תשכ"ה-1965

ניתנת בזה הודעה, כי הוגשה לוועדה המקומית לתכנון ולבנייה פ"ת בקשה למתן הקלת בניה בגוש 6396 חלקה 106 ברח' שפירא מס' 71. לפי תכנית המתאר החלקה הנ"ל נמצאת באזור דיור ב' בו מותר להקים בניין דיור בן 4 קומות על עמודים. 110% בנייה 6.9 דירות. בקשת בעלי החלקה היא להתיר להם להקים בניין דיור בן 4 קומות על עמודים וחדרים על הגג 121% בנייה 7 דירות. כל מי שיש לו התנגדות לבקשה הנ"ל, יואיל להגישה לועדה תוך 15 יום מפרסום הודעה זו.

ד. תבורי, יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה פ"ת

תן טרמפ לחייל

הועדה המקומית לבנין ותכנון עיר בני ברק
הודעה עפ"י סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965.

מר יהודה כהן הגיש בקשה לועדה זאת בתוכנית מס' 19669 לבנות בנין בן 3 קומות מעל קומה מפולשת ברח' העצמון 7 גוש 6187, חלקה 104 באזור ג' בהקלות הבאות: 6% בגין בניית מעלית מעל 105% המותרים וזה שלא בהתאם לתכנית בנין ערים 105 ב' החלה במקום. כל המעוניין יכול לעיין בבקשה האמורה במשרדי הועדה המקומית בעירית בני ברק בשעות קבלת קהל ורשאי להגיש התנגדות מנומקת לועדה המקומית תוך 14 יום מיום פרסום זה.

מר מ. אירנשטיין, יו"ר הועדה המקומית לבנין ותכנון עיר בני-ברק

הועדה המקומית לתכנון ולבניה אשקלון
עירית אשקלון

בהתאם לסעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה — 1965 ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה על ידי קאפח אפרים. מהות הבקשה הקלה בגובה מבנה של 0.3 מטר מבקשים גובה מבנה 8.8 מטר במקום 8.5 המותרים. בכתובת רח' השבטים 625/4 בגבעת ציון אשקלון, ועד בית כנסת "חרשבי" הקלת בקו בניין אחורי 4.30 מ' במקום 5 מ' המותרים עפ"י ת.ב.ע.מ. 15/126/03/4 בכתובת שמשון רח' שפירא גוש 1943 מגרש 126. המעונין יכול לעיין בבקשה האמורה במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה אשקלון, בשעות קבלת קהל. כל הרואה עצמו נפגע או עלול להיפגע כתוצאה מאישור ההקלה רשאי להגיש התנגדות מנומקת בשני העתקים במשרדי הועדה המקומית הנ"ל, תוך 14 יום מפירסום זה.

בני וקנין — מ"מ ראש העיר
יו"ר ועדת המשנה לתכנון ולבניה אשקלון

תאריך: 9.10.1986

חוק התכנון והבנייה תשכ"ה 1965
הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל-אביב-יפו
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965

הרינו מודיעים בזאת, כי הוגשה לוועדה המקומית לתכנון ולבניה ת"א-יפו, בקשה ליתן אישור להקלה לתוספת לאחוזי בניה 6% ולהקלה מתכנית העיצוב 1680 ברח' בובר מס' 33 גוש 6113 חלקה 890 תיק בנין 28099/ג'. בעל הקרקע או בנין או המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת היתר/אישור הנ"ל במקום זה, רשאי להגיש לוועדה המקומית לתכנון ולבניה ת"א-יפו, שד' בן-גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדוייקת וטלפון. ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.

י. בכפי, סגן ראש העיריה, ויו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה ת"א-יפו

הועדה המקומית לתכנון ובניה "אונו"
מודעה לפי סעיף 149 — חוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965

נמסרת בזאת הודעה כי הוגשה בקשה להקלה לוועדה המקומית לתכנון ובניה "אונו":

המבקש: רייניש אמירה ושמואל.

המקום: קרית אונו רחוב ירושלים 40 גוש 6491 חלקה 41. מהות הבקשה: בניית תוספת לבית מגורים תוך סטיה של 1.20 מ' בגובה 8.70 מ' במקום 7.5 מ' מגובה ציר הכביש. כל הרואה עצמו נפגע על ידי בקשה זו, רשאי להגיש את התנגדותו תוך 14 יום מיום פרסום הודעה זו למשרדי הועדה הנ"ל שבמזכירות המועצה המקומית קרית אונו.

יואל פרנקל, יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה "אונו"

הועדה המקומית לתכנון ולבניה נתניה

ניתנת בזה הודעה כי לוועדה הוגשה בקשה לאישור תוספת/בניית מגורים לבית על חלקה 480 בגוש 8267 רח' בר כוכבא מס' 3 בהריגה, מרפסת פתוחה במרתף של 2.8 מ' מגבול האחורי. 2.73 מ' מגבול הצדדי. ת"כ 206/86 בגוש 8267 חלקה 21. הריגה מבוקשת כהקלה: יציאה לגג. את התכנית ניתן לראות במשרדי הועדה. התנגדויות אפשר להגיש משך שבועיים מיום פרסום מודעה זו.

י. אלרואי, יו"ר הוועדה המקומית

הועדה המקומית לתכנון ובניה מרחב רמת-השרון

ניתנת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה-1965 שהוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב רמת-השרון בגוש: 6415 חלקה: 495 ברחוב: המעפילים 10 המסומנת כאזור מגורים א. בקשה למתן אישור להקלה באחוזי בניה/קוי בניה בבית מגורים קוטג'. ההקלה המבוקשת באחוזי בניה מגיעה ל-6% בקוי בניה צדדי של 3.15 במקום 3.50 מ'. כל מי שיש לו התנגדות להוצאת ההיתר/אישור ההקלה, במקום זה, רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב תכנון רמת-השרון, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדויקת. ההתנגדויות, תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך קבלת הודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.

מ. ורבין, יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב רמת-השרון

ועדת המשנה לתכנון ובניה מרחב תכנון מקומי ראשון-לציון
תאריך 30.9.86
הודעה לפי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה-1965

ניתנת בזאת הודעה כי הוגשה לועדת המשנה לתכנון ובניה ראשל"צ, בקשה למתן הקלות חלקה 588, 587 בגוש 3926 רחוב וולפסון לפי תכנית מתאר/תכנית מפורטת. נמצאת החלקה הנ"ל באזור מגורים ג' ומותר לבנות עליה: בית בן 6 קומות, 12.87 דירות. בקשת בעלי החלקה לבנות המבנה בהקלה של 2.5% לקומה השביעית והשלמת מס' יח"ד ל-13. לכל מי שיש התנגדות מאיזו סיבה שהיא לבקשה הנ"ל יואיל להגישה לועדה תוך מועד של 15 יום, החל מיום פרסום הודעה זו. באם לא תתקבל כל התנגדות בתקופה הנ"ל, תובא הבקשה לאישור.

מ. ניצן, יו"ר הועדה המקומית לתכנון ובניה ראשון לציון

הועדה המקומית לתכנון ובניה אילת
הודעה עפ"י סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה-1965

ניתנת בזה הודעה כי הוגשה לועדת בנין ערים מקומית אילת בקשה להתרת הקלה בנכסם. בחריגה מת.ב.ע. מפורטת מס' 138/03/2. מהות ההקלה: תוספת בניה בסטיה של 2.11% בקומת קרקע בוילה שכ' גנים מגרש 106 רח' הקרוש 30 גוש 40076 אילת. שם המבקשו שפירא משה ורבקה.

כל המעונין יכול לעיין בבקשה ובתכנית המצורפת אליה ללא תשלום, במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה אילת. כל הרואה עצמו נפגע או עלול להפגע ע"י אישור ההקלה, רשאי להגיש התנגדות בכתב לבקשה האמורה לועדה המקומית בעיריית אילת רח' חטיבת הנגב 5, תוך שבועיים מיום פרסומה של הודעה זו בעיתון.

טלוויזיה

08.00 טלטקסט — עד כאן — חדשות קול ישראל 08.03 שעת כושר 08.15 מרשימים ביהדות — בסוכות תשבו 08.40 כלי סורות — הי"ב 09.00 ארץ מולדת — בין חומות ירושלים 09.20 מדעי הטבע (חטה"ב) — זרימת המטענים במעגל חשמלי 10.00 שעת כושר 10.10 אנגלית ה' 10.30 הגיל הרך — רחוב סומסום — חרוזים 11.00 אנגלית ו' 11.15 ערבית מדוברת (ר"ה) — אלוזלם 11.30 אנגלית ח' 12.00 מדעי הטבע (על יסודי) — מערכות תאום הורמונים 12.25 אנגלית ט' 13.00 הסטוריה על-יסודי — העשרה — האיסלאם 13.30 מושכים ביהדות — בסוכות תשבו 14.00 טלטקסט — עד כאן — חדשות קול ישראל 14.03 שעת כושר 14.15 בעקבות הר סיני — סרט המתאר את החפושים אחרי הר סיני 15.00 טאו טאו — הכלב הקטן והעצם הגדולה 15.25 רחוב סומסום — לכתוב לאט 16.00 זהו זה — לקט מיצירות באך, בעיבודים מגוונים 16.25 מסע צייד — מעובד על פי ספרו של ריצ'ארד קונל, המשחק המסוכן ביותר 17.00 ערב חדש — מנחה: דן מרגלית 17.30 מקרון — סדרה של מדע בדיוני הפרק הרביעי: אמרקס נגד מקסטאר דני מנסה להתאים את לוח הבקרה של מקסטר למידותיו. בכך הוא משבש את פעולותיו של מקסטאר וכמעט גורם לאסון גדול 17.55 הצדיק הכפרי — סיפור ליום הכיפורים מאת שלום איש מספר מוטי ברכאן 18.05 אני אמי והשכן ממול — סדרה קומית שם הפרק: שירו של אליי 18.30 קיצור החדשות (ערבית) 18.32 שבועון טלוויזיה — תכנית שבועית העוסקת במגוון אירועים מן העולם (ערבית) 19.00 מפגש — תכנית דיון שבועית העוסקת בענייני השעה (ערבית) 19.30 חדשות (ערבית) 20.00 כותרות מבט 20.02 מבט ספורט 20.45 לקראת שידור 21.00 מבט לחדשות 21.30 סרט תעודה האדם הקמאי — סרט תעודה אמריקני, הבא לחקור את מקורותיה של התרבות האנושית ולבחון את כיווני התפתחותה בעתיד, המחקר משווה בין תרבותם הקדומה של שבטי האינדיאנים האמריקנים לבין תרבות המערב ומעלה שאלה אם אמנם אפשר לגשר על הבדלי התפיסה המהותיים האלה. ומה גרם לתרבות המערבית הרווחת כיום שתתפתח בצורה כה שונה מן התרבויות שקדמו לה — אף מאלה שרווחו במערב לפני עידן הנצרות 22.25 חלל — סדרת דרמה — הפרק העשירי: למגינת ליבו הסנטור גראנט שומע תלונות על ששחורים אינם נכללים באנשי תכניות החלל של נאסא. הדבר סותר את מצעו הפוליטי 23.10 מוסיקה — בטהובן החמישייה לפסנתר וכלי נשיפה בביצוע גנני אנסאמבל נאש 23.35 פסוקו של יום וחדשות.

רדיו

קול המוסיקה

06.02 "צלילי בוקר". 07.07 "בוקר טוב" 07.30 "שחרית מוסיקלית" 09.30 "קונצרט בוקר" ביזה: סימפוניה בדו ברהמס: קונצ'רטו לכנור, צ'לו ותזמורת, רספיגי: בלקיס מלכת שבא הארטי: קאידלנר וולטון: משתה בלשצר. 11.57 "מגישים שיר". 12.05 "מאוצר הסרטים" — רפאל זומר — צ'לו/דניאל עדני — פסנתר ברהמס: סונטה במי מינור. שוסטקוביץ': סונטה ברה מינור. 13.00 "קונצרט צהרים" — דבוראק: הפתיחה "בחיק הטבע", ולנקה: סונטה מס' 4 בסול מינור לשני אבובים, בסון, קונטרבס וצ'מבלו היידן: קונצ'רטו מס' 1 בדו מז'ור לצ'לו ולתז. בטהובן: סונטה מס' 8 בדו מינור לפסנתר. שומאן: סימפוניה מס' 1 בסי במול מז'ור. "האביב". 15.00 "מפגשים מוסיקליים". 16.00 "אתנחתא" — קונצרט פתיחת העונה שידור חי ממימק"א. ל. טונה סופרן/י. טונה — כנור/ר. טויסטר — צ'לו י. זק — פסנתר צ'ייקובסקי: 7 רומנסות פרוקופייב: סונטה ברה מז'ור לכנור סולו. שוסטקוביץ': 7 שירים למילים של בלוק לקול, כנור, צ'לו ופסנתר. 17.30 "קונצרט מנחה" — מוצארט: סימפוניה מס' 25 בסול מינור, ק. 183 קלקברנר: חמישייה גדולה בלה מינור לקלרינט קרן, צ'לו, קונטרבס ופסנתר, יאנאצ'ק: מחולות לאכים קרל נילסן: קונצ'רטו לחליל ולתז. ג. שטנהאמר: סימפוניה מס' 2 בסול מינור 20.05 "ערב טוב" — הנדל: סונטה ברה מז'ור לכנור ולקונטינואו, ויואלדי: קונצ'רטו בסול מז'ור לחליל ותז. כלייש"ה. 20.27 "מגישים שיר". 20.30 קונצרט התזמורת הסימפונית ים רעה"ש פתיחת העונה ה-49 שידור ישיר מאולם הנרי קראון בטהובן: סימפוניה מס' 8 בפה מז'ור, "אנתולוגיה קטנה לשירה" — "אלוהי אל נשטי" — וורדי שירי עם המשוררים אסתר אטינגר, אייל מגר וצבי עצמון (ש.ח.) ברליוז: סימפוניה פנטסטית. 23.00 "דור ההוב" — אמנים גדולים בהקלטות היסטוריות בעריכת יונה ענרון קתלין פריר — תכנית ראשונה שומרת: שני שירים (ברונו ולטר) ברהמס: רפסודיה לאלט, שני שירים, בטהובן פרק סיום, מתוך הסימפוניה מס' 9, ברה מינור.

רשת א'

07.30 "הדר שירים" — פזמונים ישנים ואהובים. 08.05 "חנגה" — עם בני הגרל. 08.55 "השיר לא תם" — שירים עבריים. 09.03 "מפגש" — מגזין לבעיות משפחה וחברה בשידור חי. 10.30 "רדיו קל" — תכנית יומית בעברית קלה. 11.10 השידור לבתי"ס "ידעתי ספר" "ילדי הבריכה הנסתרת". 11.30 "השכלה ודעת לכל" — "אני והמוסיקה" — בהדרכת נועם שריף: "הבארוק — כיצד מקשטים מוסיקה?" 12.05 "ליבי במזרח". 14.06 "לכת ולכן ולכל המתעניין" — א) "כלינבוקט" — מגזין לצעירים ובו ספורים, כתבות ושעשועונים ב) "באר הטמונים". 14.45 לילדים הגדולים "חתול בשק" — ילקוט כליבה 16.25 עזריה אלון מספר על נוף הארץ. 15.30 "קתדרא" — במת רדיו — ד"ר שמואל מורה — "התיאטרון היהודי בעיראק" (ש.ח.) 15.53 "ספר חדש" — סקירה. 16.05 "צומת המזרח-התיכון". 17.12 "מגישים שיר". 17.20 "האוניברסיטה הפתוחה" — "צרפתית למתקדמים". 18.08 "מינחת ערב". 19.05 "שעור בתנ"ך". 19.30 שידורים לעולים. 22.05 שירים עבריים. 23.05 סליחות בנוסח יהודי ספרד.

רשת ב'

07.00 "הבוקר הזה". 08.05 "כוכב הבוקר" — עם שאול אובנו. 09.05 "ביקור בית" — עם רבקה מיכאלי. 10.05 "כל צבעי הרשת" — מגזין יומי. 12.10 "אלף-אלף ב"בית" — עם אהוד מנור. 13.00 "כחצי היום" — חדשות ופזמונים. 14.06 "בת צחוק" — הוי הומור. 15.05 "רגעי קסם". 15.51 לוח מודעפון. 16.05 "שירים ושעורים". 17.10 "יומן כלכלה". 17.30 "על מספרים ואנשים" — מגזין המשק והחברה. 18.06 שירים עבריים. 18.45 היום בספורט. 19.00 "היום הזה". 19.35 שירים עבריים. 20.05 "שורשים" — מגזין לענייני עדות ופולקלור. 22.05 "צמוקים ושקדים" — מבחר שירים ביידיש. 23.05 "בינינו לבין עצמנו" — שיחות עם מאזינים בשידור חי מנחה: רעיה גניאל.

גלי צה"ל

06.30 "פוקחים עין" — החדשות הראשונות של היום. 07.07 שבע אפס שבע — עם אלכס אנסקי. 08.05 בוקר טוב ישראל — שעת אקטואליה יומית. 09.05 "אלה בוקר" — עם אלי ישראלי. 10.05 "המסקת 10" — עם מיכל ניב. 11.05 "נכון לעכשיו". 13.05 "קשר רדיו" — עם אברי גלעד. 14.05 "רה יומי" — עם רוני לנץ ורוני קרפל. 15.05 "מגישה יומית" — עם אורלי יניב. 16.05 ארבע אחר הצהריים — שעה של שירים עבריים. 16.54 כאוסן מילולי — פיתחו של אבשלום קור. 17.00 "ערב טוב ישראל" — עם דן שילון, יעל דן וגוני סביר. 18.05 שפה קלה על כלכלה — עם שמואל נחושתן. 18.45 "משולש" — עימות יומי בענייני השעה. אמנון אברמוביץ/דן ברון. מנחה: יוסי עוזרד. 18.57 הודעות לחיילים. 19.05 פזמונים לכולכם. 20.05 "מוסיקה נטו" — רוק מתקדם קלאסי. 21.00 מבט לחדשות. 21.30 "לילה לא שקט" — פזמונים עבריים. 22.05 על הדבש ועל העוקץ — שירים שהחברו אוהבים. 23.05 "לילה לילה" — עם יואב קוטנר. 23.55 "שיחת חצות" — עם המשוררת מיכל סגנית. 00.05 ציפורי לילה — עם ענת דולב המגישה מוסיקה בנימה אישית. 02.05 לא רוצים לישון — מוסיקה לשעות הקטנות של הלילה. 05.05 צלילי בוקר — שירים עבריים.

קולנוע

תל-אביב
9.15 ,7.15 ,4.30

אסתר: שן תחת שן 9.40 ,7.30 ,5
אורלי: היפנים באים, היפנים באים 9.30 ,7.15 ,5
בית לסין: פסטיבל סרטי וודי אלן 23.15
בן-יהודה: אהבה בשחקים 9.30 ,7.15 ,5
גת: הצבע ארגמן 9.15 ,6.15 ,3.15
גורדון: שתי אנגליות 9.30 ,7.00
דקל: יהסים משוטים
דרייב אין:
קור הרעם 9.30 ,7.30
סקס 12.00
הוד: תעלול קטלני 9.30 ,7.15 ,5
מוזיאון תל-אביב: "שואה"
ליטור ורשו: מקרוני
מאר: היחסן מבוורלי הילס 9.15 ,7 ,4.30
סינמה 1: הטרמיסט 9.30 ,7.15 ,5
סינמה 2: מופע הקולנוע של רוקי 9.15 ,5.45
פאריס: עברות אורח 9.30 ,7.15 ,2 ,12
הבו ואיש השלג 23.30
רב-חן:
חן 1: היחסן מבוורלי הילס 9.50 ,7.30 ,5
חן 2: דונה פלור נשואה לשניים 9.45 ,7.40 ,5
חן 3: הרומן של אתמול בלילה 9.45 ,7.40 ,5
חן 4: כ"ס לשוטרים מתקדמים 9.45 ,7.40 ,5.10 ,2 ,11
חן 5: שגעון של לילה 9.45 ,7.40 ,5 ,2 ,11
שחף: אותלו 9.30 ,7.00 ,4.30
תל-אביב: מסיכו 3 9.30 ,7.15 ,5
תכלת: החברים של אלכס 9.30 ,7.15 ,4.30

רמת-גן
אואזיס: עיר נשמה גיהנום 9.30 ,7.30 ,5
לילי: תעלול קטלני 9.30 ,7.15
ארמון: דונה פלור נשואה לשניים 9.45 ,7.30
רב-גן:
גן 1: צבע ארגמן 9 ,6
גן 2: כחום הגוף 9.50 ,7.30 ,5
גן 3: הרומן של מרפי 9.40 ,7.30
+ טרן וקדרת הקסמים 5.00
גן 4: היחסן מבוורלי הילס 9.40 ,7.30 ,5

ירושלים
אריסון: אהבה בשחקים 9.30 ,7.15 ,4.30
אורנע: פיתוי בצל הפחד 9.30 ,7.00 ,4.30
בית אגרון:
עליסה בארץ הפלאות 17.00
שיער 19.00
הכבוד של פריצי 21.30
נערי הכרך 24.00
בנייני האומה: סיפור אהבה 9.30 ,7.30
כסיר: אותלו 9.30 ,7.00 ,4.30
אורגיל: היחסן מבוורלי הילס 9.30 ,7.15 ,5
מיטשל: וכרונות אהבה מפירנצה 9.30 ,7.15
סמדר: הבוסטונים 9.15 ,7.15
הבירה: שתי אצבעות מצידון 9.15 ,7.15 ,4.30

אוריון
אור 1: מים, מים 9.00 ,7.00 ,4.30
אור 2: הצבע ארגמן 8.50 ,4.30
עדן: מסיכו 3 9.30 ,7.30 ,4.30

חיפה
ארמון: לוחמות הג'ונגל 9.15 ,7.00
אורדה וכרונות אהבה מפירנצה
חן: תעלול קטלני 9.00 ,7.00 ,4.30
עצמון: אהבה בשחקים 9.15 ,7 ,4
פאר: כלבי הקש 9.15 ,7.00 ,4.30
קרן אור המחתרת שואה 5 9.15 ,7.00 ,4.30
בימים ב' ד' 16.00
רון: אותלו 11.00
אמפר: מלחמת החלומות 9.00 ,6.30 ,4
אורלי: הצבע ארגמן 9.15 ,7.00 ,4.30
4.00 ,6.00

נתניה
שרון: הטרמיסט 9.15 ,7 ,5
סטודיו: הצבע ארגמן 9.15
נאוויה 7 ,5

חולון
סבוי: אהבה בשחקים 9.30 ,7.15 ,5
מגדל: חופשה מטורפת באירופה 9.30 ,7.15 ,5
ארמון: קור הרעם 9.30 ,7.15 ,4.30

בת-ים
עצמאות: זהירות, הבית מתפרק 9.30 ,7.30

הרצליה
היכל: אפוקליפסה עכשיו 9.30 ,7.00 ,4.30
מלון מגדל דניאל: סיפורה של מארי 21.30 ,19.15

באר-שבע
חן: יפה בוורוד 9.30 ,7.30 ,4.30

עכו
אודיטוריום: תעלול קטלני 9.00 ,7.00

פתח-תקוה
היכל 1: אהבה בשחקים 9.10 ,7.15 ,5
היכל 2: יפה בוורוד 9.10 ,7.30 ,5
היכל 3: אותלו 9.10 ,7.00 ,4.30

עפולה
מופשתרון: תקלה מופלאה 8.30

רעננה
אורות: השגעון הגדול 9.00 ,7.00 ,4.30

תיאטרון

הבימה
התיאטרון הלאומי
הערב יום ה', 9.10
תשקיעה: 20.30
חפרדים: 20.30

צוותא
לתרבות מתקדמת
יום ה' 9.10 ב-20.30
"חק".

שרותים ● עזרה ● תחבורה

עזרה ראשונה

עזרה ראשונה לשיניים שליד ההסתדרות הרפואית לרפואת שיניים בישראל
בתל-אביב — בימים א'—ה' בין השעות: 21.00—23.00, בלילות שבת ובערבי חג בין השעות: 18.00—24.00, בשבתות ובחגים בין השעות: 15.00—21.00.
הכתובת: רח' בר-כוכבא 49, טל' 284649.
בחיפה: רחוב הנמן 26, קומה ג', טל' 523366.
פתוחה מדי יום ביומו, כולל ערבי שבתות שבתות וחגים מ-20.00 עד 23.00 בערב.

מרפאת שיניים לעזרה ראשונה
המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים בין השעות 9.00—24.00, אחרי חצות בתאום טלפוני בלבד.
דיזנגוף סנטר שער 3 (ליד המשביר) קומה א' טל' 294869, 03-285822.

מרכז סיוע לקורבנות אונס
לרעננה ואיזור השרון, טל' 052-32432 בימים א'—ה' בשעות 17.00—21.00.

עזרה ראשונה נפשית
ער"ן ירושלים — טל' 02-227171
ער"ן תל-אביב — טל' 03-261111
ער"ן חיפה — טל' 04-672222
ער"ן באר-שבע — טל' 057-418111
ער"ן נתניה — טל' 053-35316

סילוק מיטרדים
מוקד עת"א למקרים דחופים — טל' 106.

מד"א

ירושלים, ת"א, חיפה — טל' 101. רמת-גן, בני-ברק, גבעתיים — טל' 781111. רמלה — 101, טל' 221022-08. עפולה טלפון 063-33334, טבעון — 101. טלפון 04-931401. נהריה — טל' 04-823333. בת ים — טל' 5511111. באר-שבע — טל' 057-74767.

תורנות בתי-חולים

תל-אביב והמרכז
● בית החולים ע"ש שיבא תל-השומר - כל המחלקות - כל השבוע.
● בית החולים בילינסון, פתח-תקוה - כל המחלקות - כל השבוע.
● בית החולים ע"ש רוקח, תל-אביב - בימים ב', ד', ו' - כירורגיה ופנימית. ילדים - כל השבוע.
● בית החולים איכילוב, תל-אביב - בימים א', ג', ה' שבת - כירורגיה ופנימית.
● בית החולים וולפסון, חולון - כל המחלקות - כל השבוע.
● בית החולים אסף הרופא - כל המחלקות - כל השבוע.

נתניה
● בי"ח לניאדו נמצא בתורנות למקרים דחופים - כל השבוע, כולל שבת.

ירושלים
הדסה ע"כ - ילדים, עיניים.
שערי צדק - נשים, כירורגית, אורטופדית.
ביקור חולים - פנימית, א.א.ג.

מוקד קופ"ח כללית

המוקד ימסור מידע טלפוני בימים א'—ה' בין: 08.00—20.00, בימי ו': 08.00—15.00
טלפונים: 03-433300, 03-433500.

יד ביד - אוזן קשבת בטלפון לילד ולנוער - קו לנוער במצוקה ת"א - 226027 (24 שעות)
חיפה - 04-229488 (11.00—20.00)
נהריה - 04-920014 (11.00—20.00)
קו פתוח לדורים במצוקה בימי ב' ו-ה' - טל. 222732.
"קו פתוח" - אוזן קשבת לילדים ובני-נוער (24 שעות) 03-221680

תורנות בתי-מרקחת

בת-ים
קופ"ח — עין יהב, חולון.
חולון
אהרון — הופיין 52.
קופ"ח — עין יהב.
ירושלים
צרפתי — גילה, מול הפארק.
נתניה
פורת — פ"ת 76.
פתח-תקוה
סופרפארם — שפירא 43.
רמת-גן
רש"י — רש"י 13.
תל-אביב
שור — המלך ג'ורג' 54.
בני — דיזנגוף 174.
חיפה
הנשיא — שד' הנשיא 33.

משטרה

ירושלים, תל-אביב, חיפה, רמת-גן, בני-ברק, חולון, פתח-תקוה — טל' 100. באר-שבע, נהריה, נתניה, נצרת — טל' 100. אילת — 244. חדרה — 22444.

רכבות

מירושלים לבני-ברק וחיפה:
בימים א'-ה': 16.00
בימי ו' וערבי חג: 11.30
מחיפה לבני-ברק וירושלים
א'-ו': 7.00
מתל-אביב לחיפה:
בימים א'-ה': 6.00, 7.00, 8.00, 8.16, 9.00,
10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00
17.00, 18.30, 20.00
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 7.00, 8.00, 9.00,
10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00
מתל-אביב לנהריה:
בימים א'-ה': 6.00, 8.00, 12.00, 14.00
16.00
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 8.00, 12.00
מחיפה, בת-גלים, לתל-אביב:
בימים א'-ה': 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00
11.05, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30, 15.30
16.30, 17.30, 19.30
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 6.30, 7.30, 8.30
10.00, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30
מנהריה לחיפה ותל-אביב:
בימים א'-ה': 6.30, 9.05, 10.40, 14.35
16.33, 18.38
בימי ו' וערבי חג: 9.05, 10.35
* הרכבת תופעל בימי א' בשבוע, חוץ מאחרי חג בלבד.

רומניה ניצלה את חולשת השוער בוני גינצבורג — 2:4

שלושה שערים בשש דקות

לאחר מחצית ראשונה טובה (1:1) הציל השוער המחליף הרומני לונג שלושה כדורים ישראלים מסוכנים ★ בדקה ה-76 — המשבר הגדול ★ חילופים מיותרים ★ מלמיליאן החטיא כדור-11 דקה לסיום ★ פיזנטי הצטיין — איוניר איכזב

מאת ישראל פז

שלושה שערים תוך שש דקות (82-76) הנחילו אתמול הפסד לנבחרת הכדורגל של ישראל במפגש-הידידות-ידידותי ברמת-גן מול נבחרת של רומניה — 4:2. עד להבקעת שערו השני של הרומני לויפלאב בלוני, 14 דקות מסיום, היה המשחק שקול (1:1). אולם אז החל ברד השערים, דקה לסיום אף החמיץ אורי מלמיליאן כדור-11.

למעשה היו השוערים המחליפים הגורם להכרעה במשחק. בעוד שהרומני דומיטרו מורדו והישראלי אבי רן ספגו שער אחד ב-45 הדקות הראשונות, גילה המחליף הרומני, סילביו לונג, יכולת מעולה. לבד מכדור-11 שעצר הצליח למנוע לפחות שלושה שערים ישראלים במצבים מצויינים. מהעבר השני היה המחליף הישראלי בוני גינצבורג מבולבל וחסר-אונים ושניים מהשערים שספג בחמש "הדקות השחורות" של ישראל היו באשמתו, וכמובן גם באשמת ההגנה הישראלית שהתמוטטה כליל.

3000 הצופים נהנו אמנם מהשערים הרבים שהובקעו. אולם אין ספק שהתוצאה מקפחת במידת-מה את נבחרת ישראל. אמנם, הרומנים היטיבו לשחק במחצית הראשונה וגילו עדיפות אישית על יריביהם הישראלים, אך לאחר ההפסקה החמיצו דווקא שחקנינו הזדמנויות-הבקעה לרוב.

חילופים מיותרים

המאמן היוגוסלבי מילינקו מיחיץ' שהיה במשחק זה "תלמיד" בלבד, וראי למד את המישגה העיקרי של קודמו, יוסל'ה מירמוביץ: רכבת-של-חילופים, לעיתים מוזרים ומיותרים, שעירערו את יכולת הנבחרת הישראלית, ובמיוחד את יציבותה. גם במשחקי-ידידות יש צורך לכבד את הקהל ולא לנהוג כאילו היה זה אימון... זו אולי הסיבה שהצופים לא באים למשחקים מעין אלה. ברגע שאין התייחסות רצינית למשחק מדוע שיבואו הצופים?

רומניה גילתה פעילות רבה בהתקפה. שחקניה לחצו על העורף הישראלי ולא פעם הוציאו את ההגנה שלנו משווי-משקלה. לעומת זאת ניתנו לחלוצי נבחרת ישראל הזדמנויות הבקעה לא מעטות שלא נוצלו.

ציפיות עוררו שני הכדורגלנים הישראלים שבאו מאירופה. דוד פיזנטי היה אחד הטובים והפעלתנים בנבחרת הישראלית. הוא נע בכל המגרש. מגרעתו שלא פעם זנח את ההגנה. מנגד איוניר איכזב. אמנם הוא תופקד מאחור אך לא היה נייד מספיק ואולי זו הסיבה שאינו נכלל עדיין בהרכב הפותח של רורה ההולנדית.

שניים מהמצטיינים בנבחרת ישראל במחצית הראשונה הוחלפו, משום-מה, בהפסקה: השוער אבי רן והקשר משה סיני. היו אלה חילופים מיותרים שפגעו במשחק הצוות של נבחרתנו.

שחקני העורף לחמו אמנם אך נכנעו ליריביהם החזקים והנמרצים מרומניה. הבלם אבי כהן היה מצויין עד למישגה החמור שלו, שהביא לרומניה את שער-השוויון. החולשה העיקרית היתה בחוד. זאתי ארמלי ואלי אוחנה פשוט לא היו קיימים גם כשנשלחו לעברם כדורים מדוייקים ע"י הקשרים.

אילו נתבקשתי לציין כדורגלן רומני במיוחד הייתי מצביע על רודיון קאמאטרו (מספר 7). שחקן בעל מעוף, מיטיב לטפל בכדור, משתף פעולה עם חבריו ומסוכן בבעיטותיו.

שערים ופיספוסים

המשחק נפתח בצורה מפתיעה. משה סיני הוכשל כבר בדקה ה-2 כ-22 מטר מהשער הרומני: מלמיליאן שיגר כדור-עונשין, השוער מורדו שמט ומגן סייע לו להדור לרשת — 0:1 לישראל.

אבי רן עצר כדור מסוכן של קאמאטרו בדקה ה-19 ובלודצ'יץ' נגח מקרוב החוצה בדקה ה-29. הזדמנות מצויינת היתה לישראל לעלות ל-0:2 בדקה ה-33: סיני הרים כדור מדוייק ואוחנה נגח החוצה מול השוער הרומני.

בדקה ה-37 שער-שוויון רומני. אומלל מבחינתה של ישראל. אבי כהן, שהיה עד לאותה דקה עמוד-התווך של ההגנה, שגה ופיצורקה נשאר מול רן. החלוץ הרומני החדיר בקור-רוח את הכדור לרשת — 1:1.

שני "טילים" רומנים שחלפו ליד הקורות סיימו את המחצית הראשונה.

ישראל יצרה מצבי הבקעה מצויינים לאחר הפסקה, אך השוער המחליף הרומני, לונג, היה בשיאו. בדקה ה-60 חילץ לקרן נגיחה מפתיעה של אהרוני: אחר-כך עצר בזינוק נפלא "כדור חכם" של נסים כהן, בעקבות פריצה של ארמלי ואוחנה, שהחטיאו שניהם: בדקה ה-67 יצא לונג מול אוחנה והדף בגופו, וארבע דקות מאוחר יותר הציל השוער הרומני כדור של מלמיליאן.

לוין החליף את אוחנה בדקה ה-75 ודקה לאחר-מכן ניצל בלוני קפאון בהגנה הישראלית והכניע את בוני גינצבורג ההססן — 1:2.

ההגנה הישראלית נחלשה עוד יותר לאחר העדפתו של החלוץ דניאל בריאלובסקי על שחקן עורף. "עבודה שחורה" כאפרים דוידי.

בדקה ה-80 שער אומלל: הרומני קאמאטרו בעט מ-20 מטר והכדור החליק מתחת לבטנו של גינצבורג לרשת — 1:3.

הישראלים איבדו את עשתונותיהם בקושי חלפו 100 שניות והמחליף בלין פרץ מול גינצבורג, הוציא את השוער מבין הקורות ואיפשר לחברו פיצורקה להבקיע שער נוסף — 1:4.

דניאל בריאלובסקי הוכיח שטמונה בו יכולת מבריקה כאשר הטעה בדקה ה-84, במבצע נפלא את לונג ואיפשר לנסים כהן להקטין ל-2:4.

הזדמנות להקטנת התוצאה ניתנה לישראל בדקה ה-89. ניר לוין הוכשל ברחבה והשופט הקפריסאי הטוב קוסטאס קפסוס שרק לבעיטה-11. מלמיליאן בעט, לונג הדף ובעזרת הקורה חמק הכדור לחוץ.

שישה שערים היו במשחק. חבל שארבעה הבקיעה הנבחרת היריבה ורק שניים נבחרת ישראל.

רומניה — ישראל 2:4 (1:1)

האיצטדיון ברמת-גן. 3000 צופים. שופט: קוסטאס קפסוס. קוונים: שיינר ולויה.

שערים לרומניה: פיצורקה (82,37), בלוני (76) וקאמאטרו (80). לישראל: מלמיליאן (2) ונסים כהן (84).

רומניה		ישראל	
מורדו	5	אבי רן	7
יובן	6	אהרוני	6
בלודצ'יץ'	6	אבי כהן	5
דומבסקו	5	מ.שמעונוב	5
אונגריאנו	5	פיזנטי	7
רדניק	6	דוידי	6
קליין	5	מלמיליאן	6
הג'י	6	סיני	7
פיצורקה	7	איוניר	5
קאמאטרו	8	אוחנה	4
בלוני	6	ארמלי	4
לונג	8	גינצבורג	3
בלין	–	נסים כהן	6
מאטיואץ	–	לוין	–
		בריאלובסקי	–

מלך שערי הליגה הלאומית הנוכחי, אורי מלמיליאן, (שלושה שערים בשני משחקי ליגה) כבש אתמול כבר בדקה השניה את שער היתרון לזכות הנבחרת מול רומניה. בתמונה לא נראה מלמיליאן, שבעט מ-22 מטרים, אך השוער הרומני שלא היה עירני נראה נכנע. מימין זאתי ארמלי שהיה חלש מאד.
(צילם: אריה קנפר)

דעות המאמנים לאחר המשחק אתמול ברמת-גן:

מיחיץ': פיזנטי לקישור
מירמוביץ: תוצאה אכזרית
דרגושון: אתם משתפרים

מאת נפתלי כהן

לא היה נעים להיות אתמול בחדר ההלבשה של נבחרת ישראל לאחר התבוסה 4:2 שנחלנו מנבחרת רומניה. הראשים היו שמוטים, המצב רוח קודר. בעיקר אמורים הדברים לגבי השוער בוני גינצבורג שלו ודאי חלק גדול יותר מכל אחר בתבוסה.

המאמן החדש מיילנקו מיחיץ' אמר: "לא באתי לבלות בישראל אלא לעבוד קשה".

על המשחק אמר: "הנבחרת גילתה שאפשר להגיע לתוצאות טובות אבל חשובה משמעת טאקטית. כללית היה המשחק טוב. היוונו יריב שקול לרומנים ברוב שלבי המשחק, בפרט במחצית הראשונה. חבל שטעויות של בודדים במחצית השניה גרמו לספיגת שערים שלא היו מחויבי המציאות. אסור לשכוח ששיחקנו נגד קבוצה שזכתה בגביע אירופה".

על השאלה איך התרשם מהשחקנים אמר: "אני לא נוהג לציין שחקן מסויים". למרות זאת היה מיחיץ' מוכן להתייחס לשני השחקנים הגולים דוד פיזנטי ומוטי איוניר. על פיזנטי אמר שהוא הביא איתו מחו"ל משחק מיוחד. "אצלי הוא צריך לשחק בקישור ולא בעורף. חבל שהוא מגזים באחיזת יתר בכדור". לגבי מוטי אמר מיחיץ' שעליו לשפר את ראיית משחקו.

המאמן היוצא יוסף מירמוביץ שניהל את המשחק אמר: "אני לא מרוצה מהתוצאה שהיתה אכזרית לגבינו. לצערי במשחקים מסוג זה אנחנו מקבלים שערים טיפשיים וטוב שהמאמן החדש ראה מה יש לשפר".

על ההחלפות הרבות שערך במהלך המשחק ושבחלקן נטשו השחקנים בזעם את השדה (הכוונה למשה סיני ואלי אוחנה) אמר מירמוביץ "לא היתה לי שום כוונה להעליב שחקן זה או אחר. רציתי שהמאמן החדש יראה את סגל השחקנים העומד לרשותו. לכן שיתפתי את כל השחקנים שעמדו לרשותי".

מאמן רומניה קורנל דרגושון סיכם את המשחק כך: "היה משחק טוב ומעניין אך הופתעתי איך שהחלוצים שלי עברו בקלות את ההגנה שלכם. לגבי החלוצים שלכם הם מחזיקים יותר מדי בכדור".

כשנשאל אם יש לנו מקום להשתלב באירופה אמר: "ראיתי התקדמות טובה מצד נבחרתכם לעומת הפעם הקודמת. יש לכם מה למכור באירופה".

המאמן הרומני ציין את דוד פיזנטי, ניסים כהן, אלי אוחנה ודניאל בריאלובסקי כשחקנים שהרשימו אותו.

אליצור: יותר קל מקל

מאת יוסף חכם

אלופת ישראל ומחזיקת גביע המדינה לנשים בכדורסל, קבוצת אליצור תל אביב תתמודד הערב במשחק הגומלין במסגרת גביע אירופה לאלופות עם הקבוצה היוונית ספורטינג אתונה במשחק שיהיה ב-8.30 באולם האוניברסיטה ברמת אביב.

השחקניות הישראליות ניצחו במשחק הראשון בשבוע שעבר — 49:76 וברור שמצפה להן משחק קל הערב.

בשורות אליצור תשחק הכדורסלנית שחומת העור יולנד סלצ'ביץ שהרשימה במיפגש הראשון.

● קבוצת הנשים של מכבי דרום רמת חן בכדורסל שהובסה במשחקה הראשון בגביע רונקטי (למחזיקות גביע) באיטליה ע"י קבוצת טריגולוס 50:142 תתמודד הערב מול האיטלקיות במשחק הגומלין.

לא מתערבבים בנושא בנט

בעקבות תלונת קבוצת הכדורסל של הפועל רמת גן לנשיאות איגוד הכדורסל על כדורסלנה קית בנט שיושב על ספסל קבוצת אליצור נוה דוד רמלה מהליגה הארצית הוחלט ש"אין זה מתפקידנו לדון, הנושא אינו מאורגן בתקנון האיגוד".

עם זאת החליטה נשיאות האיגוד לשלוח חוזר לאגודות הקורא להן לכבד חוזים של שחקנים בקבוצותיהם ולשמור על האתיקה בספורט.

ניצחון 1000 למרטינה

הטניסאית מרטינה נאווראטילובה השיגה בברצלונה את נצחונה ה-1000 בקאריירה שלה, כשגברה בחצי הגמר על חדנית שוויור לארשן 1:6, 6:4, 0:6 ותיפגש בגמר מול בת מולדתה חנה מנדליקובה, שניצחה את האיטלקיה ראפאלה רג'י 6:4, 3:6, 1:6.

האשדודיות הודחו

נשות הפועל אשדוד בכדורסל הודחו מהמשך משחקי גביע אירופה למחזיקות גביע לאחר שהובסו גם בגומלין על ידי הנבחרת הצרפתית 28:9 ובראשון 20:8. 159 צופים ראו את המשחק בירדן.

להפועל כבשה: כץ 3 (שלושה מהם בזריקות עונשין), זרע 3, הוממקלה 1.

היום העמוס והמצליח של המדורג מספר 1 בטורניר הפרס הגדול, ברד גילברט:

הגיע ב-5 בבוקר, התאמן ב-6, ניצח בצהרים וניצח גם אחה"צ

מאת אריה גיטליס

גלעד בלום ועמוס מנסדורף העפילו אתמול לרבע גמר טורניר הפרס הגדול. שלמה גליקשטיין ושחר פרקיס נשרו ממשחקי היחידים — זהו יבול היום השני של טורניר הטניס שנערך ברמת השרון בכל האמור לגבי הישראלים, המשתתפים בו.

גלעד בלום ממשיך להפתיע וגבר על השבדי רוני בטמן 6:4, 6:4 עמוס מנסדורף גבר בנקל על בריאן לוין מדרום אפריקה 6:2, 6:1. אהרון קריקשטיין, המדורג מס' 2, הדיח את שלמה גליקשטיין לאחר משחק מותח ומעניין 6:2, 6:4, 6:4.

ברד גילברט, המדורג מס' 1, שהגיע לארץ אתמול ב-5 בבוקר הספיק לשחק שני משחקים ביום אחד ולנצח בשניהם. בראשון ניצח את השבדי תומאס הגשטט, 7:6, 5:7, ובשני גבר על שחר פרקיס שהפגין במשחק יכולת טובה 6:4, 6:7, במערכה השניה הוביל פרקיס 4:1 אך גילברט חזר לעצמו וניצח בשובר שיוויון 6:7.

הפתעה חולל הקנדי אנדריו שניידר כשהדיח את המדורג מס' 3 מטק לונרגן משבדיה 6:4, 4:6, 3:6. שניידר יפגוש ברבע הגמר את עמוס מנסדורף.

קריסטו שטיין מדרום אפריקה המדורג מס' 4 גבר על בוב גרין מארה"ב 6:3, 6:1, 6:2. מיכאל וסטפל מגרמניה גבר על מאנו אוסטינג מהולנד 6:4, 6:3. במשחק כל שבדי גבר פטר קרלסון על ג'ורגאן וינדהל 6:3, 6:1, 7:6.

במשחק הזוגות גברו מאן אוסטינג (הולנד) וסוונסון (שבדיה) על הברזילאים גואו ואיטס 6:3, 6:3, 7:6. כריסטו שטיין ודני ויסר מדרום אפריקה ניצחו את גלעד בלום (ישראל) ופטר מוריאנג (גרמניה) 7:6, 6:3.

משחקי היום
(רבע הגמר)

ברד גילברט נגד גלעד בלום
קריסטו שטיין נגד מיכאל וסטפל, עמוס מנסדורף מול אנדריו שניידר ופיטר קרלסון נגד אהרן קריקשטיין.

במשחק הנעילה של הערב ניצחו עמוס מנסדורף ושחר פרקיס את פטר קרלסון וסוונסון משבדיה 6:3, 6:1, 6:3.

אין ספק שסיפור היום השני שייך למדורג מס' 1 ברד גילברט שנחת ב-5 בבוקר לאחר 30 שעות טיסה, התאמן כעבור שעה וניצח משחק ראשון בשעה 2 ושני בשעה 6.

לנצח ולחשוב על וארזה

הפועל ת"א — אפולון סטוראס 80:117 (37:70)

● כדורסל

מאת יצחק ויסהוף

המחשבות של אנשי הפועל ת"א אמש, לא היו נתונות כלל לקבוצה היוונית אפולון סטוראס שהובסה — 117:80, לאחר מאבק חד צדדי, היוונים שנוצחו במפגש הראשון לפני שבוע — 88:71 היוו רק תפאורה למשחק.

ב-29 באוקטובר תשחק הפועל ת"א בסיבוב השני בגביע קוראץ' נגד הקבוצה האיטלקית המצויינת די וארזה. משחק זה ייערך בישראל. בהפועל ת"א מתכוונים לערוך הצגה כפולה, כאשר השותפה השניה תהיה אליצור נתניה, הנציגה הישראלית השניה בגביע קוראץ' שתשחק באותו ערב נגד ארקמן קאנטו. האיטלקים כבר ביקשו משתי הקבוצות הישראליות לקיים מפגש כפול שבוע מאוחר יותר על אדמת איטליה.

במשחק אמש בלט בהפועל ת"א השחקן הותיק ג'ון ויליס שקלע 27 נקודות. מאמן הפועל ת"א משה ויטקרנץ, שיתף במשחק זה את כל שחקניו.

בשורות אפולון בלט רק הקטנטן קונסטנטינוס פטרופולוס שקלע 20 נקודות. לקראת סיום המשחק הימרו היוונים על קליעות של 3 נקודות. והצליחו לקלוע חמישה כאלו. מעניין שאף שחקן של הפועל ת"א לא קלע סל של 3 נקודות.

בתום המחצית הראשונה הורה לוח התוצאות על 37:70 להפועל ת"א.

במחצית השניה נשמר הפרש הנקודות העצום לזכות הפועל ת"א, כאשר הפרש השיא נרשם בדקה ה-38 — 69:111 ובסיום "רק" הפרש — 117:80.

שפטו ריצ'ארד בכמאייר (אוסטריה) ופייטרו טאלנה (איטליה), לעיני 300 צופים באולם הפועל ת"א.

● קלעו להפועל ת"א: ויליס 27, לארגי 20, פרישמן 18, מרסר 14, אמסלם 8, רוזנצוויג 8, ריקמן 6, קאליש 6, פליישר 6 וגרבייס 4.

● קלעו לאפולון: פטרופולוס 20, ליאונס 17, קיציקאלס 10, אגלוי 8, מליס 6, פאפאאיאניס 6, אגלופולוס 6, אלקסנדרוס 5 וברדסיס 2.

הערב, ב-8.30, בהיכל הספורט ביד-אליהו

פול(י) לארוחת ערב

מאת יצחק ויסהוף

"אני לא מקל ראש באף קבוצה. גם לאחר שקבוצתי ניצחה במשחק הראשון בשוויץ. נתייחס לקבוצת פולי כפי שאנו מתייחסים לריאל מאדריד. אם המאמן השוויצרי מבהיר שהוא בא לנצח את מכבי ת"א, זו זכותו המלאה" כך אמר צבי שרף, מאמן מכבי ת"א שתשחק הערב במשחק הגומלין נגד אלופת שוויץ קבוצת פולי. בהיכל הספורט ביד אליהו ב-8.30.

מכבי ת"א ערכה אימונים רגילים לקראת המשחק הערב. כל שחקני הקבוצה נמצאים בכושר משביע רצון. "למרות שלי ג'ונסון עדיין לא בכושרו המלא זה לא צריך להפריע למשחק הקבוצתי שלנו" הוסיף שרף.

מכבי ת"א תפתח עם חן ליפין, מיקי ברקוביץ, דורון ג'מצ'י, קווין מאגי ולי ג'ונסון.

אלופת שוויץ תפתח עם קווין הולמס, וינס רינולדס, מייק סטוקהלפר, קארסוביץ וריווין. ישפטו דורנטי (איטליה) וידאליס (יוון). המשקיף יהיה אליהו עמיאל.

פוטר מאמן הפועל ר"ג

אלן לונן מאמן הפועל ר"ג, פוטר אתמול מתפקידו ע"י אברהם חסון יו"ר הקבוצה.

לונן, יהודי-אמריקני, הודיע כי ישאר בישראל, שכן כאן הוא רואה את ביתו. לגבי שכרו אמר אלן לונן כי אינו מודאג כיוון שאברהם חסון חתום על ערבות אישית כלפיו.

הפתעה בפתיחת משחקי הליגה הלאומית בכדוריד:

הפועל רחובות-נופ"ים 21:21

מאת יוסף חכם

משחקי הליגה הלאומית בכדוריד נפתחו אמש בהפתעה. קבוצת הפועל רחובות סיימה את מישחקה הבכורה עם קבוצת הפועל נוף-ים בתיקו 21:21 (12:8).

את שער השוויון במשחק כבש אבי זיפרט מנופ"ים, 30 שניות לסיום. הירבו להבקיע לרחובות: גמליאל 6, רון 5 ודרוביץ 5, לנוף ים זיפרט 6.

● באולם האוניברסיטה בת"א ניצחה הפועל ר"ג את הפועל פ"ת 24:15 (12:8). לרמת גן הירבו להבקיע: סומך 7, גרא 4 ואלימוסיננוס 4.

● ביהוד ניצחה מכבי ארזים ר"ג את מכבי פתח תקוה 30:17 (14:7). לארזים הירבו להבקיע: שמש 9 וגרון 8, למכבי פ"ת: מגדל 9 וקבליו 4.

● בראשון לציון גברה האלופה קבוצת מכבי המקומית, על העולה לליגה הלאומית קבוצת אס"א תל-אביב 23:18 (13:5). למכבי הירבו להבקיע: צרפתי 5, סופקו 4 ואוסלנדר 4. לאס"א אפלויג 8.

● בנתניה גברה מכבי נתניה על מכבי רחובות 15:10 (7:6). יואב דודאי הצטיין בנתניה בהבקיעו 10 שערים. לרחובות בלדר 5.

● באולם במכון וינגייט ניצחה הפועל ראשון לציון את אליצור הרצליה 18:15 (10:7). להפועל הירבו להבקיע: וורד 6 ודיין 4, לאליצור הרצליה: פריקמן 5.

בהעברת החומר סייעו דוד בכר, שמעון קרודו, תמיה חופי ומאיר ביטון.

אלופת הנשים נכנסת למעגל גביע אירופה

אלופת ישראל ומחזיקת הגביע לנשים בכדוריד, קבוצת מכבי ארזים רמת גן, תיכנס הערב למעגל גביע אירופה לאלופות, כשתתמודד ביוון עם אלופת יוון אתינאיקוס אתונה.

גם משחק הגומלין יהיה ביוון והוא ייערך מחר.

דובר הסטייט־דיפרטמנט התפטר על רקע פרשת „הטעיית קדאפי"

מאת זאב בליצר, כתב „על המשמר" בארה"ב

וושינגטון. — דובר ה„סטייט דפרטמנט" ברנרד קאלב התפטר אמש מתפקידו, בעיצומה של מחלוקת על הטעייה מצד הממשל של התקשורת בארה"ב ומחוצה לה, בקשר עם המאבק בשליט לוב מועמר קדאפי ובמלחמה בטרור.

הפרשה נוגעת גם למחלוקת בתוך הממשל על השימוש בכח צבאי נגד מדינות התומכות בטרור, בין אלה הידועים כנוקשים, ובראשם מזכיר המדינה שולץ והיועץ לבטחון לאומי פוינדקסטר. „זהו חלק מהמלחמה נגד המלחמה בטרור", אמר פרשן בבירה אמש.

בשבוע שעבר גילה בוב וודוורד, בוושינגטון פוסט, כי הממשל ערך מערכה חשאית של הטעיה, כדי לשכנע את קדאפי, ששוב הוא עומד להיות מותקף על ידי חיל האוויר האמריקני ואולי אף להיות מסולק באמצעות הפיכה נגדו. התוכנית הסודית הוכנה ב־14 באוגוסט בפגישה בבית הלבן, שתואמה על־ידי פוינדקסטר.

הסיפור של וודוורד, גרר אחריו גל של מחאות בעיקר מצד התקשורת, שטענה כי האסטרטגיה של היועץ לבטחון לאומי היתה לשלב מאורעות אמיתיים ודימיוניים באמצעות תוכנית של הטעייה, שתכליתה לגרום לקדאפי להשוב שנרקמת נגדו אופוזיציה פנימית חזקה וכי עוזריו הראשיים בוגדים בו.

עתונים אמריקניים דיווחו על התוכנית נגד קדאפי, ועכשיו מביך הסיפור של ה„פוסט" את הוגי האסטרטגיה שגרמה לכך, בכללם שולץ ופוינדקסטר.

שולץ עצמו הכחיש אמש, כי השתתף בפגישה אשר התוותה תוכנית מעין זו, אך אישר שהממשל עודו מעונין לבלבל את קדאפי.

ראש צוות הבית הלבן דון ריגן, הגן על השימוש בלוחמה פסיכולוגית נגד קדאפי.

חיבוק דגלי ארה"ב ובריה"מ על שיער נערות איסלנדיות הניצבות מול הבניין בו תיערך פגישת ריגן וגורבצ'וב ברייקיאוויק. (צילום אי. פי)

כתב אישום נגד ח"כ עמר

(סוף מעמוד ראשון)

משרות מילואים בצה"ל, לעיתים בדרכים מפוקפקות. כך למשל העיד בפני מצ"ח קצין בדרגת אל"מ, רכז מרכז גיוס־תובלה, כי עמר השתחרר משרות מילואים באמצעות מכתב שיו"ר מזכירות אגד, שלמה עמר עצמו, כתב כהמלצה לאיש המילואים שלמה עמר.

למרות שחלפו חודשים ארוכים מאז סיום הפרשה, לא פירסם עד היום דובר צה"ל את תוצאותיה.

במשטרה אימת צוות חוקרים בראשות ניצב שמואל יציב את נושא השוחד, והמליץ, בצורה חד־משמעית להעמיד את ח"כ עמר לדין פלילי בגין מתן שוחד. משום מה שכבו המלצות הצוות בארון אגף החקירות, למעלה מחודש וחצי, ולא הועברו מייד לפרקליטות המדינה.

גם דובר המשטרה לא פירסם עד היום את מימצאי אגף החקירות בפרשת עמר. פרשת השב"כ עיכבה את הטיפול בתיק, בפרקליטות המדינה מספר חודשים. עתה מסיימים במשרד המשפטים את הכנת כתב־האישום נגד עמר.

בקשה להסרת החסינות

בכירים בפרקליטות המדינה מעריכים כי הפעם לא תרחה הכנסת את הבקשה להסרת החסינות של שלמה עמר, כדי שניתן יהיה להעמיד את הנ"ל לדין.

כזכור סירבה בשעתו הכנסת להסרת החסינות של עמר בפרשה של האזנות סתר ב„אגד". בפרקליטות המדינה מעריכים כי ח"כים־ מכל הסיעות, כולל „יחד", לא יוכלו הפעם להסרת החסינות, שכן מדובר מהשתמטות משרות מילואים, כזמן מלחמה באמצעות שוחד. לפני כחודש דיווח אחד הבכירים מהפרקליטות על החלטה להעמיד את עמר לדין ליו"ד סיעתו עזר וייצמן.

במקביל הוחלט בפרקליטות שלא להעמיד את עמר לדין בתיק אחר בו נתשד, מתן שוחד בחירות למצביעים דרוויים מצפון הארץ.

„שינוי" תשתתף

(סוף מעמוד ראשון)

ההצבעה כי לא יצביע אמון בממשלת האחדות בראשותו של שמיר.

וירשובסקי לא נתמוך

וירשובסקי טען כי אסור ששינוי תהיה בממשלה שבראשה עומדים שמיר ושרון הוא טען כי ממשלה בראשותו של שמיר תהיה שונה מהממשלה בראשותו של פרס. לדבריו הכל יודעים מה האיש הזה עשה (שמיר) הוא אמר לא לכל יוזמה מדינית ושלטון החוק אינו חשוב בעיניו.

את הדיון במועצת שינוי פתח יו"ר התנועה השר אמנון רובינשטיין אשר אמר כי הוא תומך ברוטציה משום שבחיקו שנוצר במפה הפוליטית בישראל זהו המכנה המשותף היחידי שיכול לשמור עלינו מפני אנרכיה.

רובינשטיין: סבר לאנרכיה

לדבריו אם לא נשמור על הרוטציה יהיה בכך פתח לדברים יותר חמורים. רובינשטיין טען עוד כי על נציגי „שינוי" לומר לנשיא המדינה כי הם תומכים במועמדותו של שמיר לראשות־הממשלה, לא בגלל שהם תומכים ברעותיו, להיפך. אלא כיוון שקיום הסכם הרוטציה הוא הפתרון האחד והיחיד במצב הפוליטי, והאלטרנטיבות הן גרועות שבעתיים. בהתייחסו לטענות כאילו המשך ישיבתה של „שינוי" תפגע בסיכוייה בבחירות אמר כי אני לא רוצה להתחרות עם ר"ץ, אני רוצה לזנב באנשים שרעתם כשלנו והם מצביעים לליברלים בליכוד. אם נשדר להם מראש כי רק חילופי אישים בראשות הממשלה מהווים גורם לפרישתנו, כלי שנעשה עדיין מעשה, נעשה שגיאה אלקטורלית ולאומית. לדבריו סיבה לפרישה מהממשלה יכולה להיות למשל כניעה של הממשלה לתביעה של גוש־אמונים להקים התנחלויות בשכם וביריחו. עם דבר כזה שינוי לא תוכל להסכים ועל זה נפרוש ונגיש אי אימון.

77 נגד 20

בתום הדיון שבו השתתפו כמה עשרות חברי מועצה נערכה בתחילה הצבעה על אי הצטרפות לממשלה שעליה הצביעו 20 נגד הצטרפות ו־77 בעד. לאחר מכן הוחלט לערוך הצבעה נוספת על ההצעה להצטרף לממשלה בראשות שמיר והתוצאות היו 66 בעד ו־10 נגד.

„דקר" - תאריכים

מאת אבי בניהו, כתבנו הצבאי

ישראל ניסתה בעבר מספר פעמים להתחקות אחר עקבות „הדקר". ב־9 בפברואר 1969 נפלט אל חופי חאן יונס מצוף ההצלה של הצוללת כאשר לא ברור עד עתה כיצד ניתק מהצוללת וכיצד נסחף לחופי חאן יונס. באותה תקופה לא ניתן היה לחפש באיזור חופי מצרים ובידי ישראל לא היו כל האמצעים לגילוי עצמים תת־מימיים המופעלים כיום בעולם.

ב־1980 נסרקו 30 מיל ימיים מול חופי מצרים, בספטמבר 1981 בוצעה סריקה נוספת בעומק של 35 מיל ימיים במים הבינלאומיים כאשר המחפשים לא העלו דבר. בחודש מרץ 1982 בוצע חיפוש שלישי מחוץ לחופי מצרים על פי חקר השפעת חוקיות התנועה בים והשפעתו האפשרית על המצוף שנתגלה. (גלים, רוחות וזרמים תת ימיים). בנובמבר 1985 פנתה ישראל לאמריקנים דרך שר־הבטחון רבין והוגשה בקשה רשמית לסייע לישראל בחיפושים.

הצוללת

(סוף מעמוד ראשון)

במימי הים התיכון נמשכו בחודש ימים ונערכו כתוצאה מהסכם קודם בין ממשלות ישראל, מצרים וארה"ב.

כל איזורי החיפוש, אשר כללו גם שטחים במימי החופים של מצרים, נסרקו בקפדנות באמצעים שונים אולם הצוללת האבודה שעקבותיה נעלו במצולות הים התיכון לפני 19 שנה לא נמצאה.

הערכה לארה"ב

בהודעה רשמית משותפת שפרסמו אתמול דובר צה"ל והצי האמריקני נמסר כי החיפוש החל ב־4 לספטמבר והסתיים ב־5 באוקטובר וכי הוא בוצע במטרה הומניטרית טהורה בכוונה לשלות את 69 אנשי צוות הצוללת. „ממשלות ישראל ומצרים הביעו את הערכתם לסיוע שניתן על ידי ממשלת ארה"ב" נאמר בהודעה. בשלב זה לא ברור האם יבצעו המומחים האמריקנים ואנשי הצי סריקות נוספות לאחר תקופת החורף.

מטוס וכלי שיט

מומחים ציינו בעבר כי חיפוש בתקופת סערות חורפיות בים אינו אפשרי. בטרם החיפושים אחר ה„דקר" ובמהלכן עמד חיל הים הישראלי בקשר רצוף עם משפחות אנשי צוות הצוללת ועידכן אותם בפרטים בכל שהתאפשר. בחיפושים אחר הצוללת דקר נעזר הצי האמריקני במטוס מיוחד לגילוי גופים תת מימיים שהמריא ונחת מבסיס של חיל האויר המצרי. כמו כן הופעלו כלי שיט רבים וציוד ניווט וחיפוש משוכלל.

סוף שבוע עם
הארץ
עיתון לאנשים חושבים

אל נא תאמר שלום, שמעון
פרס הולך לנשיא
יואל מרקוס

מארבים
כיצד ניסו ב"עבודה" לפוצץ את הרוטאציה /איל ארליך

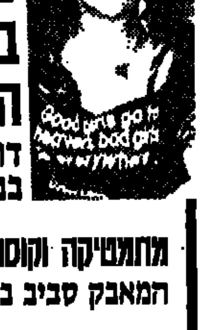

בנות טובות עולות השמיימה בנות רעות הולכות לכל מקום
דווח מקונגרס הזונות בבריסל/רומן פריסטר

מתמטיקה וקוסמטיקה בתעודת הבגרות
המאבק סביב בחינות הבגרות /נילי מנדלר

א. שוייצר על צרותיה של מעצמות ● גדעון סאמט על אופטימיות משתוללת ● אריה לביא על דובק ● דן סגיר על ותיק התיילים ● אלי אלעד על טיול לשבת
תריקות/זאב יפת ● כוסות רוח/ב. מיכאל ● מקורות מדיניים/עקיבא אלדר ● מסדרונות מפלגתיים/אילן שחורי ● הטור השלישי/לילי גלילי ● הטלוויזיה של השבוע/תדה בושס

שערי מטבע־חוץ בנק הפועלים — 8.10.86

	יחידה	בנקנוטים – קניה	בנקנוטים – מכירה	העברות והמחאות – קניה	העברות והמחאות – מכירה	שערים יציגים
סל מטבעות	1	–	–	1.4817	1.5002	1.4921
דולר אמריקאי	1	1.45	1.52	1.4733	1.4917	1.4833
מרק גרמני	1	0.72	0.76	0.7354	0.7445	0.7400
לירה סטרלינג	1	2.06	2.16	2.0987	2.1249	2.1165
פרנק צרפתי	1	0.22	0.23	0.2250	0.2278	0.2263
ין יפאני	100	0.94	0.98	0.9560	0.9679	0.9610
גילדן הולנדי	1	0.64	0.67	0.6510	0.6592	0.6555
פרנק שווייצרי	1	0.89	0.93	0.9041	0.9154	0.9086
כתר שבדי	1	0.21	0.22	0.2147	0.2173	0.2159
כתר נורווגי	1	0.20	0.21	0.2004	0.2029	0.2018
כתר דני	1	0.19	0.20	0.1951	0.1975	0.1964
מרק פיני	1	0.29	0.31	0.3017	0.3055	0.3038
דולר קנדי	1	1.04	1.09	1.0630	1.0763	1.0690
דולר אוסטרלי	1	0.90	0.97	0.9374	0.9491	0.9437
ראנד דר' אפריקה	1	0.40	0.67	0.6618	0.6701	0.6663
פרנק בלגי	10	0.34	0.36	0.3553	0.3597	0.3571
שילינג אוסטרי	10	1.03	1.08	1.0463	1.0594	1.0537
לירה איטלקית	1,000	1.04	1.11	1.0647	1.0779	1.0706

ועדת המשנה לתכנון ובניה
מרחב תכנון מקומי
תאריך: 30.9.86

ראשון־לציון

הודעה לפי סעיף (1)149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965

ניתנת בזאת הודעה כי הוגשה לועדת המשנה לתכנון ובניה ראשל"צ, בקשה למתן הקלות חלקה 16 ארעית, 65 מקורית, בגוש 3926 רח' עולי הגרדום.

לפי תכנית מתאר/תכנית מפורטת, נמצאת החלקה הנ"ל באזור מגורים ג' ונמצא עליה:

בית בבניה, 4 קומות, 6 דירות, שטח המגרש 491 מ"ר.

בקשת בעלי החלקה: הקלה של 2.5% לבניה לקומה חמישית.

לכל מי שיש התנגדות מאיזו סיבה שהיא לבקשה הנ"ל יואיל להגישה לועדה תוך מועד של 15 יום, החל מיום פרסום הודעה זו.

באם לא תתקבל כל התנגדות בתקופה הנ"ל, תובא הבקשה לאישור.

מ. ניצן
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ובניה ראשון־לציון

ועדת המשנה לתכנון ובניה
מרחב תכנון מקומי
תאריך: 30.9.86

ראשון־לציון

הודעה לפי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965

ניתנת בזאת הודעה כי הוגשה לועדת המשנה לתכנון ובניה ראשל"צ, בקשה למתן הקלות חלקה 14 בגוש 7282. לפי תכנית מתאר/תכנית מפורטת, נמצאת החלקה הנ"ל באזור מגורים ב' ומותר לבנות עליה: בית מגורים 2 קומות, 2 דירות. בקשת בעלי החלקה: הקלה של 10% לקוי בנין צדדי על קטע של 2.40 מ' לצורך בצוע חלון וזכוכית בצורת קשת מכל צד.

לכל מי שיש התנגדות מאיזו סיבה שהיא לבקשה הנ"ל יואיל להגישה לועדה תוך מועד של 15 יום, החל מיום פרסום הודעה זו. באם לא תתקבל כל התנגדות בתקופה הנ"ל, תובא הבקשה לאישור.

מ. ניצן
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ובניה ראשון לציון

עיריית כפר־סבא
קרן המילגות ע"ש שושנה ופנחס ספיר

הודעה בדבר מילגות לימודים

מקרן המילגות ע"ש שושנה ופנחס ספיר המיועדות לסטודנטים תושבי כפר־סבא ובוגרי הפנימיה ע"ש שטייברג הלומדים במוסדות להשכלה גבוהה בשנת הלימודים תשמ"ז.

טפסים לבקשת מילגה ניתן לקבל בלשכת ראש העיריה עד סוף חודש אוקטובר 1986

יצחק ולד
ראש העיריה ויו"ר ועדת המילגות

הועדה המקומית לתכנון ובניה — מרחב

רמת־השרון

ניתנת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965 שהוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב רמת־השרון בגוש: 6599 חלקה: 127 ברחוב: בוסתנאי 45 המסומנת כאזור מגורים א' בקשה למתן אישור להקלה באחוזי בניה/קוי בניה כבית מגורים חד־משפחתי. ההקלה המבוקשת באחוזי בניה מגיעה ל־6%. כל מי שיש לו התנגדות להוצאת ההיתר/אישור ההקלה, במקום זה, רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב תכנון רמת־השרון, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדויקת. ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך קבלת הודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.

מ. ורבין, יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב רמת־השרון

השופט: יש חשד סביר שגיתית איזרעאלוב רצחה את בעלה

גיתית איזרעאלוב (37), שהוסגרה מאנגליה לישראל כחשודה ברצח בעלה יוסף ובהטבעתו עם מכוניתו באגם פארק הירקון בת"א, נעצרה אתמול ל־15 יום בפקודת שופט השלום בת"א בנימין קוהלת.

גיתית, לבושה בשמלה פרחונית צבעונית, היתה חיוורת כאשר האזינה לטענות המשטרה כלפיה.

לאחר שהשופט קוהלת הורה להאריך את מעצרה, היא נשארה יושבת, המומה, לצד סניגורה, עו"ד מאיר זיו.

כבר משעות הבוקר המוקדמות המה אולמו של השופט בנימין קוהלת מקהל רב של צלמים, עתונאים וסקרנים, עד שלחשודה עצמה לא נותר מקום על ספסל הנאשמים והיא הושבה ליד סניגוריה, על ספסל עורכי־הדין.

כא־כוח המשטרה, פקד יעקב בריי ממשטרת מרחב דן ברמת־גן, אמר, כי החשודה הגיעה לישראל ב־25 בינואר השנה. ב־26 בינואר, בשעות הערב, שהתה עם בעלה יוסף יזרעאלוב בן ה־57 בפארק הירקון בתל־אביב. חוקר המשטרה טען, כי החשודה גרמה שם למותו של בעלה.

פקד בריי טען עוד, כי ישנם פרטים רבים שעל המשטרה לחקור, שכן מדובר בחשדות לעבירה חמורה ביותר. הוא הוסיף, שהחשודה נחקרה מרצונה הטוב והיא לא התנגדה לחקירה. הוא ביקש להאריך את מעצרה ב־15 יום.

הסניגור, עו"ד מאיר זיו, טען לעומת זאת, כי תקופת המעצר אותה מבקשת המשטרה, היא מוגזמת. הוא הסכים להאריך את מעצרה של גיתית ב־5 ימים בלבד.

כהחלטתו קבע השופט, כי התרשם שיש למשטרה עוד הרבה לחקור ואין הוא סבור שהבקשה להאריך את מעצרה של החשודה ב־15 יום היא מוגזמת.

אשר לחשדות שהועלו נגד החשודה, אמר השופט שאין ספק שהחשד נופל עליה. שכן היא באה לארץ ב־25 בינואר, בזהות בדויה. למחרת ב־26 בינואר, בשעות הערב, היה הרצח וב־27 בינואר, בשעות הבוקר המוקדמות, כבר עזבה את הארץ.

ביום המקרה, ציין השופט, שהתה עם בעלה עימו היתה שרוייה בסיכסוך בעניין תביעת גירושין ביניהם.

אשר לחשד, אם היה כאן מקרה רצח או תאונה — הוסיף השופט — כי מן החומר שהראה לו החוקר המשטרתי, קיים רושם שלא היתה כאן תאונה.

השופט קבע, כי בשלב זה אין בית המשפט נדרש לקבוע עובדות וכי החשד נגד החשודה הוא סביר ולפיכך הורה לעצרה ל־15 יום. (עתי"ם)

בכירים בהנהלת מחצבות ירושלים חשודים בגניבה

בכירים בהנהלת מחצבות ירושלים נחקרו במשטרה בחשד שהיו מעורבים בגניבה שיטתית של חומר מן המחצבה, ללא העברת הכספים תמורתם כנידרש. במהלך החקירה נעצר עובד בכיר במחצבות ו־25 נהגי משאיות מיהודה ועזה. החשודים ששתפו עמו פעולה. אתמול בוטלה לבקשת המשטרה צו איסור פירסום על הפרשה.

מחצבת ירושלים נמצאת ליד מחנה הפליטים דהיישה, על אם הדרך מירושלים לחברון והיא בבעלות ארגון הקניות של מושבי מבואות ירושלים.

מנכ"ל הארגון חשד, כי מן המחצבה מוציאים חומרי בנייה בכמות גדולה בהרבה מן התשלום שהתקבל עבורם. הוא פנה לחברת חקירות פרטית מתל־אביב לבדוק את חשדותיו. החוקרים הפרטיים ניהלו, במשך תקופה, תצפיות ומעקבים והגיעו לחשד, כי אחד מעובדי המחצבה, האחראי על שקילת המשאיות וחומר המחצבה העמוס עליהן, שיתף פעולה עם נהגים בגניבת כספם מהמחצבה.

מנכ"ל ארגון הקניות הגיש ב־16 בספטמבר תלונה למשטרת נפת יהודה, בצירוף כל החומר שאסף משרד החקירות. במשטרה הוקם צוות חקירה מיוחד בראשותו של פקד יצחק בר־חן. חמישה ימים אחר כך נעצרו החשוד ישראל מימון בן 41 ממושב מטע ועוד 25 נהגי משאיות מיהודה ועזה. הם הובאו לפני שופט. המשטרה טענה בבית המשפט כי נהגי המשאיות הוציאו חומר מחצבה ללא העברת הכספים כנדרש להנהלת המחצבה.

על־פי החשד, היו נהגים שקנו חומר מחצבה ללא חשבוניות. היו מקרים שנהגי המשאיות עלו לשקילה רק, כששני הגלגלים האחוריים על מאזני השקילה, כך שהמשקל שהתקבל היה נמוך בהרבה מן המשקל האמיתי של החומר במשאית. הנהג היה משלם תמורת המשקל ה„מפוברק" של החומר המחצבה שלא נשקל — טענה המשטרה. מימון חשוד שסיפק לאותם נהגים פתק ובו המשקל המפוברק, כדי להציגו בפני שוטרים באם יתפסו במחסום דרכים. החשד כי העבירות בוצעו במשך מספר שנים ובצורה זו שילשל מימון לכיסו אלפי שקלים — אמרו החוקרים בבית המשפט.

בית המשפט האריך את מעצרו של מימון כ־6 ימים ואחר כך שוב ב־15 יום. פרקליטו של החשוד הגיש ערר על המעצר לבית המשפט המחוזי, אך הערר נדחה. ביום ד' ביטלה המשטרה את צו איסור הפרסום שהוטל על הפרשה.

מן המשטרה נמסר כי נחקרו גם אנשי הנהלה במחצבות ירושלים ששוחררו בערבות עצמית. (עתי"ם)

תובעים ועדת חקירה ממלכתית לאסון הבונים

נציגי ההורים השכולים שילדיהם ניספו באסון הרכבת במיפגש „הבונים" פנו אתמול בקריאה לראש הממשלה שמעון פרס לאמץ את דו"ח הצוות הבודק לעניין אסון ותאונה ולהורות על כינון ועדת חקירה ממלכתית.

במסיבת עתונאים בבית סוקולוב טענו ההורים, כי למרות שהצוות הבודק בראשות השופט עזרא קמא הגיש את מסקנותיו לראש הממשלה ב־20 באוגוסט האחרון, לא נתמנתה עד כה ועדת החקירה.

בהחלטה למינוי ועדת החקירה נאמר, כי היא תבדוק את מכלול האחריות של הרשויות ונושאי המישרות, יישום ההמלצות הנוגעות מן הבדיקות השונות שנעשו וחיפוש דרך למניעת הקטל המחריד ברכבים, שנתגבר לאחרונה למכריים מראיגים.

נציגי ההורים טענו, כי נושאי מישרות ציבוריות, צריכים לשאת בעונש שיוטל עליהם וכל מי שהיה אשם בתאונה צריך לבוא על עונשו. „נושא משרה ציבורית יידע שיש עליו אחריות", אמרו.

הם הוסיפו, כי הרגשתם היא שיש להם רק חובות במדינת ישראל ואין להם זכויות. „את החובות נחזיר לראש הממשלה, כי כמו שאין לנו זכויות אין לנו חובות", הדגישו.

נציג ההורים יהודה שחר, אביו של עמיר ז"ל, אמר, כי חשב שיקימו ועדת חקירה לאחר המלצת הצוות הבודק שנתמנה לשם כך ע"י ראש הממשלה.

„ראש הממשלה נתן את הסכמתו להקמת הצוות הבודק עוד בדצמבר אשתקד. עתה לאחר שקיבל את הדו"ח של השופט, ראש הממשלה אמנם לא סירב להקמת ועדת חקירה, אך עד כה לא היה לו זמן להביא את העניין בפני הממשלה. כנראה שהוא חשב שאנו נרדמנו, ובינתיים תהיה רוטציה וראש הממשלה הבא יצחק שמיר יוכל להגיד שהוא לא מינה את הצוות הבודק", אמר.

דוברי ההורים השכולים אמרו, כי יפגינו ליד ביתו של ראש הממשלה כאשר יחזור מצרפת. נוסף על כך הם לא יצאו למילואים ויחזירו את תעודות הזהות, כיוון שהם אינם אזרחים בעלי זכויות ולכן אינם רוצים לשאת בחובות. (עתי"ם)

טלקס

● פרס ספרותי לסופר נתן גרוס

פרס על שמו של ליאון לוסטיג ז"ל לעידוד ספרות ומחקר בנושא השואה יוענק על־ידי משה קול, יו"ר הנהלת „משואה" – יד לחברי תנועות נוער ציוניות בשואה ובמרי - לסופר נתן גרוס על ספרו „מי אתה אדון גרימקו". שיצא לאור השנה בהוצאת ספריית פועלים והמורשה.

„מי אתה, אדון גרימקו" הוא סיפורו של המחבר המתחזה כנוצרי במלחמת העולם השנייה וחי עם משפחתו בצד הארי של קראקוב עירו ובוורשה. כשבראש המשפחה עומדת אם יהודיה גיבורה. הם נאבקים לחיים ולמוות עם מלשינים, סחטנים, סוכני משטרה ופורחחים למיניהם, הרודפים אותם על צווארם – כדי לצאת בשן ועין מן המלכודת ולא ליפול בידי הגסטאפו. .

(עתי"ם)

● ביקורת מחירים במסעדות ובתי־אוכל

מבקרי משרד־התעשייה־והמסחר יערכו ביקורות מחירים במסעדות ובבתי־אוכל. כך החליטו אתמול שר־התעשייה־והמסחר, אריאל שרון, ושר־התיירות, אברהם שריר.

בפיקוח המינהלי על מסעדות ובתי־אוכל הוקפד בשנה שעברה בידי משרד־התיירות. אולם בשל אילוצים שונים לא הצליחו אנשי המשרד לאכוף את הפיקוח, ושר התיירות ביקש את עזרתו של שר־התעשייה־והמסחר – .זאת לאור גל גואה של עליות מחירים והפקעות במסעדות בכל אזורי הארץ.

אתמול, כאמור, החליטו השרים שריר ושרון להעביר את הפיקוח לידי אנשי משרד־התעשייה־והמסחר. במשרד התמ"ס אמרו אתמול, כי בקרוב יערכו מבקרי המשרד מיבצע מרוכז בכל אזורי הארץ, כדי לנסות ולאתר הפקעות מחירים במסעדות ובבתי אוכל.

אודי נחשון

מפלגת הפועלים המאוחדת
המרכז
לוח פעילות שבועית
מה־9.10.86 עד ה־15.10.86

9.10 סניף רעננה – 16.30 – נחמה מרעי, דני פלג – מפגש נוער מפ"ם רעננה ונוער מטייבה. לאחר המפגש סרט „נרד הנעורים"
סניף חולון – 19.30 – נחום שור – אסיפת חברים
סניף אילת – 20.00 – מאיר רוג, יעקב דיאמנט – ברכת חג
סניף נהריה – 20.00 – שלמה קיברוק – ישיבת מזכירות
גבעת חביבה – 20.00 – ג'וני גולדברג – מפגש עם עורכי עיתונים מדנמרק
10.10 סניף נהריה – 09.00 – חנן ארז, וולדי מורג – מפגש עם פעילים ערביים
סניף נהריה – 09.00 – ח"כ חייקה גרוסמן – ישיבת מזכירות

גבעת חביבה – 10.10 שעה 10.00
כנס סיכום מחנות עבודה של נוער ערבי של מפ"ם
בהשתתפות: ח"כ מוחמד וותד, ח"כ אמירה סרטני חנן ארז, וולדי מורג

סניף פתח־תקוה – 20.30 – דב בר ניר – ברכת חג. אמנית – דיצה בן שלום
סניף חיפה – 20.30 – דני פלג – חינוך דמוקרטי – סרט „חומה" עם נוער מפ"ם

11.10
11-12.10.86 גבעת חביבה
שבת ראשון
מפגש מורים ואינטליגנציה מנצרת
בהשתתפות: ח"כ אלעזר גרנות, ח"כ יאיר צבן, חנן ארז, מחמוד בזאנצ, חוסיין פארס, שמואל טולדנו

13.10 קיבוץ כפר־מנחם – 20.00 – אילן רגב – פגישה עם „הגרעין"
14.10
14.10.86
מרכז חדור הצעיר
מתכנס באולם „צוותא" ירושלים, המלך ג'ורג' 38
סדר היום: 1. בשעה 16.00 עצרת ב„בור שיבר" לרגל הרוטציה
2. ב„צוותא" דיון על מועצת הדור הצעיר

15.10 סניף רחובות – 20.00 – מאיר רוג, יעל סולומון – ברכת חג
גבעת חביבה – 19.30 – סמינר פעילים מתחילים
מוסד צפית – 21.00 – ג'וני גולדברג – ערב נגד האפרטהייד. ארתור גולדרייך – כולל תערוכה

14.10 המחלקה לאיגוד מקצועי
סניף פתח־תקוה – 10.00 – דב אלקנתי, מנחם רצון, בן אשר – סיעת מפ"ם במועצת הפועלים
בית המרכז – 14.00 – דב אלקנתי, יוריא לבן, אברהם כהן, נחמיה מיכאלי – מפגש מזכירי האיגודים המקצועיים בהסתדרות הפקידים
סניף תל־אביב – 17.00 – אברהם מזרחי – לשכה לקבלת חברים בתחום האיגוד המקצועי

בפלילים

בן 70 חשוד ברצח אליהו כהן מחיפה

מאת יואב אביב, כתב „על המשמר"

קשיש בן 70, מוסלה וערור מנצרת, נעצר על־ידי משטרת חיפה כחשוד ברצח אליהו כהן, שהוכה למוות במהלך שוד ב־3 באוגוסט.

על מעצרו של החשוד נודע אתמול לאחר שראש מאגר החוקרים של משטרת חיפה, רב־פקד יהושע מוצפי, ביקש מבית־משפט השלום בחיפה להסיר צו איסור פירסום שהוטל על פרשה זו.

המשטרה טוענת, כי בידיה ראיות לכאורה שהחשוד רצח ב־3 באוגוסט את הישיש אליהו כהן בביתו ברחוב הרצליה בחיפה. לאחר שהגיע לידיו מידע כי המנוח מחזיק בביתו סכומי כסף גדולים במזומן.

נציג המשטרה טען עוד, כי ב־9 ביולי שדד החשוד את קלמן מהרובנסקי, לאחר שהלם בו במוט ברזל בראשו, ברחוב ירושלים בחיפה. מקרה דומה אירע ב־15 ביוני, בו היכה החשוד את אליהו אוליאל במוט ברזל בראשו במהלך ביצוע שוד. עוד נטען, כי לפני שלושה חודשים תכנן החשוד לשדור ישישה ערירית מחיפה. לאחר שנודע לו שהיא מחזיקה בביתה כסף רב. במהלך חיפוש בביתו של החשוד ב־23 בספטמבר נמצא אקדח שלטענת המשטרה הוחזק ללא רשיון.

שופט השלום החיפני, ראובן בן־חורין, החליט לעצור את החשוד ל־15 יום, במהלכם יוגש כתב־אישום נגדו.

הוארך מעצר החשוד ברצח בגבעת־ברנר

מאת זהבה מרוז, כתבת „על המשמר"

שופט השלום ברחובות האריך אתמול את מעצרו של כועז אבני בן 25 מגבעת־ברנר, החשוד ברצח אברהם גוריון במרכזיית הקיבוץ, ב־15 יום. והורה לשלוח אותו להסתכלות פסיכיאטרית.

החשוד, לבוש חולצת טריקו כחולה ומכנסי ג'ינס דהויים, הובא לבית־המשפט כשהוא ככול בידיו ונראה חיוור ומבולבל.

פרקליטו של החשוד אמר כי מרשו הודה במשטרה כביצוע המעשה וביקש לשולחו להסתכלות פסיכיאטרית.

באיכות המשטרה ביקש להורות לצה"ל להעביר למש־רת את מסמכיו הרפואיים של החשוד. לאחר ששוחרר משירות צבאי בגלל בעיות נפשיות.

השופט זאב המר האריך, כאמור את מעצרו של החשוד ב־15 יום והורה לשולחו להסתכלות פסיכיאטרית.

באולם נכחו שלושה מחברי קיבוץ גבעת־ברנר וכל הדיון ארך 10 דקות בלבד.

כזכור, נעצר החשוד־אחרי שיצא, לטענת המשטרה, עם אקדח בידו מחדר המרכזייה של קיבוץ גבעת־ברנר. שם נורה למוות אברהם גוריון בן 42, גרוש ואב לילדה. הרקע לרצח נעוץ כנראה בסיכסוך ממושך בין השניים שעברו יחד במרכזייה.

סבר ש„ויזה יותר טוב מכסף" וזכה בפיצויים

בית־המשפט המחוזי בירושלים פסק, כי בנק לאומי ישלם פצוי בסכום של 9,000 ש"ח והוצאות משפט בסכום של 1,500 ש"ח למנהל סניף בנק לאומי בשכונת רמות אשכול בירושלים, לאחר שקבע, כי „התובע התפתה להאמין כי ויזה יותר טוב מכסף והתכדיה".

את פסק הדין כתב השופט המנוח עמיהוד ואבי שנפטר לפני חודש ימים, זהו פסק־דין האחרון שכתב והוא הוקרא על־ידי נשיא בית־המשפט בירושלים.

מרוכר כמוריס נגר וכני משפחתו שיצאו לטיול בארה"ב, לצורך כך הצטייד מוריס נגר, המשמש כמנהל סניף בנק לאומי בירושלים, בכרטיס אשראי של חברת ויזה וסוכם כי יוכל למשוך כסף עד סכום של 5,000 דולרים.

בארה"ב הצליח למשוך בסניף בנק 1,000 דולרים וכשביקש כעבור ימים אחדים למשוך 2,000 דולרים נוספים, לא אושרה לו משיכת הכסף, למרות שיחות טלפון רבות הן לארץ והן למרכז ויזה בארה"ב. לא אושר לו הדבר — טען התובע, רק לאחר שבוע שלם של מאמצים, הצליח למשוך את הכסף המבוקש, כאשר ניגש לסניף בנק לאומי בארה"ב, וזאת בזכות היכרות אישית עם מנהל הסניף — הוסיף וטען התובע.

מוריס נגר ובני משפחתו הגישו תביעה נגד חברת ויזה ונגד בנק לאומי, הם טענו כי חברת ויזה התרשלה בכך שלא עשתה את הסידורים המתאימים במשיכת כספי בארה"ב ועל כן קיצרו את משך הטיול שלהם. (עתי"ם)

אנו משתתפים בצערם של
אסתר מזרחי ומשפחתה
במות האחות
יפה
קיבוץ יד־מרדכי

לאאידה ושמשון גרדשטיין
אתכם בצערכם במות
האם
(בניבר)
קיבוץ רמות־מנשה

ביום השלושים
לפטירת חברנו היקר
איזי כהן
נתייחד עם זכרו
העליה לבית הקברות ביום שלישי, 14.10.86, בשעה 15.30
בערב תערך אזכרה במועדון
המשפחה וקיבוץ זיקים